

**GRUPA KAPITAŁOWA ZT „KRUSZWICA” S.A.
KRUSZWICA, UL. NIEPODLEGŁOŚCI 42**

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY 2014**

**WRAZ
Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA**

**I
RAPORTEM Z BADANIA**

SPIS TREŚCI

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA.....	3
RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZT „KRUSZWICA S.A. ZA ROK OBROTOWY 2014	5
I. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. Dane identyfikujące badaną Spółkę Dominującą.....	5
2. Struktura Grupy Kapitałowej	5
3. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy	6
4. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie.....	6
5. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki Dominującej	6
II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ.....	7
III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	8
1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	8
2. Dokumentacja konsolidacyjna	8
3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej	9
IV. UWAGI KOŃCOWE.....	9

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ZA ROK OBROTOWY 2014

1. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
2. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej
3. Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym
4. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
5. Informacje dodatkowe obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz inne informacje objaśniające

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ ZA ROK OBROTOWY 2014

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej ZT „Kruszwica” S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. (zwanej dalej „Grupą Kapitałową”), w której jednostką dominującą jest Spółka Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. (zwana dalej „Spółką Dominującą”) z siedzibą w Kruszwicy przy ulicy Niepodległości 42. Na sprawozdanie to składają się: skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2014 roku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej odpowiedzialny jest Zarząd Spółki Dominującej.

Zarząd Spółki Dominującej oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późniejszymi zmianami), zwanej dalej „Ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Grupę Kapitałową zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Spółkę Dominującą oraz jednostki zależne zasad (polityki) rachunkowości i sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wrywkowy – podstaw, z których wynikają liczby i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2014 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów Ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Spółkę Dominującą oraz jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2014 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 Ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r. poz. 133), a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Piotr Sokołowski
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewidencyjny 9752

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Piotr Sokołowski – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 10 marca 2015 roku

**RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZT „KRUSZWICA S.A.
ZA ROK OBROTOWY 2014**

I. INFORMACJE OGÓLNE**1. Dane identyfikujące badaną Spółkę Dominującą**

Spółka Dominująca działa pod firmą Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. (dalej „Spółka Dominująca”). Siedzibą Spółki jest Kruszwica, ul. Niepodległości 42.

Spółka Dominująca prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej. Spółka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy w Bydgoszczy pod numerem KRS 0000019414.

Spółka Dominująca działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Kapitał zakładowy Spółki Dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 171.942 tys. zł i dzielił się na 22.986.949 akcji o wartości nominalnej 7,48 zł każda.

W skład Zarządu Spółki Dominującej na dzień wydania opinii wchodziło:

– Wojciech Jachimczyk	– Prezes Zarządu,
– Wojciech Bauman	– Członek Zarządu,
– Marcin Brodowski	– Członek Zarządu,
– Jacek Michalak	– Członek Zarządu,
– Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu,
– Dariusz Szymański	– Członek Zarządu,
– Tomasz Wika	– Członek Zarządu.

W badanym okresie oraz do dnia wydania opinii nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki Dominującej.

2. Struktura Grupy Kapitałowej

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym na dzień 31 grudnia 2014 roku objęte zostały następujące spółki:

- a) Spółka Dominująca – Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Spółki Dominującej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku. W wyniku przeprowadzonego badania wydaliśmy w dniu 10 marca 2015 roku opinię bez zastrzeżeń.

- b) Spółki objęte konsolidacją metodą pełną:

Nazwa i siedziba Spółki	Udział w kapitale (w %)	Podmiot przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego i rodzaj wydanej opinii	Dzień bilansowy konsolidowanej jednostki
Mauresa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością SKA	100	Nie podlegała badaniu za okres obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku*	31 lipca 2015 roku
Mauresa Sp. z o.o.	100	Nie podlegała badaniu za okres obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku*	31 grudnia 2014 roku
ZTK Property Management Sp. z o.o.	100	Nie podlegała badaniu za okres obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 roku*	31 grudnia 2014 roku

* Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. wykonała procedury w zakresie uznanym za niezbędny dla potrzeb badania skonsolidowane sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

W roku obrotowym skład badanej Grupy Kapitałowej oraz jednostek konsolidowanych, dla których Spółka Dominująca przygotowała badanie sprawozdania skonsolidowane, uległ zmianie:

- W dniu 20 marca 2014 roku Spółka Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. nabyła 100 udziałów w kapitale zakładowym Burgos Sp. z o.o. za cenę 11 tys. zł. Spółka Burgos Sp. z o.o. dnia 11 grudnia 2014 roku dokonała zmiany nazwy na ZTK Property Management Sp. z o.o.
- W dniu 2 czerwca 2014 roku nastąpiło połączenie Spółki Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. z ZPT Elmilk Sp. z o.o. poprzez przeniesienie całego majątku ZPT Elmilk Sp. z o.o. na Spółkę Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.

3. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Grupy Kapitałowej w 2013 roku zamknęła się zyskiem netto w wysokości 106.706 tys. zł. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2013 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. Biegły rewident wydał o tym sprawozdaniu opinię bez zastrzeżeń.

Walne Zgromadzenie zatwierdzające skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2013 odbyło się w dniu 11 czerwca 2014 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2013 zostało złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 25 czerwca 2014 roku.

4. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza. Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 8 października 2014 roku, zawartej pomiędzy Spółką Dominującą a firmą Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, al. Jana Pawła II 19, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Piotra Sokołowskiego (nr ewidencyjny 9752) w siedzibie Spółki Dominującej w dniach od 13 do 24 października 2014 roku, od 7 do 23 stycznia 2015 roku oraz poza siedzibą Spółki Dominującej do dnia wydania niniejszej opinii.

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz spełniają warunki określone w art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r. nr 77, poz. 649 z późniejszymi zmianami) do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

5. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki Dominującej

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania.

Podmiotowi uprawnionemu i kluczowemu biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, co między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Spółki Dominującej z dnia 10 marca 2015 roku.

II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości ze skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Grupy Kapitałowej, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za rok ubiegły.

Podstawowe wielkości ze skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów (w tys. zł)

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Przychody ze sprzedaży	2.487.070	2.663.113
Koszty działalności operacyjnej	(2.333.254)	(2.511.140)
Wynik na działalności operacyjnej	151.537	148.775
Zysk (strata) netto	119.841	106.706

Podstawowe dane finansowe pochodzące ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (w tys. zł)

Zapasy	331.275	509.656
Należności z tytułu dostaw i usług	92.762	138.857
Aktywa obrotowe	603.927	700.089
Suma aktywów	954.875	1.087.453
Kapitał (fundusz) własny	796.197	734.665
Zobowiązania krótkoterminowe (w tym krótkoterminowe rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne)	150.971	345.872
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	114.386	118.393
Suma zobowiązań i rezerw na zobowiązania	158.678	352.788

Wskaźniki rentowności i efektywności

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
– rentowność sprzedaży	6%	6%
– rentowność netto kapitału własnego	18%	17%
– wskaźnik rotacji majątku	2,60	2,45
– wskaźnik rotacji należności w dniach	17	24
– wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	18	19
– wskaźnik rotacji zapasów w dniach	65	74

Płynność/Kapitał obrotowy netto

– stopa zadłużenia	17%	32%
– stopień pokrycia majątku kapitałem własnym	83%	68%
– kapitał obrotowy netto (w tys. zł)	452.956	354.217
– wskaźnik płynności	4,00	2,02
– wskaźnik podwyższonej płynności	1,81	0,55

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2014 następujących tendencji:

- wzrost wskaźnika rentowności netto kapitału własnego,
- wzrost wskaźnika rotacji majątku,
- skrócenie okresu rotacji należności, zobowiązań i zapasów w dniach,
- spadek stopy zadłużenia,
- wzrost stopnia pokrycia majątku kapitałem własnym,
- wzrost kapitału obrotowego,
- wzrost wskaźników płynności.

III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2014 roku i obejmuje:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2014 roku, które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 954.875 tys. zł,
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku wykazujące zysk netto w kwocie 119.841 tys. zł oraz całkowity dochód ogółem w kwocie 115.118 tys. zł,
- sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 61.532 tys. zł,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku wykazujące zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 137.842 tys. zł,
- informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Badanie objęło okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku i polegało głównie na:

- badaniu prawidłowości i rzetelności przygotowanego przez Zarząd Spółki Dominującej skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- badaniu dokumentacji konsolidacyjnej,
- ocenie prawidłowości zastosowanych w trakcie konsolidacji metod i procedur konsolidacyjnych,
- przeglądzie sporządzonych przez innych biegłych rewidentów opinii i raportów z badania sprawozdań finansowych spółek zależnych i stowarzyszonych, podlegających konsolidacji.

2. Dokumentacja konsolidacyjna

Spółka Dominująca przedstawiła dokumentację konsolidacyjną obejmującą:

- sprawozdania finansowe jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym,
- korekty i wyłączenia dokonywane w celu konsolidacji, niezbędne do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Konsolidacja sprawozdań Grupy Kapitałowej, w odniesieniu do jednostek zależnych, została przeprowadzona metodą pełną przez sumowanie w pełnej wysokości wszystkich odpowiednich pozycji sprawozdań finansowych Spółki Dominującej i jednostek zależnych objętych konsolidacją.

Spółka Dominująca sporządzająca sprawozdanie skonsolidowane nie stosowała istotnych uproszczeń i odstępstw od przyjętych zasad konsolidacji w stosunku do kontrolowanych jednostek.

3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej

Spółka Dominująca potwierdziła kontynuację działalności przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Istotne zasady wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały opisane w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Spółka Dominująca sporządziła dodatkowe informacje i objaśnienia w postaci not tabelarycznych do poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz opisów słownych zgodnie z zasadami zawartymi w MSSF.

Zarząd Spółki Dominującej sporządził i załączył do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej w roku obrotowym 2014. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane przez art. 49 ust. 2 Ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r. poz. 133). Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim informacji, których bezpośrednim źródłem jest zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Oświadczenia Zarządu

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz kluczowy biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki Dominującej pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż Grupa Kapitałowa przestrzegала przepisów prawa.

Piotr Sokołowski
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewidencyjny 9752

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr. ewidencyjnym 73:

Piotr Sokołowski – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o. – komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 10 marca 2015 roku

Szanowni Akcjonariusze,

W imieniu Zarządu Zakładów Tłuszczowych "Kruszwica" S.A. mam przyjemność przedłożyć Państwu skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. (Grupa) za okres 12 miesięcy, kończący się w dniu 31 grudnia 2014 roku.

Dla naszej branży, rok 2014 był okresem w którym obserwowaliśmy kontynuację tendencji spadkowej cen rynkowych zarówno rzepaku, jak i olejów oraz śruty. Pomimo wysokich plonów w roku 2013, sytuacja rynkowa w pierwszej jego połowie była pod wpływem okresowego wzrostu lokalnych cen rzepaku, będącego wynikiem nasilenia się konkurencji w pozyskaniu nasion ze zbiorów z ubiegłego roku. W rezultacie, marże realizowane na przerobie rzepaku były niższe od osiągniętych w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zarówno w Polsce jak i w całej Europie plony rzepaku w 2014 roku osiągnęły kolejny rekordowy poziom, co w konsekwencji spowodowało znaczący spadek jego cen rynkowych. W efekcie, podaż rzepaku w okresie zbiorów była względnie niska, co obniżyło zapotrzebowanie na kapitał obrotowy dzięki znaczącemu obniżeniu wartości zapasów rzepaku, przechowywanego przez Grupę. Sytuacja taka utrzymywała się przez całą drugą połowę roku. Grupa, dysponując sprawnie funkcjonującą organizacją zakupów rzepaku, nie miała problemów z nabyciem nasion na cele bieżących potrzeb produkcyjnych. W drugiej połowie roku obserwowaliśmy ponadto znaczny wzrost popytu na olej rzepakowy do zastosowań przemysłowych, co w perspektywie całego roku pozwoliło na osiągnięcie historycznego rekordu tonażu przerobu rzepaku, mimo poważnej awarii tłoczni w zakładzie w Kobylnikach w pierwszej połowie roku, z powodu której zakład był wyłączony z produkcji przez okres jednego miesiąca. Łącznie sprzedaż olejów luzem była o 37 tys. ton większa niż w roku poprzednim a w konsekwencji zysk operacyjny segmentu Agrobiznesu wyniósł 75,5 mln złotych i był o blisko 2% wyższy w stosunku do roku poprzedniego. Dynamika wzrostu zysku została ograniczona 8-procentowym obniżeniem średniorocznych marż na przerobie rzepaku, będącym konsekwencją spadających cen zarówno rzepaku jak i oleju oraz śruty.

Kontynuacja spadkowej tendencji cen olejów tłoczonych na rynkach światowych stwarzała korzystne warunki dla dalszej poprawy rentowności segmentu produktów spożywczych. Pomimo znaczącego programu restrukturyzacji, przeprowadzonego w Grupie w roku 2014, którego łączny koszt wyniósł blisko 20 mln złotych, zysk operacyjny segmentu produktów spożywczych wzrósł o ponad 1mln złotych w stosunku do roku poprzedniego.

Sprzedaż produktów spożywczych w 2014 roku w ujęciu ilościowym uległa zmniejszeniu o 7 tys. ton, co spowodowane było spadkiem sprzedaży margaryn konsumenckich o 12 tys. ton, będącym rezultatem skurczenia się rynku tej kategorii produktów aż o 6% w porównaniu do poprzedniego roku. W kategorii olejów konsumenckich i produktów profesjonalnych odnotowaliśmy wzrosty wielkości sprzedaży przy jednoczesnym wzroście rentowności.

Grupa kontynuowała działania nakierowane zarówno na tworzenie i rozwój nowych produktów jak i na ciągłą poprawę efektywności procesów produkcyjnych.

Nalożenie się wyżej omówionych czynników w efekcie spowodowało, iż łączny zysk netto osiągnięty w 2014 roku przez Grupę wyniósł 119,8 mln złotych i był o ponad 12% wyższy niż zysk wygenerowany w roku poprzednim.

W omawianym okresie kontynuowaliśmy działania mające na celu szeroko rozumianą poprawę warunków socjalnych w Grupie i jej otoczeniu, a także wspieranie inicjatyw lokalnych.

Jak w poprzednich latach, współpracując z terenowymi organizacjami, wspieraliśmy aktywność ruchową wśród najmłodszych finansując lokalne kluby sportowe. Wspieraliśmy działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, finansując zakupy sprzętu dla miejscowych jednostek ratowniczych. Jako firma patronujemy przygotowaniom dwójki utalentowanych wioślarzy Klubu Wioślarskiego „Gopło” Kruszwica w ich drodze po olimpijski medal w 2016 roku. Wspieraliśmy również program „Podziel się Posiłkiem” mający na celu zapobieganie niedożywieniu dzieci.

Podsumowując, rok 2014 był z pewnością rokiem bardzo udanym dla Grupy, co znajduje swoje odzwierciedlenie w końcowym wyniku finansowym, który jest najwyższy od 2009 roku.

Jak zawsze w tym miejscu pragnę wyróżnić wspaniały zespół ludzi z którym mam przyjemność i zaszczyt na co dzień pracować, a który stanowią wszyscy pracownicy naszej Grupy. Wszystkie sukcesy, które udaje nam się osiągnąć, były i są efektem ciężkiej pracy grupowej profesjonalnego, zaangażowanego zespołu.

Patrząc w przyszłość uważam, że rok 2015 będzie przebiegał pod wpływem niepewności i zmian zarówno na rynkach walutowych jak i rynkach rolniczych towarów masowych. Nie bez znaczenia dla naszej branży będzie dalszy rozwój sytuacji w konflikcie rosyjsko-ukraińskim. W takich warunkach makroekonomicznych możemy spodziewać się wystąpienia trudnych do przewidzenia zdarzeń i sytuacji, co będzie wymagało od nas reagowania w drodze podejmowania szybkich a zarazem dobrze przemyślanych i trafnych decyzji w warunkach zwiększonego marginesu ryzyka.

W naszych działaniach nadal będziemy koncentrować się na budowie wartości naszych marek poprzez dostarczanie konsumentom znanych im i godnych zaufania produktów, jak również poprzez rozszerzanie i rozwój kategorii olejów i margaryn, oferując nowe, ciekawe produkty. Chcemy również poszerzać współpracę z czołowymi odbiorcami w zakresie produkcji olejów i margaryn pod markami własnymi odbiorców oraz nadal blisko współpracować z branżą piekarniczą i cukierniczą, wspierając rozwój produkcji wysokiej jakości wyrobów cukierniczych. Będziemy kontynuować działania mające na celu umacnianie pozycji Grupy jako godnego zaufania dostawcy przemysłu spożywczego, paszowego i biopaliwowego. Równocześnie nie ustajemy w wysiłkach nakierowanych na poszukiwanie możliwości poprawy efektywności procesów produkcyjnych i wzrostu zwrotu z aktywów Grupy.

Przekazując ten raport, w imieniu własnym i całego Zarządu chciałbym podziękować Akcjonariuszom za zaufanie jakim obdarzają nas od wielu lat, oraz Radzie Nadzorczej za merytoryczną współpracę i nadzór nad działalnością Grupy Kruszwica.

W tym miejscu chciałbym również podziękować wszystkim naszym pracownikom za ciągle poszukiwanie możliwości rozwoju biznesu, podejmowanie wyzwań i ciężką pracę, które to leżą u podstaw dotychczasowych i przyszłych sukcesów Grupy Kruszwica.

Prezes Zarządu
Wojciech Jachimczyk

10 marca, 2015.

ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A.

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku

ZAWARTOŚĆ:

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ZAKŁADÓW TŁUSZCZOWYCH „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA	3
WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	8
INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
2. PLATFORMA ZASTOSOWANYCH MSSF ORAZ STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	12
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I TOWARÓW	24
4. SEGMENTY OPERACYJNE	25
5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	30
6. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	30
7. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	31
8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	31
9. ZYSKI/(STRATY) Z TYTUŁU WYCENY NIEZREALIZOWANYCH INSTRUMENTÓW POCHÓDNYCH I NIEZREALIZOWANYCH RÓŻNIC KURSOWYCH	31
10. WYNIK NA SPRZEDAŻY ŚRODKÓW TRWAŁYCH I INNE KOSZTY ZWIĄZANE ZE ŚRODKAMI TRWAŁYMI ORAZ WARTOŚCIAMI NIEMATERIALNYMI	32
11. PODATEK DOCHODOWY	32
12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	35
13. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	36
14. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	37
15. WARTOŚĆ FIRMY	38
16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	39
17. AKTYWA FINANSOWE	40
18. PRZEJĘCIE JEDNOSTEK ZALEŻNYCH	40
19. ZAPASY	42
20. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	42
21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	44
22. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	44
23. KAPITAŁ PODSTAWOWY	44
24. KAPITAŁY REZERWOWE	45
25. POZOSTAŁE KAPITAŁY	45
26. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	46
27. DYWIDENDY	46
28. KREDYTY I POŻYCZKI	46
29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	48
30. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE	48
31. REZERWY	50
32. LEASING OPERACYJNY	50
33. PLANOWANE TRANSAKCJE	52
34. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	53
35. WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE	59
36. TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE	65
37. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY	68
38. ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH	78
39. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ	78
40. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU	78

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ZAKŁADÓW TŁUSZCZOWYCH „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku (Dz. U. z 2014 r. poz. 133) par. 92 ust. 1 pkt 5 i 6, Zarząd Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” Spółka Akcyjna (dalej „Spółka”) w składzie:

Wojciech Jachimczyk	– Prezes Zarządu
Wojciech Bauman	– Członek Zarządu
Marcin Brodowski	– Członek Zarządu
Jacek Michalak	– Członek Zarządu
Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu
Dariusz Szymański	– Członek Zarządu
Tomasz Wika	– Członek Zarządu

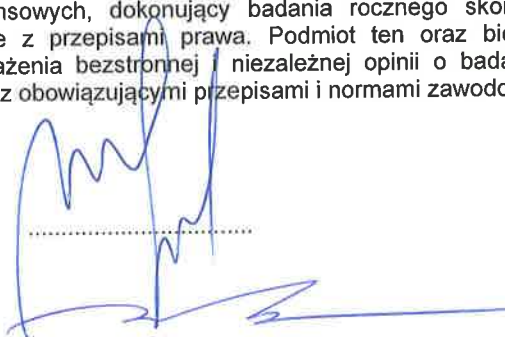
oświadcza, że:

wedle naszej najlepszej wiedzy, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. oraz jej wynik finansowy. Roczne sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A., w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

Jacek Michalak – Członek Zarządu

Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

(dane prezentowane są w tysiącach złotych/Euro, z wyjątkiem danych dotyczących liczby akcji oraz zysku na jedną akcję)

	Za okres 12 miesiący zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesiący zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesiący zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesiący zakończony 31-12-2013
	PLN'000		EUR'000	
Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	2 487 070	2 663 113	593 672	642 147
Zysk / (strata) operacyjny	151 537	148 775	36 172	35 874
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	149 127	133 201	35 597	32 118
Zysk / (strata) netto	119 841	106 706	28 606	25 730
Ilość akcji	22 986 949	22 986 949	22 986 949	22 986 949
Zysk / (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	5,21	4,64	1,24	1,12
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	400 727	243 637	95 655	58 747
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(21 253)	(13 193)	(5 073)	(3 181)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(241 632)	(231 319)	(57 678)	(55 777)
Przepływy pieniężne netto, razem	137 842	(875)	32 903	(211)

	Koniec okresu 31/12/2014	Koniec okresu 31/12/2013	Koniec okresu 31/12/2014	Koniec okresu 31/12/2013
	PLN'000		EUR'000	
Aktywa trwałe	350 948	387 364	82 338	93 404
Aktywa obrotowe	603 927	700 089	141 690	168 810
Aktywa razem	954 875	1 087 453	224 028	262 214
Zobowiązania długoterminowe	7 707	6 916	1 808	1 668
Zobowiązania krótkoterminowe	150 971	345 872	35 420	83 399
Kapitał własny	796 197	734 665	186 800	177 147
Kapitał podstawowy	185 076	185 076	43 422	44 627

Kursy EURO przyjęte do przeliczenia "wybranych skonsolidowanych danych finansowych":

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2014 oraz na dzień 31 grudnia 2013 zostały przeliczone według średniego kursu NBP, obowiązującego dla Euro w tych dniach.

Poszczególne pozycje ze skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym oraz ze skonsolidowanych przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną ze średnich kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca, objętego prezentowanym okresem.

Wyszczególnienie kursów walutowych użytych do przeliczenia „wybranych skonsolidowanych danych finansowych” zawierają poniższe tabele:

	Koniec okresu 31/12/2014	Koniec okresu 31/12/2013
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	4,2623	4,1472
	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2014	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2013
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	4,1893	4,2110
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych		

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

(dane prezentowane są w tysiącach złotych, z wyjątkiem danych dotyczących liczby akcji oraz zysku na jedną akcję)

	Nota	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12- 2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12- 2013 PLN'000
Przychody			
Przychody ze sprzedaży produktów	3	2 352 854	2 540 008
Przychody ze sprzedaży towarów	3	134 216	123 105
Pozostałe przychody operacyjne	6	14 005	5 560
Przychody ogółem		2 501 075	2 668 673
Koszty			
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	5	1 988 248	2 204 315
Koszty sprzedanych towarów		116 397	98 513
Koszty sprzedaży	5	180 790	176 079
Koszty ogólnego zarządu	5	48 223	47 952
(Zyski)/straty z wyceny niezrealizowanych instrumentów pochodnych oraz niezrealizowanych różnic kursowych	9	(7 705)	(16 078)
(Zyski)/straty na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi	10	7 301	359
Pozostałe koszty operacyjne	7	16 284	8 758
Koszty ogółem		2 349 538	2 519 898
Zysk/(Strata) operacyjny		151 537	148 775
Przychody finansowe	8	2 403	677
Koszty finansowe	8	4 813	16 251
Zysk/(Strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem		149 127	133 201
Podatek dochodowy		29 286	26 495
część bieżąca	11	30 194	31 136
część odroczone	11	(908)	(4 641)
Zysk/(Strata) netto		119 841	106 706
Inne całkowite dochody, które zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków, w tym:			
Rachunkowość zabezpieczeń		(5 174)	4 384
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów		941	(357)
		(4 233)	4 027
Inne całkowite dochody, które nie zostaną przeklasyfikowane na zyski lub straty, w tym:			
Zyski / (straty) z wyceny aktuarialnej odpraw emerytalnych i rentowych		(605)	-
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów		115	-
		(490)	-
Całkowite dochody ogółem		115 118	110 733
Zysk przypadający:			
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		119 841	106 706
na udziały niekontrolujące		-	-
Łączne całkowite dochody przypadające:		115 118	110 733
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		115 118	110 733
na udziały niekontrolujące		-	-
Podstawowy i rozwodniony zysk/(strata) na jedną akcję przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	12	5,21	4,64
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		22 986 949	22 986 949

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13	207 534	273 682
Rzeczowe aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	13	17 438	-
Nieruchomości inwestycyjne	14	15 847	1 020
Wartość firmy	15	83 793	83 793
Wartości niematerialne	16	22 146	26 327
Długoterminowe aktywa finansowe	17	114	163
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11	3 401	1 485
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	22	675	894
		350 948	387 364
Aktywa obrotowe			
Zapasy	19	331 275	509 656
Należności z tytułu dostaw i usług	20	92 762	138 857
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	-
Należności pozostałe	20	29 348	24 551
Krótkoterminowe aktywa finansowe	17	10 514	23 868
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	139 206	1 364
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	22	822	1 793
		603 927	700 089
Aktywa razem		954 875	1 087 453
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	23	185 076	185 076
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	25	245 401	245 401
Kapitał rezerwowy	24	220 090	172 966
Zyski zatrzymane	25	145 630	131 222
Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące		-	-
		796 197	734 665
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	11	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	30	4 794	4 162
Pozostałe rezerwy	31	2 913	2 754
		7 707	6 916
Zobowiązania krótkoterminowe			
Rezerwy	31	1 654	1 018
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	27	-	182 748
Zobowiązania finansowe	28,29	13 404	10 990
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	30	17 953	20 575
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	28	114 386	118 393
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	28	2 329	1 924
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	28	1 245	10 224
		150 971	345 872
Pasywa razem		954 875	1 087 453

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

Kapitał przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej

	PLN'000	PLN'000	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	Kapitał rezerwowany przeznaczony na wypłatę dywidendy	Kapitał rezerwowany z aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych	Kapitał rezerwowany z aktualizacji wyceny aktuarialnej odpraw emerytalnych i rentowych	Zyski zatrzymane	Ogółem	Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitały własne
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kapitał własny na dzień 01/01/2013	185 076	245 401	169 212	(2 592)	-	29 364	626 461	-	626 461	
Całkowite dochody netto za okres	-	-	-	4 027	-	106 706	110 733	-	110 733	
Wypłacona dywidenda	-	-	-	-	-	(2 529)	(2 529)	-	(2 529)	
Przeznaczenie zysku na pozostały kapitał rezerwowany	-	-	2 319	-	-	(2 319)	-	-	-	
Zaokrąglenia	-	-	1	(1)	-	-	-	-	-	
Kapitał własny na dzień 31/12/2013	185 076	245 401	171 532	1 434	-	131 222	734 665	-	734 665	
Kapitał własny na dzień 01/01/2014	185 076	245 401	171 532	1 434	-	131 222	734 665	-	734 665	
Korekta BO z tyt. niezrealizowanej marży na zapasach, w ramach konsolidacji danych z ZPT Elmik w latach 2012-2013	-	-	-	-	-	205	205	-	205	
Całkowite dochody netto za okres	-	-	-	(4 233)	-	119 841	115 608	-	115 608	
Wypłacona dywidenda	-	-	-	-	-	(53 790)	(53 790)	-	(53 790)	
Przeznaczenie zysku na pozostały kapitał rezerwowany	-	-	51 847	-	-	(51 847)	-	-	-	
Zyski / straty z wyceny aktuarialnej odpraw emerytalnych i rentowych	-	-	-	-	(490)	-	(490)	-	(490)	
Zaokrąglenia	-	-	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)	
Kapitał własny na dzień 31/12/2014	185 076	245 401	223 379	(2 799)	(490)	145 630	796 197	-	796 197	

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(Strata) netto	119 841	106 706
Korekty razem	280 886	136 931
Amortyzacja	38 487	41 528
Zyski/straty z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	10 631	4 691
Odsetki	5 084	17 737
Zysk/strata na sprzedaży lub likwidacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	7 099	359
Zmiana stanu rezerw	635	487
Zmiana stanu zapasów	178 382	10 994
Zmiana stanu należności	38 511	67 665
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	1 240	(12 227)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	1 979	315
Podatek dochodowy naliczony	29 286	26 495
Podatek dochodowy zapłacony	(29 877)	(21 774)
Pozostałe korekty	(571)	661
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	400 727	243 637
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	5 668	22
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(12 828)	(11 596)
Odsetki	-	-
(Udzielone)/spłacone pożyczki długoterminowe	49	55
Zmiana stanu udzielonych zaliczek na zakup środków trwałych	(266)	(1 044)
Wydatki na nabycie spółek zależnych	(13 876)	(635)
Pozostałe korekty	-	5
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(21 253)	(13 193)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów/pożyczek	-	6 550
Spłaty kredytów/pożyczek	(181 986)	(217 342)
Odsetki zapłacone	(5 847)	(17 976)
Wypłacona dywidenda	(53 789)	(2 529)
Spłata rat z tyt. leasingu finansowego	(10)	(22)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(241 632)	(231 319)
Przepływy pieniężne netto, razem	137 842	(875)
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	137 842	(875)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	1 364	2 239
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	139 206	1 364

INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE OGÓLNE

Informacje o jednostce dominującej

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” Spółka Akcyjna (dalej: Spółka dominująca lub jednostka dominująca) prowadzi działalność na terenie Polski na podstawie wpisu do Rejestru Handlowego, w Dziale B, pod numerem 3698, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy - VIII Wydział Gospodarczy z dnia 21 grudnia 1995 roku.

W dniu 12 czerwca 2001 roku Spółka dominująca została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy, XIII Wydział KRS, pod numerem KRS 0000019414.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki dominującej jest następujący:

Zarząd Spółki:

1. Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu
2. Wojciech Bauman – Członek Zarządu
3. Marcin Brodowski – Członek Zarządu
4. Jacek Michalak – Członek Zarządu
5. Piotr Piotrowski – Członek Zarządu
6. Dariusz Szymański – Członek Zarządu
7. Tomasz Wika – Członek Zarządu

Rada Nadzorcza:

1. Tommy Jensen - Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Vesselina Shaleva - Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3. Stefan Gierga - Członek Rady Nadzorczej
4. Roman Górny - Członek Rady Nadzorczej
5. Gordon Hardie - Członek Rady Nadzorczej
6. Sławomir Ludwikowski - Członek Rady Nadzorczej
7. Jerzy Rajski - Członek Rady Nadzorczej
8. Markus Walter Sieger - Członek Rady Nadzorczej
9. Mariusz Szeliga - Członek Rady Nadzorczej
10. Maurizio Terazzi - Członek Rady Nadzorczej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku struktura akcjonariatu jednostki dominującej jest następująca:

Podmiot	Siedziba	Ilość akcji	% posiadanego kapitału	% posiadanych praw głosów
Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (KBBV)	Holandia	14.763.313	64,22%	64,22%
Windstorm Trading & Investments Limited	Cypr	5.805.485	25,26%	25,26%
Pozostali		2.418.151	10,52%	10,52%
Razem		22.986.949	100,00%	100,00%

Spółka dominująca jest częścią Grupy Bunge, światowego lidera w przetwórstwie nasion oleistych i produkcji butelkowanych olejów roślinnych.

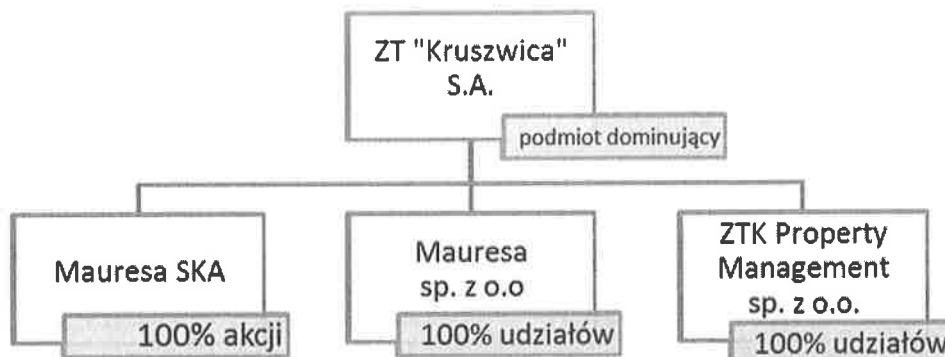
Akcje Spółki dominującej w ilości 22.986.949 szt. znajdują się w publicznym obrocie i notowane są na rynku podstawowym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Według klasyfikacji GPW w Warszawie S.A.. ZT „Kruszwica” S.A. są zakwalifikowane do sektora „przemysł spożywczy”.

Informacje o Grupie Kapitałowej

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2014 roku w skład Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. (dalej: Grupa Kapitałowa lub Grupa) wchodzi Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. jako podmiot dominujący oraz spółki zależne:

- Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna,
- Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
- ZTK Property Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna („Mauresa SKA”), z siedzibą w Warszawie, ul. 17 stycznia 45 B, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 471895.

W dniu 26 listopada 2013 roku Spółka dominująca nabyła 1000 akcji imiennych (seria A) Mauresa SKA za cenę 58 tys. PLN.

W dniu 9 grudnia 2013 roku Mauresa SKA podwyższyła kapitał zakładowy z kwoty 50 tys. PLN do kwoty 60.352 tys. PLN, emitując 1.206.040 akcji (seria B) o łącznej wartości nominalnej 74.171 tys. PLN. Wszystkie akcje zostały przyznane jednemu akcjonariuszowi Mauresa SKA – ZT „Kruszwica” S.A. Zapłata za ww. akcje nastąpiła wkładem niepieniężnym tj. prawami wieczystego użytkowania gruntów, wraz z przyległymi zabudowaniami, położonymi w Warszawie, przy ul. Radzymińskiej 122/124, pozostającymi w aktywach Spółki dominującej po likwidacji zakładu produkcyjnego w Warszawie.

Wartość rynkowa wkładu niepieniężnego ustalona została na kwotę 74.171 tys. PLN brutto, na podstawie operatu szacunkowego prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oraz opinii biegłego rewidenta (Kancelaria ANC Renata Lubowicka) o wartości godziwej wkładu niepieniężnego.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku struktura kapitału zakładowego jednostki zależnej Mauresa SKA jest następująca:

Podmiot	Siedziba	Ilość udziałów	Łączna wartość udziałów (w PLN)	% posiadanych akcji w kapitale zakładowym
Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.	ul. Niepodległości 42, Kruszwica	1.207.040	60.352.000 PLN	100,00%
Razem		1.207.040	60.352.000 PLN	100,00%

Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością („Mauresa sp. z o.o.”), z siedzibą w Warszawie, ul. 17 stycznia 45 B, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 469724.

W dniu 26 listopada 2013 roku Spółka dominująca nabyła 100 udziałów w kapitale zakładowym Mauresa sp. z o.o. za cenę 11 tys. PLN.

W dniu 6 listopada 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników Mauresa sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie nałożenia dopłat na wspólników spółki w wysokości 500 PLN na każdy posiadany udział. ZT „Kruszwica” S.A. w dniu 14 listopada 2014 roku dokonała dopłaty w łącznej wysokości 50 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Spółka dominująca jest jedynym wspólnikiem spółki Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - będącej jedynym komplementariuszem Mauresa SKA.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku struktura kapitału zakładowego jednostki zależnej Mauresa sp. z o.o. jest następująca:

Podmiot	Siedziba	Ilość udziałów	Łączna wartość udziałów (w PLN)	% posiadanych udziałów w kapitale zakładowym
Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.	ul. Niepodległości 42, Kruszwica	100	5.000 PLN	100,00%
Razem		100	5.000 PLN	100,00%

ZTK Property Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, (dotychczasowa nazwa: Burgos spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) z siedzibą w Warszawie, ul. 17 stycznia 45 B, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 485163 („ZTK Property Management”)

W dniu 20 marca 2014 roku Spółka dominująca nabyła 100 udziałów w kapitale zakładowym Burgos sp. z o.o. za cenę 11 tys. PLN. Na dzień przejęcia udziałów w Burgos sp. z o.o., Spółka dominująca rozpoznała wartość firmy w wysokości 6 tys. PLN, jednakże ze względu na nieistotność powyższej kwoty, odniesiono ją bezpośrednio w koszty okresu sprawozdawczego.

W dniu 11 listopada 2014 roku Spółka dominująca nabyła 1.898 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym ZTK Property Management za cenę 95 tys. PLN.

Na dzień bilansowy posiadane przez Spółkę akcje ZTK Property Management wykazują wartość księgową 99.751,74 PLN.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku struktura kapitału zakładowego jednostki zależnej ZTK Property Management jest następująca:

Podmiot	Siedziba	Ilość udziałów	Łączna wartość udziałów (w PLN)	% posiadanych udziałów w kapitale zakładowym
Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.	ul. Niepodległości 42, Kruszwica	1.998	99.900 PLN	99,999%
Mauresa SKA	ul. 17 stycznia 45 B Warszawa	2	100 PLN	0,001%
Razem		2.000	100.000 PLN	100,00%

Pośrednio, poprzez spółkę zależną Mauresa SKA, ZT „Kruszwica” S.A. posiadają 100% udziałów w kapitale zakładowym ZTK Property Management.

Dodatkowe informacje na temat jednostek podporządkowanych, objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, zostały zamieszczone w Nocie nr 18.

Czas trwania działalności poszczególnych jednostek wchodzących w skład Grupy nie jest ograniczony.

Rokiem obrotowym Spółki dominującej oraz spółek zależnych: Mauresa sp. z o.o. i ZTK Property Management sp. z o.o. jest rok kalendarzowy.

Rokiem obrotowym spółki zależnej Mauresa SKA jest okres od 1 października 2013 roku do 31 lipca 2015 roku.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych: Mauresa SKA, Mauresa sp. z o.o. i ZTK Property Management, wykorzystane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy, zostały sporządzone na dzień 31 grudnia 2014 roku, analogicznie jak sprawozdanie finansowe Spółki dominującej, przy zastosowaniu spójnych zasad rachunkowości.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy jest przetwórstwo nasion oleistych, produkcja olejów butelkowanych, produkcja margaryn i tłuszczów jadalnych oraz zarządzenie nieruchomościami.

2. PLATFORMA ZASTOSOWANYCH MSSF ORAZ STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Oświadczenie o zgodności

Prezentowane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości (MSR) 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych oraz zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), mającymi zastosowanie do rocznej sprawozdawczości finansowej, zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i obowiązującym na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Pod pojęciem MSSF mieszczą się przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB):

- Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
- Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
- Interpretacje opracowane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC) lub przez istniejący wcześniej Stały Komitet ds. Interpretacji (SKI), które zostały przyjęte przez IASB

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane za następujące okresy:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na koniec bieżącego roku obrotowego oraz sprawozdanie porównawcze na koniec poprzedniego roku obrotowego,
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za bieżący rok obrotowy wraz z porównawczym sprawozdaniem z całkowitych dochodów za poprzedni rok obrotowy,
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym przedstawiające zmiany w kapitale własnym za bieżący rok obrotowy, wraz z porównawczym sprawozdaniem za poprzedni rok obrotowy,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za bieżący rok obrotowy wraz z porównawczym sprawozdaniem za poprzedni rok obrotowy.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2014

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w roku 2014:

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”**, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”** – objaśnienia na temat przepisów przejściowych, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów”** – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Grupy.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty”** - zatwierdzona w UE w dniu 13 czerwca 2014 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków Grupy, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 10 marca 2015 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwale” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne”** – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwale” oraz MSR 41 „Rolnictwo”** – Rolnictwo: uprawy roślinne (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Grupy, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny instrumentów pochodnych oraz pozycji zabezpieczanych, ujętych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, które są wyceniane według wartości godziwej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w okresie najbliższych 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zarządy Spółki dominującej i spółki zależnej uważają, iż nie istnieje zagrożenie kontynuowania działalności w tym okresie.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych. Polski złoty jest walutą funkcjonalną, w której denominowane są operacje gospodarcze Grupy. Dane liczbowe podane są w tysiącach złotych, stosując zasadę, iż kwoty wynoszące mniej niż 500 PLN pomija się, a kwoty wynoszące 500 PLN i więcej podwyższa się do pełnego tysiąca złotych. W przypadku prezentowania danych w innych walutach lub jednostkach, stosowna informacja jest podana.

Jako dane porównywalne w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zaprezentowane zostały skonsolidowane dane Grupy kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. za 2013 rok, w skład której na dzień bilansowy 31 grudnia 2013 roku wchodziły: Spółka dominująca i podmioty zależne: ZPT Elmilk sp. z o.o., Mauresa SKA, Mauresa sp. z o.o.

Podstawowe osądy rachunkowe oraz podstawy szacowania niepewności

W procesie stosowania zasad rachunkowości obowiązujących w Grupie, zarząd musi dokonywać osądów, szacunków i przyjmować założenia dotyczące wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, której nie da się określić wykorzystując dostępne źródła. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych wartości szacunkowych. Szacunki, jak i przyjęte założenia, podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wartości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy również okresów przyszłych.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym okresie sprawozdawczym, jak również przedstawiono zagadnienia, dla których największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Utrata wartości aktywów (z wyłączeniem wartości firmy)

Corocznie Grupa analizuje, czy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości aktywów trwałych, będące podstawą do przeprowadzenia testu na utratę ich wartości. Na koniec 2014 roku Grupa nie stwierdziła istnienia przesłanek wskazujących na konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości. Zidentyfikowane w 2014 roku utraty wartości poszczególnych aktywów zostały ujęte w księgach Spółki dominującej i zależnej.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego i niematerialnego majątku trwałego. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków kierownictwa.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu odpraw emerytalno – rentowych oraz nagród jubileuszowych zostały oszacowane przez aktuarium metodami aktuarialnymi. Przyjęte do wyceny założenia zostały przedstawione w nocie „Świadczenia pracownicze”.

Wycena rezerwy na rekultywację terenu opiera się na najlepszych szacunkach kierownictwa opartych na obecnym poziomie kosztów, koniecznych do poniesienia w celu przywrócenia wartości użytkowych i przyrodniczych zdeastrowanych terenów. Zarząd nie przewiduje znacznego zwiększenia poziomu tych kosztów w przyszłości, które mogłoby w sposób znaczący wpłynąć na zmianę wartości tej rezerwy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy (dochód) pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość firmy

Wartość firmy prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyceniona jest według kosztu nabycia pomniejszonego o skumulowany odpis z tytułu utraty wartości. Grupa corocznie testuje wartość firmy. Opis przyjętych zasad przeprowadzonego testu w 2014 roku znajduje się w nocie nr 15. Przeprowadzone dotychczasowe testy wartości firmy nie wykazały konieczności dokonywania odpisu aktualizującego.

Zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę przedstawione zostały poniżej.

Podstawa konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera sprawozdanie finansowe jednostki dominującej oraz jednostki zależnej. Uznaje się, iż kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca ma zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki dla osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności.

Dochody i koszty jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku są uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów od momentu rzeczywistej daty nabycia danej jednostki oraz do dnia jej efektywnego zbycia. Całkowite dochody jednostek zależnych są przypisywane do właścicieli Spółki oraz do udziałowców niedających kontroli nawet jeśli skutkiem tego przypisania będzie ujemne saldo udziałowców niedających kontroli. W razie konieczności wprowadzane są korekty do sprawozdań finansowych jednostek zależnych dostosowujące ich politykę rachunkowości do polityki Grupy.

Sprawozdanie finansowe zostało skonsolidowane metodą pełną. Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy zostały w konsolidacji w pełni wyłączone.

Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcie będących poza kontrolą Grupy jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Koszt połączenia wycenia się w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez jednostkę dominującą w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenie jednostek gospodarczych” ujmuje się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z wyjątkiem aktywów trwałych (lub grup do zbycia) sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Udziały mniejszościowe w jednostce przejmowanej są początkowo wyceniane jako proporcja (udział) udziałów mniejszościowych w wartości godziwej netto ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych lub w wartości godziwej na dzień nabycia.

Udziały własne w przejmowanych jednostkach wyceniane są według kosztu ustalonego jako wartość godziwa na dzień nabycia.

Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejściu wynika z wystąpienia na dzień przejścia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejścia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy, przejęta w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, zostaje przypisana do poszczególnych ośrodków lub zespołów ośrodków wypracowujących środki pieniężne jednostki przejmującej, które zgodnie z oczekiwaniami powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia, bez względu na to, czy zostały do nich przypisane także inne składniki aktywów lub zobowiązań jednostki przejmowanej. Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy, powinien:

- 1) odpowiadać najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze, oraz
- 2) nie być większy niż segment operacyjny.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

W pewnych okolicznościach wartości godziwe ujmowanych aktywów i zobowiązań można na dzień połączenia ująć jedynie tymczasowo (pro wizorycznie). W takim przypadku Grupa rozlicza nabycie stosując ustalone tymczasowe wartości. Wszelkie ewentualne korekty tych wartości są ustalane w ciągu 12 miesięcy od dnia nabycia i ujmowane z mocą wsteczną na dzień nabycia.

Grupa testuje wartość firmy pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli w wyniku testu okaże się, że wartość odzyskiwalna jednostki generującej przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, odpis z tytułu utraty wartości firmy alokuje się najpierw do kwoty bilansowej wartości firmy, a następnie do pozostałych aktywów, proporcjonalnie do ich wartości bilansowej. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale (i grupy aktywów netto przeznaczonych do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego ciągłego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Zaklasyfikowanie składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki dominującej i zależnej do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Przychody z działalności

Grupa nie wyodrębnia segmentów geograficznych w swojej działalności. Działalność produkcyjna zlokalizowana jest w dwóch zakładach: w Kruszwicy i Brzegu. Zdecydowana większość sprzedaży (80%) kierowana jest na rynek krajowy (struktura terytorialna sprzedaży produktów i struktura produktowa – patrz: nota „Przychody ze sprzedaży”).

Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności netto (bez podatku VAT) za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty wypłacone lub odroczone w zapłacie oraz o wartość usług, o charakterze promocyjnym lub logistycznym, świadczonych na rzecz Grupy przez jej klientów. Zdecydowana większość rabatów jest udzielana w stosunku do wartości lub ilości sprzedaży.

Przychody z tytułu umów o świadczenie usług ujmuje się poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji danej umowy. Przychody z umów rozliczanych na podstawie faktycznego nakładu czasu i pracy ujmuje się według stawek umownych, w oparciu o przepracowane roboczogodziny i poniesione koszty bezpośrednie.

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu.

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone na wynik finansowy przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmują się w kosztach w okresie ich poniesienia.

W przypadku wystąpienia specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmują się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmują się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową.

Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż polski złoty (PLN) są ujmowane w księgach po średnim kursie NBP, ogłaszanym w dniu poprzedzającym realizację transakcji. Na dzień bilansowy, aktywa i pasywa pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według średniego kursu Europejskiego Banku Centralnego, obowiązującego na ten dzień. Aktywa i pasywa niepieniężne wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty wynikłe z przeliczenia walut ujmowane są w wyniku za wyjątkiem wyceny instrumentów finansowych wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń, w przypadku których zmiany wartości godziwej, po spełnieniu kryteriów efektywności zabezpieczenia, odnosi się bezpośrednio na kapitał własny lub na zmianę wartości godziwej pozycji zabezpieczanej (zob. poniżej zasady rachunkowości stosowane w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych)

Koszty finansowania zewnętrznego

Grupa kapitalizuje istotne koszty finansowania zewnętrznego, przyporządkowane dostosowywanym składnikom aktywów.

Koszt odsetek liczony jest na bazie średniorocznego kosztu finansowania działalności Grupy i wartości zaangażowanych środków pieniężnych na zakup dostosowywanych aktywów.

Grupa nie kapitalizuje kosztów finansowania zewnętrznego zapasów nasion rzepaku, przyjmując, że aktywa te służą do produkcji wyrobów gotowych w dużych ilościach w sposób powtarzalny.

W 2014 i 2013 roku nie występowały koszty finansowania zewnętrznego podlegające aktywowaniu.

Zysk na działalności gospodarczej

Zysk na działalności operacyjnej kalkulowany jest przed uwzględnieniem kosztów i przychodów finansowych.

Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek dochodowy bieżący (CIT) oraz podatek dochodowy odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie dochodu (zysku podatkowego) danego roku obrotowego. Dochód (strata podatkowa) różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych lub poprzednich oraz pozycji przychodów/kosztów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu/ nie będą kosztem podatkowym. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłacie lub zwrotowi w przyszłości. Podstawą naliczenia podatku odroczonego jest wartość różnic przejściowych pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi, wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy podatku bieżącego.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego są rozpoznawane do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe dochody (zyski podatkowe) o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy. W przypadku gdy spodziewane przyszłe dochody nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje odpis aktywa podatkowego.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne, zgodnie ze stanem prawnym, istniejącym na dzień bilansowy.

Spółki wchodzące w skład Grupy kompensują ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazując je per saldo w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub jako zobowiązania.

Spółki wchodzące w skład Grupy dokonują kompensaty należności z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego, jeżeli mają tytuł prawny do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz mają możliwości zapłaty podatku lub uzyskania zwrotu podatku w kwocie netto.

Podatek odroczony jest ujmowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim przypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym.

W przypadku połączenia jednostek gospodarczych, konsekwencje podatkowe uwzględnia się przy obliczaniu wartości firmy lub określaniu wartości udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przewyższającej koszt przejęcia.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości kosztu historycznego pomniejszonego o dokonane skumulowane umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria ich ujmowania.

Wartość operacyjnego oprogramowania komputerów zwiększa ich wartość i wykazywana jest łącznie w środkach trwałych w grupie pozostałe środki trwałe.

Środki trwałe w budowie prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, powiększonego o istotne koszty finansowania zewnętrznego i pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość środków trwałych w budowie zawiera również kwoty udzielonych zaliczek na poczet budowy środków trwałych.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów wykazane są pozabilansowo jako zobowiązanie z tytułu leasingu operacyjnego, z wyjątkiem nabytych praw wieczystego użytkowania, które stanowią pozycję bilansową oraz podlegają umorzeniu przez przewidywany okres ich użytkowania, nie dłuższy niż okres przysługiwania tych praw.

Środki trwałe, z pominięciem gruntów oraz środków trwałych w budowie, amortyzuje się metodą liniową przez przewidywany okres ich użytkowania. Amortyzację rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia użytkowania środka trwałego.

Dana pozycja aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są prezentowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodach w pozycji (Zyski) / straty na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi i są ujmowane w okresie, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

Wartość końcowa i okres użytkowania składników aktywów trwałych podlega weryfikacji, i ewentualnej korekcie, na koniec każdego roku obrotowego.

Zyski lub straty ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowego majątku trwałego określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne Grupa uznaje nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z tytułu ich wynajmu lub jest utrzymywana w posiadaniu, ze względu na potencjalny przyrost jej wartości.

Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na dzień bilansowy w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną na dzień bilansowy amortyzację oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne podlegają amortyzacji przez okres ekonomicznej użyteczności przy zastosowaniu metody liniowej.

Grupa wybrała dla wyceny nieruchomości inwestycyjnych model wyceny oparty na cenie nabycia. Na koniec każdego roku Grupa dokonuje oceny przesłanek utraty wartości i weryfikacji okresu użytkowania i w razie konieczności dokonuje koniecznych korekt.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są z bilansu w przypadku ich zbycia lub likwidacji lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z likwidacji lub sprzedaży nieruchomości inwestycyjnej są ujmowane w wyniku w okresie, w którym zdarzenie to miało miejsce.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne przejęte przy połączeniu jednostek gospodarczych identyfikuje się i ujmuje odrębnie od wartości firmy, jeśli spełniają one definicję wartości niematerialnych. Cena nabycia takich aktywów jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne są amortyzowane przez okres użytkowania metodą liniową oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy zaistnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres amortyzacji jest weryfikowany na koniec każdego roku obrotowego.

Znaki towarowe i prawa autorskie ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o dokonane umorzenie przy użyciu metody liniowej przez okres ich użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe prezentowane jest łącznie z wartością komputerów w rzeczowych aktywach trwałych.

Utrata wartości rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych, oprócz wartości firmy

Na koniec rocznego okresu sprawozdawczego, za który Grupa sporządza pełne skonsolidowane sprawozdanie finansowe, Grupa dokonuje przeglądu wartości rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła.

W momencie gdy utrata wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w pozostałych przychodach.

Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika aktywów jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Zapasy

Grupa wycenia materiały i towary według cen nabycia. Cenę nabycia stanowi cena zakupu bez podlegającemu odliczeniu podatku od towarów i usług, obniżona o rabaty, opusty i inne zmniejszenia, a powiększona o cło oraz koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem materiału do stanu zdatnego do używania, tj. koszty transportu do miejsca docelowego, koszty załadunku i wyładunku, koszty ubezpieczenia materiału podczas transportu.

Wartość zapasów obejmuje również korektę z tytułu wyceny zapasu, jako pozycji zabezpieczanej, do wartości godziwej, w ramach stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Wyroby gotowe wyceniane są według kosztu wytworzenia, natomiast produkty uboczne w cenie sprzedaży netto.

Na koszty wytworzenia składają się koszty materiałów, tj. surowców, opakowań, koszty pozostałych materiałów bezpośrednio wykorzystywanych do produkcji (tj. energia, chemikalia, materiały pomocnicze) oraz część kosztów stałych o charakterze bezpośrednio i ogólnoprodukcyjnym, odpowiadających poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Aktywa finansowe

Grupa kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności
- pożyczki i należności.
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Klasyfikacja do określonej kategorii zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej kategorii Grupa kwalifikuje instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures lub swap) wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które spełniają kryteria efektywności zabezpieczenia w ramach stosowanej rachunkowości. zabezpieczeń. Wartość godziwą instrumentów pochodnych znajdujących się w portfelu Grupy ustala się w oparciu o kursy walutowe Europejskiego Banku Centralnego oraz ceny rynkowe aktualne na dzień bilansowy lub moment rozliczenia instrumentu pochodnego.

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub nienegocjowalnych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako „pożyczki i należności”.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem generującym odsetki i wyceniane są w księgach w wartości nominalnej (wymagającej zapłaty) skorygowanej o odpowiednie odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych.

Udzielone pożyczki ujmowane są według zamortyzowanego kosztu ustalonego z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem przypadków kiedy wartość nominalna jest zbliżona do wartości zamortyzowanego kosztu, wówczas aktywa te prezentuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

W latach 2013-2014 Grupa nie posiadała instrumentów finansowych kwalifikowanych do inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności oraz do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące na należności przeterminowane według następującej reguły:

Należności przeterminowane (w dniach)	Wysokość odpisu (w %)
60-89	50
90+	100

Grupa tworzy również odpisy aktualizujące na:

- niepokryte gwarancjami lub ubezpieczeniem:
  - należności skierowane na drogę postępowania sądowego,
  - należności od dłużników w stosunku, do których zostało wszczęte postępowanie układowe lub ugody bankowej,
  - należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości,
  - należności od dłużnika skreślonego z ewidencji działalności gospodarczej,
  - należności w przypadku śmierci dłużnika,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności stanowiące równowartość kwot podwyższających należność w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości całości tych kwot do czasu ich otrzymania lub odpisania jako nieściągalne,
- odsetki za zwłokę w zapłacie należności – w wysokości 100 % naliczonych.

Zmiany wartości odpisów ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Do składników środków pieniężnych i ich ekwiwalentów zaliczane są środki pieniężne na rachunkach bankowych oraz inne krótkoterminowe inwestycje o wysokiej płynności, takie jak obligacje, papiery dłużne, etc.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania (w tym: pożyczki i kredyty)

Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe są klasyfikowane w zależności od ich treści ekonomicznej wynikającej z zawartych umów.

Grupa wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez wynik finansowy

Do tej kategorii Grupa kwalifikuje instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures lub swap) wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które spełniają kryteria efektywności zabezpieczenia w ramach stosowanej rachunkowości. zabezpieczeń. Wartość godziwą instrumentów pochodnych znajdujących się w portfelu Grupy ustala się w oparciu o kursy walutowe oraz ceny rynkowe aktualne na dzień bilansowy lub moment rozliczenia instrumentu pochodnego.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Kredyty i pożyczki ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednie pozyskania środków. Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie, za wyjątkiem przypadków kiedy wartość nominalna zobowiązania jest zbliżona do wartości zamortyzowanego kosztu, wówczas takie zobowiązania prezentuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Kredyty w rachunku bieżącym oraz kredyty o nieokreślonym okresie spłaty wyceniane są według wartości wymagającej zapłaty na dzień bilansowy tj. wraz z odsetkami należnymi na dzień bilansowy

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem odsetkowym i wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej.

Instrumenty pochodne

Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne dla zabezpieczenia dwóch istotnych rodzajów ryzyka występujących w toku prowadzonej działalności – ryzyka kursowego oraz ryzyka zmian cen towarów. Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, wykorzystywane są walutowe kontrakty terminowe typu forward. Dla ograniczenia wpływu zmienności cen towarów na wynik finansowy Grupa stosuje kontrakty towarowe typu futures.

Grupa nie wykorzystuje instrumentów pochodnych dla celów spekulacyjnych.

Wykorzystywane przez Grupę instrumenty pochodne zaliczane są do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które spełniają kryteria efektywności zabezpieczenia w ramach stosowanej rachunkowości zabezpieczeń. Grupa ujmuje instrumenty pochodne na dzień zawarcia w wartości godziwej, która jest równa zero, a następnie wycenia je na dzień rozliczenia, nie później jednak niż na dzień bilansowy, w wartości godziwej, bez pomniejszania o ewentualne koszty transakcji.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do aktualnych kursów terminowych, natomiast wartość godziwą kontraktów towarowych ustala się poprzez odniesienie do bieżących cen towarów. W wyniku wyceny kontraktu terminowego do wartości godziwej mogą powstać aktywa lub zobowiązania finansowe. Aktywa finansowe stanowią dodatnią wycenę do wartości godziwej instrumentu, natomiast ujemna wartość godziwa instrumentu stanowi zobowiązanie finansowe. Oszacowane w ten sposób wartości aktywów lub zobowiązań finansowych stanowią wartości możliwe do uzyskania lub konieczne do zapłaty na dzień bilansowy.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, za wyjątkiem tych, które stanowią pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, są bezpośrednio odnoszone do rachunku zysków i strat okresu, w którym powstały.

Aktywa finansowe są wyłączone z bilansu, gdy wygasły prawa do przepływów pieniężnych z określonego składnika aktywów, natomiast zobowiązanie finansowe jest usuwane z bilansu, gdy wygasa, tj. kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe lub umowy nie będące instrumentami finansowymi traktowane są jako oddzielne instrumenty pochodne, jeżeli charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi i jeżeli umowy zasadnicze nie są wyceniane według wartości godziwej, której zmiany są ujmowane w rachunku wyników.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje dwa rodzaje rachunkowości zabezpieczeń – zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz zabezpieczenia wartości godziwej.

Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego Grupa dokumentuje relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Grupa dokumentuje również efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Przedmiotem zabezpieczenia są przepływy pieniężne wyrażone w walutach obcych wynikające z planowanych transakcji lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (firm commitment). Celem zabezpieczeń jest ograniczenie ryzyka zmian wartości godziwej przepływów pieniężnych w wyniku zmian kursów walutowych. Pozycję zabezpieczaną stanowią głównie transakcje zakupu surowców lub sprzedaży nasion rzepaku, oleju lub śruty. Przyszła transakcja jest zabezpieczana od momentu zawarcia kontraktu (tj. ustalenia ilości, ceny, terminów dostawy) do daty sprzedaży/zakupu. Instrumentami zabezpieczającymi są instrumenty pochodne typu forward.

Wycena pozycji zabezpieczanych i zabezpieczających oraz pomiar efektywności zabezpieczenia następuje na każdy dzień bilansowy, tj. na koniec każdego miesiąca. Część efektywna zabezpieczenia ujęta jest w kapitale z aktualizacji wyceny wraz z efektem w podatku odroczonym, natomiast część nieefektywna zabezpieczenia odnoszona jest bezpośrednio do wyniku finansowego.

W momencie realizacji pozycji zabezpieczanej, tj. wykonania transakcji sprzedaży lub zakupu, efektywna część zabezpieczenia przenoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny:

- do wyniku finansowego i koryguje wartość przychodów ze sprzedaży (w przypadku transakcji sprzedaży) lub
- do bilansu i koryguje w pierwszym ujęciu wartość aktywa powstałego w wyniku realizacji pozycji zabezpieczanej, tj. wartość zapasów (w przypadku transakcji zakupu), a następnie koszt wytworzenia produktów.

Zabezpieczenia wartości godziwej

Zabezpieczenie ryzyka cen towarów związanych zarówno z istniejącymi w bilansie stanami zapasów nasion rzepaku jak i z uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami wynikającymi z zawartych kontraktów na zakup nasion, kwalifikowane jest jako zabezpieczenie wartości godziwej.

Grupa zawiera kontrakty zabezpieczające typu futures w celu ograniczenia ryzyka zmian wartości godziwej surowców. Celem transakcji zabezpieczających jest dostosowanie wartości zakupionego rzepaku w możliwie dużym stopniu do ceny rynkowej, jaka będzie się kształtować na rynku w określonym czasie w przyszłości.

Stosowane instrumenty zabezpieczające prowadzą do osiągnięcia wysokiej kompensaty pomiędzy zmianą wartości pozycji zabezpieczanej (zapas nasion rzepaku lub firm commitment – kontraktów na dostawy rzepaku z określoną ceną zakupu) oraz instrumentu zabezpieczającego. Stosowane zabezpieczenie przekłada się na dopasowanie wartości zapasu, nabytego po ustalonej wcześniej cenie stałej, do cen rynkowych.

Grupa wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń z wykorzystaniem opisanych powyżej instrumentów pochodnych, wyznaczonych na zabezpieczenie wartości godziwej określonych pozycji zapasów, które są źródłem ryzyka towarowego. Zabezpieczenie wartości godziwej jest to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań wynikających z określonego ryzyka lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań.

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane są, równoległe ze zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej, w wyniku finansowym.

Grupa przestaje stosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli nastąpi rozwiązanie powiązania zabezpieczającego, instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany, lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń.

Rezerwy

Rezerwy tworzy się w przypadku wystąpienia w jednostce bieżących zobowiązań (prawnych lub zwyczajowo oczekiwanych) będących konsekwencją zdarzeń z przeszłości, których konieczność uregulowania (wypływ środków zawierających korzyści ekonomiczne) przez Spółkę dominującą lub zależną jest prawdopodobna, a wielkość tych zobowiązań może być wiarygodnie wyceniona.

Ujmowana wartość rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Grupa opracowała szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji i ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom zamiar jego realizacji lub jego główne założenia. Wycena rezerwy restrukturyzacyjnej obejmuje wyłącznie bezpośrednie koszty restrukturyzacji, czyli kwoty niezbędne do przeprowadzenia restrukturyzacji i nie związane z bieżącą działalnością Grupy.

Koszty świadczeń emerytalnych, rentowych i jubileuszowych

Rezerwa z tytułu świadczeń emerytalnych, rentowych i jubileuszowych prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych wyceniana jest w wartości godziwej zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń emerytalnych, rentowych i jubileuszowych. Zobowiązanie to kalkulowane jest metodami aktuarialnymi. Wszystkie zyski i straty aktuarialne ujmowane są przez wynik finansowy w okresie, którego dotyczą. Grupa nie korzysta z tzw. podejścia „korytarzowego” do ujęcia zysków i strat aktuarialnych.

Koszty wytworzenia wyrobów gotowych obejmują:

- a) koszty materiałów wycenionych w cenie ewidencyjnej skorygowane o odchylenia, tj.
  - ◆ Koszty surowców,
  - ◆ Koszty opakowań bezpośrednich i pośrednich (kartonów) wyrobów gotowych,
  - ◆ Koszty pozostałych materiałów bezpośrednio wykorzystywanych do produkcji (tj. energia, chemikalia, materiały pomocnicze),
- b) część kosztów stałych o charakterze pośrednio produkcyjnym (koszty wydziałowe), odpowiadających poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Koszty Sprzedaży

Koszty sprzedaży obejmują wydatki ponoszone w związku z realizacją sprzedaży. Zalicza się do nich:

Koszty bezpośrednie sprzedaży

- ◆ Koszty transportu,
- ◆ Koszty przeładunków,
- ◆ Koszty składowania,
- ◆ Koszty wynagrodzeń agentów,
- ◆ Prowizje od sprzedaży,

Koszty pośrednie sprzedaży

- ◆ Koszty personelu zewnętrznego,
- ◆ Koszty biura obsługi klienta
- ◆ Koszty promocji i reklamy,
- ◆ Pozostałe koszty związane z obsługą kanału sprzedaży.

Koszty Ogólnego Zarządu

Koszty Ogólnego Zarządu obejmują pozostałe koszty stałe, ponoszone w ramach działalności operacyjnej Grupy, które nie są przypisane do kosztów wytworzenia oraz do kosztów sprzedaży. Zalicza się do nich:

- ◆ Wynagrodzenia wraz z ubezpieczeniami oraz inne koszty ponoszone na pracowników nie bezpośrednio produkcyjnych,
- ◆ Koszty usług menedżerskich,
- ◆ Czysze za wynajem lokali, urządzeń i samochodów,
- ◆ Usługi informatyczne,
- ◆ Usługi doradztwa, prawne,
- ◆ Koszty transportu niedotyczącego sprzedaży,
- ◆ Amortyzacja środków trwałych niewykorzystywanych bezpośrednio w procesie produkcji,
- ◆ Ubezpieczenia samochodów i nieruchomości,
- ◆ Inne koszty stałe.

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I TOWARÓW

Przychody ze sprzedaży Grupy prezentują się następująco:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży produktów			
Oleje luzem	762 949	785 990	-2,9%
Śruta rzepakowa	440 207	494 319	-10,9%
Oleje konfekcjonowane	492 538	556 926	-11,6%
Margaryny konsumenckie	391 924	431 084	-9,1%
Margaryny profesjonalne	115 367	114 572	0,7%
Tłuszcze cukiernicze	133 360	134 901	-1,1%
Pozostałe	16 509	22 216	-25,7%
Sprzedaż produktów	2 352 854	2 540 008	-7,4%
Przychody ze sprzedaży towarów			
Oleje luzem	766	846	-9,5%
Śruta rzepakowa	4 223	10 644	-60,3%
Oleje konfekcjonowane	16 816	14 858	13,2%
Margaryny konsumenckie	80 728	83 000	-2,7%
Nasiona rzepaku	25 846	10 127	155,2%
Pozostałe	5 837	3 630	60,8%
Sprzedaż towarów	134 216	123 105	9,0%
Sprzedaż razem	2 487 070	2 663 113	-6,6%

Struktura terytorialna sprzedaży produktów i towarów:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000	Zmiana %
Przychody ze sprzedaży produktów			
Kraj	1 875 980	2 079 976	-9,8%
Eksport	476 874	460 032	3,7%
Razem sprzedaż produktów	2 352 854	2 540 008	-7,4%
Przychody ze sprzedaży towarów			
Kraj	112 883	96 249	17,3%
Eksport	21 333	26 856	-20,6%
Razem sprzedaż towarów	134 216	123 105	9,0%
Sprzedaż razem	2 487 070	2 663 113	-6,6%

Struktura przychodów Grupy nie uległa istotnym zmianom w stosunku do roku ubiegłego.

Znaczna część przychodów (51%) ze sprzedaży produktów uzyskiwana jest ze sprzedaży produktów masowych, tj. olejów luzem (rzepakowego surowego i rafinowanego) oraz śruty rzepakowej – produktu ubocznego powstającego w procesie ekstrakcji oleju z nasion.

Sprzedaż produktów konfekcjonowanych (42%) to przede wszystkim oleje i margaryny konsumenckie.

W 2014 roku, pomimo wzrostu wolumenów sprzedaży, w stosunku do roku 2013, wartość sprzedaży ogółem wykazała spadek o 6,6%. Spadek ten to wynik przede wszystkim niższych cen sprzedaży głównych grup produktów Spółki dominującej.

4. SEGMENTY OPERACYJNE

Rozpoznane Segmenty Operacyjne

Zidentyfikowane i ujawnione w ramach działalności operacyjnej Grupy segmenty operacyjne są pochodną podziałów dokonywanych dla wewnętrznych celów zarządczych Grupy, jak i dla potrzeb konsolidacji z grupą Bunge.

Grupa rozpoznała dwa podstawowe segmenty działalności:

- Segment Produktów Masowych (Agri)
- Segment Produktów Spożywczych (Food)

Spółka dominująca prowadzi działalność w ramach w/w segmentów. Pozostałe spółki zależne: Mauresa sp. z o.o., Mauresa SKA i ZTK Property Management nie prowadzą działalności produkcyjnej, w związku z powyższym nie zostały przypisane do w/w segmentów operacyjnych.

Segment Produktów Masowych (Agri) obejmuje działalność:

- w zakresie przerobu nasion rzepaku - działalność od zakupu nasion do sprzedaży rzepakowego oleju surowego/odszałamionego, śrutę rzepakową, ewentualnie odsprzedaży nasion rzepaku do podmiotów zewnętrznych lub do segmentu Food
- w zakresie pozostałych olejów - działalność od zakupu od stron trzecich pozostałych olejów (również rzepakowego) w stanie surowym lub rafinowanym, do sprzedaży ich do podmiotów zewnętrznych lub do segmentu Food.

Segment Produktów Spożywczych (Food) - obejmuje działalność od zakupu od segmentu Agri olejów surowych i rafinowanych, pochodzących z zakupu od stron trzecich, do sprzedaży do stron trzecich: olejów rafinowanych, olejów butelkowanych, margaryn konsumenckich i profesjonalnych, tłuszczów cukierniczych. Segment Food nie dokonuje transakcji sprzedaży do segmentu Agri.

Ustalenie wielkości, wartości i kosztu obrotów wewnętrznych pomiędzy segmentami w Spółce dominującej.

Tak zdefiniowana działalność segmentów w Spółce dominującej powoduje konieczność realizacji obrotu wewnętrznego pomiędzy nimi, w zakresie sprzedaży z segmentu Agri do segmentu Food oleju rzepakowego surowego oraz zakupionych pozostałych olejów roślinnych (zarówno surowych, jak i rafinowanych), wykorzystywanych do produkcji wyrobów gotowych.

Wolumen obrotów wewnętrznych, określany na każdy dzień bilansowy, kalkulowany jest jako ekwiwalent produkcji sprzedanej, tj. jako ilość olejów potrzebnych do wyprodukowania ilości wyrobów gotowych segmentu Food, sprzedanej w danym okresie sprawozdawczym.

Ceny realizacji sprzedaży między segmentami (ceny transferowe) olejów będących surowcami do produkcji wyrobów gotowych segmentu Food są cenami rynkowymi, określonymi na podstawie notowań giełdowych ustalanych na różne okresy obowiązywania dla różnych asortymentów wyrobów gotowych segmentu Food.

Dla rzepakowego oleju rafinowanego sprzedanego do stron trzecich, cena sprzedaży z segmentu Agri do segmentu Food ustalana jest poprzez odjęcie od rzeczywistej ceny realizacji sprzedaży do stron trzecich, stałej premii rafinacyjnej, ustalonej na dany okres na bazie rynkowych premii rafinacyjnych (różnica pomiędzy rynkową ceną oleju rafinowanego a ceną oleju surowego).

Koszt własny sprzedanych wyrobów/surowców w ramach obrotu między segmentami ustalany jest w wysokości:

- dla sprzedaży oleju rzepakowego surowego z produkcji własnej – w wysokości bieżącej ceny standardowej nasion rzepaku, korygowanej o aktualne uzyski produkcyjne i cenę sprzedaży śrutę rzepakową (podstawowy produkt uboczny przy produkcji oleju surowego,
- dla sprzedaży pozostałych surowców – w wysokości historycznych kosztów nabycia.

Podział pozostałych elementów części operacyjnej rachunku wyników

Koszty produkcji – koszty bezpośrednio produkcyjne (wydziałów produkcyjnych) alokowane są do segmentów zgodnie z alokacją rodzajów produkowanych produktów; koszty pośrednio produkcyjne (wydziały pomocnicze i administracja zakładów produkcyjnych) alokowane są do segmentów na podstawie ustalonych na dany rok obrotowy stałych współczynników alokacji określonych na bazie planowanego zaangażowania poszczególnych działów w produkcję dla poszczególnych segmentów.

Koszty sprzedaży alokowane są do segmentów analogicznie jak sama sprzedaż. Wszystkie koszty związane z transakcjami sprzedaży dotyczące produktów i towarów kwalifikowanych do segmentu Agri są przypisywane temu segmentowi. Analogicznie, wszystkie koszty sprzedaży związane z transakcjami sprzedaży produktów i towarów kwalifikowanych do segmentu Food są przypisywane do segmentu Food.

Koszty ogólnego zarządu podlegają podziałowi na zasadzie przypisania poszczególnych działów operacyjnych do danego segmentu. Kryterium przypisania stanowi rodzaj wykonywanych zadań w ramach danego działu. Koszty działów ogólnoadministracyjnych, zarządzających obiema sferami działalności, przypisane są do obydwu segmentów w proporcji 1/1.

Różnice kursowe:

Różnice powstałe na instrumentach finansowych alokowane są do segmentu Agri w zakresie:

- całość niezrealizowanych wyników na instrumentach pochodnych,
- część zrealizowanych wyników na instrumentach pochodnych związana z realizacją zabezpieczeń dotyczących działalności segmentu Agri i dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń,
- całość zrealizowanych różnic kursowych na instrumentach pochodnych nie ujętych w rachunkowości zabezpieczeń.

Część zrealizowanych wyników na transakcjach zabezpieczających, ujętych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, dotyczących zabezpieczenia wartości wpływów ze sprzedaży oleju rafinowanego luzem alokowana jest do segmentu Produktów Spożywczych.

Pozostałe różnice kursowe (powstałe na wycenie pozycji bilansowych lub wynikające z realizacji zapłat i otrzymanych płatności w walucie obcej) alokowane są do segmentu Agri. Grupa alokuje do poszczególnych segmentów pozycje ze sprawozdania z całkowitych dochodów tylko do poziomu zysku operacyjnego.

Podział Bilansu

Zapasy

Kryterium podziału zapasów jest zbieżne z kryteriami stosowanymi przy wyróżnieniu obrotów segmentu, co pozwala na szczegółową identyfikację zapasów przyporządkowanych do danego segmentu.

Rozrachunki z dostawcami/klientami

Zarówno dostawcy, jak i klienci, zostali przyporządkowani do danego segmentu na podstawie kryterium rodzaju, odpowiednio, nabywanego materiału/towaru, sprzedawanego produktu/towaru. Umożliwia to identyfikację wszystkich zobowiązań/należności dla danego segmentu. Przegląd poprawności tych alokacji dokonywany jest raz w roku.

Środki trwałe

Kryterium alokacji środków trwałych do segmentów jest, analogicznie jak dla alokacji kosztów, przypisanie poszczególnych działów operacyjnych do danego segmentu.

Środki trwałe w budowie

Wszelkie zwiększenia wartości majątku trwałego w ramach segmentu Agri dokonywane są wyłącznie w momencie przyjęcia środka trwałego do użytkowania. Całość nakładów na środki trwałe w budowie wykazywana jest w ramach segmentu Food.

Wartości niematerialne

Alokacja wartości niematerialnych do poszczególnych segmentów oparta jest na szczegółowej identyfikacji tych aktywów do danego segmentu.

Wartość firmy

Wartość firmy powstała w Spółce dominującej w wyniku połączenia, które miało miejsce 13 grudnia 2006 roku. Wartość firmy została wyliczona w oparciu o wartość godziwą aktywów netto poszczególnych przejętych spółek.

Grupa przypisała wartość firmy do obydwu wyodrębnionych segmentów, które odpowiadają definicji najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze. Alokacja wartości firmy do obydwu segmentów została dokonana wg struktury segmentowej nadwyżki przekazanych płatności nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów i zobowiązań jednostek przejmowanych na dzień przejęcia.

W 2012 roku wartość firmy wzrosła w wyniku nabycia udziałów w spółce zależnej. Rozpoznaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wartość firmy przypisano do segmentu Food.

Wartość firmy została następująco przypisana do segmentów:

	Segment Agri	Segment Food	Razem
Wartość firmy (PLN'000)	28.544	55.249	83.793
Wartość firmy (%)	34,1%	65,9%	100%

Zadłużenie

Zadłużenie alokowane jest do segmentów wg struktury aktywów netto.

Pozostałe pozycje bilansowe

Wszelkie nieuwzględnione w ramach podstawowego rozdziału elementy bilansu są a priori przyporządkowywane do segmentu Food. Wiąże się to z założeniem, iż w ramach tego segmentu wykazywane są wszelkie rozliczenia ze stronami trzecimi, niebędące konsekwencją takich operacji jak sprzedaż i zakupy.

Podstawowe miary i kryteria oceny wyników działalności segmentów biznesowych

Grupa stosuje dwie zasadnicze miary dla oceny swoich segmentów biznesowych:

- Wynik operacyjny (EBIT), rozumiany jako zysk operacyjny, tj, przed opodatkowaniem i kosztami/przychodami finansowymi
- Zwrot na aktywach netto (RONA)

Zwrot na aktywach netto ustalany jest wyłącznie wobec aktywów pracujących, czyli po eliminacji z majątku trwałego wartości środków trwałych w budowie. Jest to istotne założenie, gdyż w ten sposób eliminowany jest fakt wykazywania w ramach segmentu Food nakładów, które ostatecznie częściowo zwiększą również wartość majątku trwałego segmentu Agri.

Poniżej przedstawione zostały podstawowe informacje finansowe dotyczące segmentów operacyjnych.

Aktywa i zobowiązania segmentów

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	<i>Koniec okresu</i>	<i>Koniec okresu</i>	<i>Koniec okresu</i>	<i>Koniec okresu</i>	<i>Koniec okresu</i>	<i>Koniec okresu</i>
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Aktywa trwałe	124 387	136 170	226 561	251 194	350 948	387 364
Aktywa obrotowe	306 154	548 440	297 773	151 649	603 927	700 089
Aktywa ogółem	430 541	684 610	524 334	402 843	954 875	1 087 453
Zobowiązania długoterminowe	253	253	7 454	6 663	7 707	6 916
Zobowiązania krótkoterminowe (bez kredytów i pożyczek)	41 154	21 471	109 817	141 653	150 971	163 124
Zobowiązania ogółem (bez kredytów i pożyczek)	41 407	21 724	117 271	148 316	158 678	170 040
Aktywa netto (aktywa ogółem pomniejszone o zobowiązania ogółem, bez kredytów i pożyczek)	389 134	662 886	407 063	334 484	796 197	997 370
Zadłużenie	-	115 775	-	66 973	-	182 748

Przychody i wyniki segmentów oraz pozostałe informacje

	AGRI		FOOD		WYŁĄCZENIA		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody								
Sprzedaż do stron trzecich	977 177	963 419	1 523 898	1 705 254	-	-	2 501 075	2 668 673
Sprzedaż między segmentami	622 542	805 328	-	-	(622 542)	(805 328)	-	-
Przychody ogółem	1 599 719	1 768 747	1 523 898	1 705 254	(622 542)	(805 328)	2 501 075	2 668 673
Zysk operacyjny (EBIT)	75 522	74 062	76 015	74 713	-	-	151 537	148 775
Pozostałe informacje								
Nakłady inwestycyjne (w tym zmiana stanu zaliczek na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych)	3 324	4 348	9 881	6 307	-	-	13 205	10 655
Amortyzacja środków trwałych	16 646	16 612	17 595	20 683	-	-	34 241	37 295
Amortyzacja wartości niematerialnych	352	352	3 829	3 814	-	-	4 181	4 166
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	-	-	65	67	-	-	65	67
Odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	(84)	6	9 615	194	-	-	9 531	200

Udział spółek zależnych w zysku operacyjnym (EBIT) za 2014 rok przedstawiał się następująco:

- Mauresa SKA - strata w wysokości 623 tys. PLN (2013r. 451 tys. PLN),
- Mauresa sp. z o.o. - strata w wysokości 38 tys. PLN (2013r. 2 tys. PLN).
- ZTK Property Management - strata w wysokości 804 tys. PLN.

Przychody ze sprzedaży głównych produktów i usług (bez transakcji międzysegmentowych)

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody ze sprzedaży produktów						
Oleje luzem	501 256	444 179	261 693	341 811	762 949	785 990
Śruta rzepakowa	440 207	494 319	-	-	440 207	494 319
Oleje konfekcjonowane	-	-	492 538	556 926	492 538	556 926
Margaryny konsumenckie	-	-	391 924	431 084	391 924	431 084
Margaryny profesjonalne	-	-	115 367	114 572	115 367	114 572
Tłuszcze cukiernicze	-	-	133 360	134 901	133 360	134 901
Pozostałe	1 277	2 006	15 232	20 210	16 509	22 216
Sprzedaż produktów	942 740	940 504	1 410 114	1 599 504	2 352 854	2 540 008
Przychody ze sprzedaży towarów						
Oleje luzem	-	-	766	846	766	846
Śruta rzepakowa	4 223	10 644	-	-	4 223	10 644
Oleje konfekcjonowane	-	-	16 816	14 858	16 816	14 858
Margaryny konsumenckie	-	-	80 728	83 000	80 728	83 000
Nasiona rzepaku	25 846	10 127	-	-	25 846	10 127
Pozostałe	-	2	5 837	3 628	5 837	3 630
Sprzedaż towarów	30 069	20 773	104 147	102 332	134 216	123 105
Sprzedaż razem	972 809	961 277	1 514 261	1 701 836	2 487 070	2 663 113

Zwrot na aktywach netto

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Średni stan aktywów (pomniejszony o średni stan środków trwałych w budowie)	557 576	668 143	524 584	459 731	1 082 160	1 127 874
Średni stan zobowiązań (bez kredytów i pożyczek)	31 566	37 075	131 571	138 914	163 137	175 989
Średni stan aktywów operacyjnych netto	526 010	631 068	393 013	320 817	919 023	951 885
Zysk/(Strata) operacyjny	75 522	74 062	76 015	74 713	151 537	148 775
Podatek dochodowy (od zysku operacyjnego)	(14 349)	(14 072)	(14 443)	(14 295)	(6 469)	(28 367)
Zysk/(Strata) operacyjny pomniejszony o podatek	61 173	59 990	61 572	60 418	145 068	120 408
Zwrot na aktywach netto	11,6%	9,5%	15,6%	15,3%	15,8%	11,7%

Informacje o obszarach geograficznych

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody od klientów zewnętrznych						
POLSKA	525 885	557 593	1 392 643	1 545 490	1 918 528	2 103 083
NIEMCY	326 388	194 035	27 952	42 187	354 340	236 222
POZOSTAŁE KRAJE	124 904	211 792	103 303	117 576	228 207	329 368
Razem	977 177	963 420	1 523 898	1 705 253	2 501 075	2 668 673

Informacje o wiodących klientach

W Grupie nie występuje koncentracja przychodów ze sprzedaży do zewnętrznego pojedynczego klienta, które stanowiłyby co najmniej 10 procent łącznych przychodów Grupy w prezentowanym okresie.

5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000
Amortyzacja	38 422	41 474
Zużycie materiałów i energii	1 819 831	2 002 671
Usługi obce	196 079	192 012
Podatki i opłaty	8 844	9 001
Wynagrodzenia	83 612	80 061
Ubezpieczenia społeczne	11 563	12 227
Inne świadczenia pracownicze	7 499	7 197
Pozostałe koszty rodzajowe (delegacje, koszty utrzymania obiektów socjalnych i inne)	2 854	2 858
Razem koszty rodzajowe	2 168 704	2 347 501
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	48 557	80 845
Koszty sprzedaży	(180 790)	(176 079)
Koszty ogólnego zarządu	(48 223)	(47 952)
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	1 988 248	2 204 315

6. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000
Sprzedaż usług	6 580	3 897
Należne kary umowne	907	572
Odwrocenie odpisu aktualizującego należności	561	57
Odszkodowanie z tyt. awarii ekstraktora	324	-
Sprzedaż masy porozbiórkowej po byłym zakładzie produkcyjnym w Warszawie	4 048	-
Rozwiązanie rezerwy na BIOMAR	830	-
Przedawnione zobowiązania z tyt. niewykonanych usług	96	369
Różnice inwentaryzacyjne	13	139
Odszkodowanie z tyt. ubezpieczonej należności	78	123
Pozostałe przychody	568	403
	14 005	5 560

7. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000
Koszt sprzedanych usług	5 828	4 349
Rezerwa na świadczenia pracownicze i sądowe	-	1 213
Odpis aktualizujący wartość zapasów	1 370	728
Koszt likwidacji opakowań	-	13
Koszty kontraktu produkcyjnego na oleje jadalne	219	219
Koszt towarów wydanych na reprezentację i darowiznę	303	282
Koszty projektu Optima cardio	-	726
Odpis aktualizujący wartość należności	108	641
Rezerwa na WUG	680	-
Nieplanowane awarie	1 554	-
Koszty frachtu - niezrealizowany kontrakt sprzedaży	403	-
Koszty sprzedaży zakupionych materiałów	765	-
Koszty rozbiórki byłego zakładu produkcyjnego w Warszawie	4 350	-
Rezerwa na sprawę sporną (PIAST)	184	-
Rezerwa na usługi obce Protech	313	-
Inne koszty	207	587
	16 284	8 758

8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000
Przychody finansowe		
Otrzymane odsetki za zwłokę	340	431
Otrzymane odsetki od udzielonych pożyczek	83	131
Odsetki od środków pieniężnych, lokaty	1 980	115
	2 403	677
Koszty finansowe		
Koszty odsetek - kredyty i pożyczki	1 123	12 706
Zapłacone odsetki za zwłokę	17	158
Pozostałe	3 673	3 387
	4 813	16 251

Spadek wartości kosztów odsetek od kredytów i pożyczek za okres 12 miesięcy, zakończony 31.12.2014 roku, w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, spowodowany został niższymi kosztami pożyczki (implikacja spadku stopy Wibor) oraz niższym poziomem średniomiesięcznego zadłużenia Spółki, które w 2014 roku wyniosło 43,2 mln PLN (2013 r: 207,3 mln PLN). Na koniec 2014 roku Grupa nie miała zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek.

9. ZYSKI/(STRATY) Z TYTUŁU WYCENY NIEZREALIZOWANYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I NIEZREALIZOWANYCH RÓŻNIC KURSOWYCH

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000
Niezrealizowany wynik na walutowych instrumentach pochodnych		
- zyski	8 015	17 072
- straty	7 372	6 826
Niezrealizowany wynik na towarowych instrumentach pochodnych poza rachunkowością zabezpieczeń (RZ)		
- zyski	496	2 097
- straty	1 047	2 795

Niezrealizowany wynik na towarowych instrumentach zabezpieczających ujętych w rachunkowości zabezpieczeń		
- zyski	673	2 195
- straty	103	308
Rozliczone zyski/straty na towarowych instrumentach pochodnych ujętych w RZ, zabezpieczających niezrealizowane pozycje zabezpieczane *		
- zyski	2 417	-
- straty	305	365
Niezrealizowany wynik na pozycji zabezpieczanej ujęty jako korekta zapasów		
- zyski	502	4 224
- straty	2 174	5 139
Różnice kursowe niezrealizowane		
- dodatnie	7 690	6 495
- ujemne	1 087	572
	7 705	16 078

* niezrealizowane pozycje zabezpieczane – pozycje nadal ujęte w aktywach Spółki (zapasy)

10. WYNIK NA SPRZEDAŻY ŚRODKÓW TRWAŁYCH I INNE KOSZTY ZWIĄZANE ZE ŚRODKAMI TRWAŁYMI ORAZ WARTOŚCIAMI NIEMATERIALNYMI

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000
Likwidacja i demontaż	(151)	(537)
Zysk / (strata) na sprzedaży	2 381	12
Odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych	(9 531)	166
	(7 301)	(359)

11. PODATEK DOCHODOWY

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000
Podatek dochodowy ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		
Podatek bieżący:		
Podatek dochodowy bieżący	33 484	72
Korekty lat ubiegłych	(3 290)	(3 229)
Razem podatek bieżący	30 194	(3 167)
Podatek odroczony:		
Podatek dochodowy odroczony	(937)	4 758
Korekta lat ubiegłych	30	(492)
Razem podatek odroczony	(907)	5 250
Razem podatek dochodowy	29 287	2 083

Podatek dochodowy został skalkulowany wg obowiązującej w 2014 roku stawki 19% (rok 2013: 19%).

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2014 wynika z następujących pozycji:

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Obciążenie (+) / uznanie (-) wyniku	Obciążenie (+) / uznanie (-) kapitału
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	11 845	15 053	(3 208)	
Aktualizacji wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	1 811	3 738	(1 704)	(223)
Pozostałe tytuły	63	88	(25)	
Razem rezerwy na podatek dochodowy	13 531	18 879	(4 937)	(223)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Aktualizacja wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	2 381	1 584	(79)	(718)
Aktualizacja wartości godziwej pochodnych instrumentów towarowych (pozycja zabezpieczana oraz instrument zabezpieczający) – hedge accounting	314	-	(314)	
Rabaty odroczone	4 595	4 246	(349)	
Naliczone, niezapłacone odsetki od kredytów	2	145	143	
Wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów	477	208	(269)	
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	1 043	807	(121)	(115)
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	599	671	72	
Rezerwa na rekultywację terenu	421	421	-	
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	1 902	2 301	399	
Odpisy aktualizujące wartość należności nieściągalnych	834	995	161	
Podatkowe korekty rozliczeń odchyleń od zakupu nasion rzepaku	310	1 027	717	
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe koszty odroczone w czasie	3 725	3 505	(220)	
Wartość odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych	414	276	(138)	
Korekta kosztów z tyt. niezapłaconych faktur w terminie	-	99	99	
Strata podatkowa	8	3 620	3 612	
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	30	-	(30)	
Korekta z tyt. wyłączenia konsolidacyjnego niezrealizowanych marż na transakcjach z podmiotem zależnym	-	48	0	48
Pozostałe tytuły	64	411	347	
Razem aktywa z tytułu podatku	16 931	20 364	4 030	(881)
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego			(907)	(1 008)
Per saldo				
Rezerwy z tytułu podatku				
Aktywa z tytułu podatku	3 400	1 485		

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały zaprezentowane w szyku zwartym, jako nadwyżka aktywów nad pasywami. Spółka dominująca posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat aktywów i pasywów, a aktywa i pasywa dotyczą podatku dochodowego nałożonego wyłącznie przez polskie władze podatkowe. Aktywa i pasywa spółek zależnych, ze względu na ich nieistotność, zostały skompensowane z aktywami Spółki dominującej.

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2013 wynika z następujących pozycji:

	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2012 PLN'000	Obciążenie (+) / uznanie (-) wyniku	Obciążenie (+) / uznanie (-) kapitału
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	8 649	11 263	(2 614)	
Różnica wartości bilansowych i podatkowych przejętych gruntów	2 825	2 499	326	
Wartość godziwa przejętych marek produktowych	3 579	4 057	(478)	
Aktualizacji wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	3 738	7 103	(3 230)	(135)
Różnica wartości bilansowych i podatkowych akcji i udziałów	-	-	-	
Pozostałe tytuły	88	2	86	
Razem rezerwy na podatek dochodowy	18 879	24 924	(5 910)	(135)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Aktualizacja wartości godziwej kontraktów walutowych - instrumentów finansowych	1 584	4 348	2 551	213
Aktualizacja wartości godziwej pochodnych instrumentów towarowych (pozycja zabezpieczana oraz instrument zabezpieczający) – hedge accounting	-	438	438	
Rabaty odroczone	4 246	4 412	166	
Naliczone, niezapłacone odsetki od kredytów	145	431	286	
Wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów	208	140	(68)	
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	807	641	(166)	
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	671	623	(48)	
Rezerwa na rekultywację terenu	421	421	-	
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	2 301	1 007	(1 294)	
Odpisy aktualizujące wartość należności nieściągalnych	995	1 338	343	
Podatkowe korekty rozliczeń odchyień od zakupu nasion rzepaku	1 027	1 427	400	
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe koszty odroczone w czasie	3 505	2 465	(1 040)	
Wartość odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych	276	367	91	
Korekta kosztów z tyt. niezapłaconych faktur w terminie	99	-	(99)	
Strata podatkowa	3 620	3 861	241	
Korekta z tyt. wyłączenia konsolidacyjnego niezrealizowanych marż na transakcjach z podmiotem zależnym	48	25	(23)	
Pozostałe tytuły	411	181	(230)	
Razem aktywa z tytułu podatku	20 364	22 125	1 548	213
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego			(4 362)	78
Per saldo				
Rezerwy z tytułu podatku	-	2 799		
Aktywa z tytułu podatku	1 485	-		

Zmiana stanu rezerwy/aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
Zmiana stanu z tytułu podatku odroczonego :		
Stan na początek okresu	(1 485)	2 799
Podatek odroczonej ujęty w rachunku zysków i strat	(907)	(4 641)
Podatek odroczonej ujęty w innych całkowitych dochodach (z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń)	(941)	357
Podatek odroczonej ujęty w całkowitych dochodach (z tytułu wyceny aktuarialnej odpraw emerytalnych i rentowych)	(115)	-
Podatek odroczonej ujęty w zyskach zatrzymanych z tytułu korekty konsolidacyjnej niezrealizowanych marż transakcyjnych	48	
Stan na koniec okresu	3 400	(1 485)

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, Spółka odliczyła od dochodu stratę podatkową za rok 2012 w wysokości 18.895 tys. PLN.

Grupa nie posiada zobowiązań podatkowych od dodatnich różnic przejściowych, związanych z inwestycjami w jednostki zależne, oddziały, jednostki stowarzyszone czy w udziały we wspólnych przedsięwzięciach.

12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Wyliczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 PLN'000	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 PLN'000
Zyski		
Zysk netto dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	119 841	106 706
Liczba wyemitowanych akcji		
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku zwykłego na jedną akcję	22 986 949	22 986 949
Zysk na akcję		
Zysk przypadający na jedną akcję	5,21	4,64

W Spółce dominującej nie występuje zjawisko rozwodnienia zysku.

13. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	<i>Grunty, budynki i budowle</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Pozostałe środki trwałe</i>	<i>Razem</i>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA					
Na dzień 1/1/2013	233 259	27 868	306 437	22 760	590 324
Zwiększenia	18 559	10 620	20 108	4 319	53 606
Zmniejszenia	(17 746)	(27 511)	(2 641)	(756)	(48 654)
Investycje zaniechane	-	-	-	-	-
Na dzień 31/12/2013	234 072	10 977	323 904	26 323	595 276
Na dzień 1/1/2014	278 721	10 977	323 904	26 323	639 925
Zwiększenia	2 643	13 067	6 369	943	23 022
Zmniejszenia	(61 600)	(9 226)	(13 718)	(1 764)	(86 308)
Zmniejszenia - przeznaczenie do sprzedaży	(24 492)	-	(14 364)	(789)	(39 645)
Reklasyfikacje	-	-	(1 183)	1 183	-
Na dzień 31/12/2014	195 272	14 818	301 008	25 896	536 994
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI					
Na dzień 1/1/2013	75 903	1 464	194 844	18 822	291 033
Amortyzacja za okres	10 504	-	25 401	1 390	37 295
Utrata wartości	(209)	(1 448)	44	(16)	(1 629)
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	(1 576)	-	(2 621)	(748)	(4 945)
Reklasyfikacje	-	-	-	-	-
Na dzień 31/12/2013	84 622	16	217 668	19 448	321 754
Na dzień 1/1/2014	84 676	16	217 668	19 448	321 808
Amortyzacja za okres	10 516	-	22 637	1 635	34 788
Utrata wartości	629	-	8 396	506	9 531
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	(1 899)	-	(10 545)	(1 749)	(14 193)
Zmniejszenia - przeznaczenie do sprzedaży	(11 046)	-	(10 468)	(693)	(22 207)
Reklasyfikacje	-	-	(431)	431	-
Na dzień 31/12/2014	82 876	16	227 257	19 578	329 727
WARTOŚĆ NETTO					
Na dzień 31/12/2013	149 450	10 961	106 236	6 875	273 522
Udzielone zaliczki	-	160	-	-	160
					273 682
Na dzień 31/12/2014	112 396	14 802	73 751	6 318	207 267
Udzielone zaliczki	-	267	-	-	267

Okres użytkowania środków trwałych w Grupie został określony następująco:

Budynki – od 25 do 40 lat
Maszyny i urządzenia – od 3 do 20 lat
Pozostałe środki trwałe – od 4 do 12 lat.

Środki trwałe amortyzowane są metodą liniową. Rzeczowe aktywa trwałe nie są objęte ograniczeniami dotyczącymi tytułu prawnego Spółki dominującej lub zależnej.

Grupa dokonuje corocznej oceny ekonomicznego zużycia środków trwałych dla celów bilansowych, celem weryfikacji ewidencyjnego odzwierciedlenia osiągniętych przez Spółkę korzyści ekonomicznych z tegoż majątku.

W przypadkach gdy Grupa nie przewiduje osiągnięcia przyszłych korzyści ekonomicznych z dalszego użytkowania składników rzeczowego majątku trwałego, dokonuje odpisów z tytułu utraty wartości do wysokości wartości netto, wykazanych jako zbędne składniki majątku.

W 2014 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący na:

- środki trwałe wycofane z użytkowania w zlikwidowanym zakładzie produkcyjnym w Gdańsku na kwotę 1.011 tys. PLN,
- środki trwałe wycofane z użytkowania w zlikwidowanym zakładzie produkcyjnym w Szczecinku na kwotę 8.723 tys. PLN

oraz wykorzystala w ciągu roku odpis aktualizujący wartość środków trwałych:

- w zakładzie produkcyjnym w Brzegu w wysokości 265 tys. PLN,
- w zakładzie produkcyjnym w Szczecinku w wysokości 8.723 tys. PLN.

Stan odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2014 roku wyniósł 2.181 tys. PLN (31.12.2013r.: 1.435 tys. PLN).

Decyzją Zarządu Spółki dominującej, w listopadzie 2014 roku rzeczowe aktywa trwałe występujące w zlikwidowanym zakładzie produkcyjnym w Gdańsku zakwalifikowane zostały jako dostępne do sprzedaży.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY

	<i>Grunty, budynki i budowle</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Pozostałe środki trwałe</i>	<i>Razem</i>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Na dzień 31/12/2014					
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA	24 492	-	14 364	789	39 645
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI	(11 046)	-	(10 468)	(693)	(22 207)
WARTOŚĆ NETTO	13 446	-	3 896	96	17 438

14. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	PLN'000
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA	
Na dzień 1/1/2013	1 637
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	-
Na dzień 31/12/2013	1 637
Na dzień 1/1/2014	1 637
Zwiększenia	14 892
Zmniejszenia	-
Na dzień 31/12/2014	16 529
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI	
Na dzień 1/1/2013	550
Amortyzacja za okres	67
Zmniejszenia	-
Na dzień 31/12/2013	617
Na dzień 1/1/2014	617
Amortyzacja za okres	65
Zmniejszenia	-
Na dzień 31/12/2014	682
WARTOŚĆ NETTO	
Na dzień 31/12/2013	1 020
Udzielone zaliczki	-
Na dzień 31/12/2014	15 847
Udzielone zaliczki	-

Informacje o przychodach oraz o należnych wpływach z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych znajdują się w nocie „Leasing operacyjny”.

Nieruchomości amortyzowane są metodą liniową. Przyjęte stawki amortyzacji są następujące:

- budynki – 2,5%
- budowle – 4%
- urządzenia techniczne – 8,5%
- maszyny i urządzenia pozostałe – 4%.

Grupa nie dokonała wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych wymaganych przez MSR 40, ze względu na małą istotność tej pozycji w aktywach ogółem Grupy. Koszty oszacowania wartości godziwej byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do korzyści płynących z tego dla sprawozdania finansowego.

15. WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia z „Ewico” sp. z o.o., które miało miejsce 13 grudnia 2006 roku. Wartości firmy została wyliczona w oparciu o wartość godziwą aktywów netto poszczególnych przejętych spółek.

PLN'000

Stan na dzień 31 grudnia 2013

Cena przejęcia	277 218
Koszty przejęcia	311
Wartość godziwa aktywów przejętych	(193 736)
	<hr/>
	83 793

Stan na dzień 31 grudnia 2014

Cena przejęcia	277 218
Koszty przejęcia	311
Wartość godziwa aktywów przejętych	(193 736)

Wartość firmy pierwotnie nie była przypisana do żadnego segmentu działalności Spółki dominującej. W 2009 roku, w związku ze zmianą MSR nr 36, Spółka dominująca przypisała wartość firmy do obydwu wyodrębnionych segmentów, które odpowiadają definicji najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze. Alokacja wartości firmy do obydwu segmentów została dokonana wg struktury segmentowej nadwyżki przekazanych płatności nad udziałem Spółki dominującej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów i zobowiązań jednostek przejmowanych na dzień przejęcia.

Testowanie utraty wartości „wartości firmy”.

Na koniec 2014 roku Grupa przeprowadziła testy wartości firmy dla obydwu segmentów pod kątem utraty wartości. Testy nie wykazały konieczności dokonania odpisów aktualizujących.

Testy przeprowadzone zostały metodą dyskontowania wolnych przepływów gotówkowych, z przyjęciem następujących założeń:

- 5-letni okres prognozy (2015- 2019),
- średnia stopa wzrostu marży na pokrycie kosztów stałych w segmencie Food, liczona w relacji do średniej zrealizowanej marży w roku 2014 – 2,5% dla olejów i bez zmian dla margaryn,
- marża na przerobie nasion w segmencie Agri, skalkulowana poniżej marży zrealizowanej w 2014 roku,
- średni ważony koszt kapitału (WACC) – 6,90% (po opodatkowaniu) dla obydwu segmentów w oparciu o wyżej wymienione założenia. Test na utratę wartości wykazał nadwyżkę wartości odzyskiwalnej dla obydwu segmentów.

Kluczowe założenia do wyceny wartości odzyskiwalnej segmentów działalności Grupy zostały przyjęte do przedmiotowych testów na racjonalnych założeniach, odzwierciedlających jak najwłaściwszą ocenę kierownictwa Grupy odnośnie całokształtu warunków gospodarczych, spodziewanych podczas pozostałego okresu użytkowania składników aktywów.

W ocenie kierownictwa Grupy brak jest uzasadnienia do zmian założeń, w wyniku których wartość odzyskiwalna przedmiotowych składników aktywów byłaby poniżej ich wartości bilansowej.

16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

	Znaki towarowe PLN'000	Prawa autorskie PLN'000	Know-how PLN'000	Razem PLN'000
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA				
Na dzień 01/01/2013	36 966	3 906	2 846	43 718
Zwiększenia	-	170	46	216
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	-	-	-
Reklasyfikacje	-	(3 500)	3 500	-
Na dzień 31/12/2013	36 966	576	6 392	43 934
Na dzień 01/01/2014	36 966	576	6 392	43 934
Zwiększenia	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-
Reklasyfikacje	(2 520)	46	2 474	-
Na dzień 31/12/2014	34 446	622	8 866	43 934
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI				
Na dzień 01/01/2013	12 399	950	92	13 441
Amortyzacja za okres	3 215	26	925	4 166
Utrata wartości	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	-	-	-
Reklasyfikacje	-	(613)	613	-
Na dzień 31/12/2013	15 614	363	1 630	17 607
Na dzień 01/01/2014	15 614	363	1 630	17 607
Amortyzacja za okres	2 927	37	1 217	4 181
Utrata wartości	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu likwidacji	-	-	-	-
Reklasyfikacje	(828)	45	783	-
Na dzień 31/12/2014	17 713	445	3 630	21 788
WARTOŚĆ NETTO				
Na dzień 31/12/2013	21 352	213	4 762	26 327
Na dzień 31/12/2014	16 733	177	5 236	22 146

Wszystkie aktywa niematerialne mają określone okresy użytkowania i są amortyzowane metodą liniową. Amortyzacja aktywów niematerialnych jest ujęta w następujących pozycjach sprawozdania z całkowitych dochodów:

- a) koszty sprzedaży,
- b) koszty ogólnego zarządu,
- c) pozostałe koszty operacyjne.

W pozycji wartości niematerialne Spółka dominująca wykazała znaki towarowe przejętych marek w ramach połączenia z Zakładami Tłuszczowymi w Warszawie w lutym 2009 roku.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2014 roku dwie główne pozycje wchodzące w skład znaków towarowych to znak „Smakowita” o wartości bilansowej netto 7.370 tys. PLN oraz pozostałym okresie amortyzacji wynoszącym 7 lat, oraz znak towarowy „Masło Roślinne” o wartości bilansowej netto 8.406 tys. PLN i okresie amortyzacji 7 lat.

17. AKTYWA FINANSOWE

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
Wartość godziwa niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych	9 338	19 570
Wartość godziwa niezrealizowanych towarowych instrumentów pochodnych	1 169	4 292
Udzielone pożyczki	121	169
Akcje i udziały	-	-
Aktywa finansowe razem	10 628	24 031
w podziale na okresy:		
- krótkoterminowe	10 514	23 868
- długoterminowe	114	163
Aktywa finansowe razem	10 628	24 031

Wartość godziwą instrumentów pochodnych ustala się w oparciu o bieżące kursy walutowe (kontrakty walutowe) i o bieżące ceny produktów (kontrakty towarowe). Instrumenty pochodne stanowią aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, z wyjątkiem tych instrumentów pochodnych, które są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. W przypadku tych ostatnich efektywna część zmiany wartości godziwej ujęta jest w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny lub koryguje wartość pozycji zabezpieczanej (patrz również noty „Walutowe instrumenty pochodne” i „Towarowe instrumenty pochodne”).

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość godziwa instrumentów pochodnych posiadanych przez Spółkę dominującą wykazywała aktywa na kwotę 10.506 tys. PLN i zobowiązania o wartości 13.404 tys. PLN (31/12/2013: aktywa 23.862 tys. PLN, zobowiązania 10.955 tys. PLN). Zobowiązania finansowe – patrz: nota „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania”.

Pożyczki udzielone wykazane są w wartościach wymagających zapłaty, które nie różnią się znacząco od ich skorygowanych cen nabycia.

18. PRZEJĘCIE JEDNOSTEK ZALEŻNYCH

Szczegółowe informacje dotyczące przejętych jednostek zależnych na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

ZTK Property Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, (dotychczasowa nazwa: Burgos spółka z ograniczoną odpowiedzialnością), z siedzibą w Warszawie, ul. 17 stycznia 45 B, wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 485163 („ZTK Property Management”).

W dniu 01 kwietnia 2014 roku ZT „Kruszwica” S.A. nabyły 100 udziałów w kapitale zakładowym Burgos sp. z o.o. za cenę 11 tys. PLN. Na dzień przejęcia udziałów w Burgos sp. z o.o., Spółka dominująca rozpoznała wartość firmy w wysokości 6 tys. PLN, jednakże ze względu na nieistotność powyższej kwoty, odniesiono ją bezpośrednio w koszty okresu sprawozdawczego.

W dniu 11 listopada 2014 roku Spółka dominująca nabyła 1.898 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym ZTK Property Management za cenę 95 tys. PLN.

Na dzień bilansowy posiadane przez Spółkę akcje ZTK Property Management sp. z o.o. wykazują wartość księgową 100 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku ZT „Kruszwica” S.A. posiada łącznie 1.998 udziałów w kapitale zakładowym ZTK Property Management, co stanowi 99,999% kapitału zakładowego spółki zależnej.

Przekazane zapłaty

	PLN'000
Środki pieniężne	11
Razem	11

Umowa nabycia udziałów w ZTK Property Management nie przewidywała dodatkowych płatności warunkowych.

Analiza ujętych aktywów i zobowiązań na dzień połączenia

	Wartość godziwa ogółem w chwili przejęcia
	PLN'000
Aktywa obrotowe:	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	5
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-
Zapasy	-
Aktywa trwałe:	
Rzeczowe aktywa trwałe	-
Zobowiązania bieżące:	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-
Zobowiązania warunkowe	-
Zobowiązania długoterminowe:	
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	-
	5

Udziały niedające kontroli

Udziały niedające kontroli nie wystąpiły.

Wartość firmy powstała z przejęć

Na dzień przejęcia spółki zależnej ZTK Property Management, Spółka dominująca rozpoznała wartość firmy w wysokości 6 tys. PLN, jednakże ze względu na nieistotność powyższej kwoty, odniesiono ją bezpośrednio w koszty okresu sprawozdawczego.

Przepływy pieniężne netto z przejęcia

	Okres zakończony 31/12/2014
Zapłata w środkach pieniężnych ogółem	11
Minus: przejęte salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(5)
	6

19. ZAPASY

Wartość zapasów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2014	Koniec okresu 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Materiały i surowce	260 235	415 013
Półprodukty i wyroby gotowe	66 818	93 454
Towary	4 222	1 189
Zapasy ogółem, po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości	331 275	509 656

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów do poziomu sprzedaży netto

Stan na początek okresu	1 092	847
Utworzenie odpisu na:	7 546	4 543
- aktualizację wartości palet	14	754
- aktualizację wartości wyrobów gotowych	7 532	3 789
Wykorzystanie odpisu z tytułu:	6 130	4 298
- likwidacji wyrobów gotowych	6 060	4 020
- likwidacji części zamiennych	-	61
- likwidacji materiałów pomocniczych i opakowań	70	217
Stan na koniec okresu	2 508	1 092

20. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI (krótkoterminowe)

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności są nieoprocentowane. Średni okres kredytowania odbiorców, liczony relacją należności i przychodów ze sprzedaży przemnożoną przez 365 dni, wynosi 17 dni. Grupa nalicza odsetki karne od należności przeterminowanych po dokonaniu osądu słuszności naliczenia odsetek wobec konkretnych klientów, biorąc pod uwagę dotychczasową współpracę, ilość dni zwłoki, przyczyny mogące powodować opóźnienia w płatnościach oraz plany dotyczące dalszych kontaktów z danymi klientami.

	Koniec okresu 31/12/2014	Koniec okresu 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów powiązanych	8 287	30 602
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych podmiotów	84 475	108 255
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-
Pozostałe należności	29 348	24 551
	122 110	163 408

Opis transakcji z podmiotami powiązаныmi przedstawiony znajduje się w notcie nr 33 „Transakcje z podmiotami powiązаныmi”.

Należności zaległe na dzień bilansowy, zgodnie z polityką rachunkowości Grupy, zostały objęte odpisem aktualizującym z tytułu utraty wartości, za wyjątkiem kwot pokrytych gwarancjami lub zabezpieczeniem. Oszacowana wartość odpisów aktualizujących od należności handlowych uznanych za nieściągalne na dzień 31 grudnia 2014 wynosi 5.007 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2013: 7.039 tys. PLN).

Zarządy Spółki dominującej i zależnej uważają, że wartość księgowa netto należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2014	Koniec okresu 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu	7 039	10 090
Utworzenie odpisu na:	453	1 153
należności z tytułu dostaw i usług	106	519
odsetki za zwłokę	345	302
należności dochodzone na drodze sądowej, w postępowaniu upadłościowym i układowym	-	332
koszty sądowe	2	-
Wykorzystanie odpisu z tytułu zapłaty:	695	205
odsetek	133	144
należności dochodzone na drodze sądowej, w postępowaniu upadłościowym i układowym	145	12
należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych	417	49
Wykorzystanie odpisu z tytułu umorzenia:	1 790	3 999
odsetek	393	47
należności dochodzonych na drodze sądowej	1 253	351
należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych	144	678
Stan na koniec okresu	5 007	7 039

W 2014 roku Grupa nie dokonała żadnych odpisów utraty wartości dla przychodów z aktywów finansowych.

Należności w faktoringu:

	Koniec okresu 31/12/2014	Koniec okresu 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług	-	-

W dniu 14 grudnia 2011 roku, Spółka dominująca zawarła umowę faktoringową z Pekao FAKTORING sp. z o.o., z siedzibą w Lublinie, ul. Lubartowska 74 A (dalej, odpowiednio: „Umowa” i „Faktor”).

Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy, z opcją przedłużenia o kolejne 12 miesięcy. Jako zabezpieczenie wykonania postanowień Umowy Spółka dominująca zobowiązała się do wystawienia weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz do dokonania cesji praw z polisy ubezpieczeniowej zawartej z Coface Austria Kreditversicherung AG Oddział w Polsce. Faktorowi przysługuje wynagrodzenie nieodbiegające od wysokości wynagrodzeń występujących na rynku usług faktoringowych, obejmujących prowizje operacyjne i koszt finansowania oparty o rynkowe stopy procentowe plus uzgodniona marża.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2014 roku Spółka dominująca pozostała stroną w/w umowy faktoringowej.

Na podstawie aneksu nr 5 z dnia 14 grudnia 2013 roku, maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został ustalony na kwotę 140.000.000 PLN.

Wartość należności wykazana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy nie obejmuje wierzytelności objętych faktoringiem pełnym (bez regresu ryzyka do zbywcy). Na dzień bilansowy 31 grudnia 2014 roku, łączna wartość sprzedanych wierzytelności wyniosła 120.662 tys. PLN, z czego w walucie PLN: 115.995 tys. PLN i w walucie EUR: 1.092 tys., tj. 4.667 tys. PLN.

21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, posiadane przez Grupę na dzień bilansowy, to środki zgromadzone na rachunkach bieżących w bankach.

Wartość księgowa środków pieniężnych odpowiada ich wartości godziwej.

	<i>Koniec okresu 31/12/2014</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Środki pieniężne w kasie	-	-
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	139 206	1 364
Środki pieniężne w drodze	-	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych razem	139 206	1 364

22. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	<i>Koniec okresu 31/12/2014</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		
wydatki adaptacyjne biura marketingu	-	-
rozliczenie kosztów zakupu kontraktu na sprzedaż olejów	675	894
	675	894
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe		
ubezpieczenia majątkowe	47	498
wydatki adaptacyjne biura marketingu	-	7
rozliczenie kosztów zakupu kontraktu na sprzedaż olejów	219	219
rozliczenie kosztów nabycia niskocennych rzeczowych aktywów trwałych, w ramach przejęcia przedsięwzięcia (Małpka S.A.)	-	414
ubezpieczenie należności	350	350
pozostałe	206	305
	822	1 793

23. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	<i>Koniec okresu 31/12/2014</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Kapitał akcyjny wyemitowany i opłacony: 22.986.949 akcji zwykłych o wartości nominalnej 7,48 zł każda	171 942	171 942
Korekta hiperinflacyjna	13 134	13 134
Kapitał podstawowy razem	185 076	185 076

Ze względu na hiperinflację istniejącą w Polsce do końca 1996 roku, w Spółce dominującej przeszacowaniu uległ kapitał własny za 1996 rok tj. za okres od kiedy Spółka dominująca była spółką akcyjną (przekształcenie w spółkę kapitałową nastąpiło 21 grudnia 1995 roku) do końca 1996 roku. Przeszacowanie jest dokonane stopą inflacji za 1996 rok, wynoszącą 19,9%. Efekt przeliczenia kapitału wskaźnikami inflacji został ujęty w niepodzielonym wyniku finansowym lat ubiegłych. Wartość kapitału podstawowego na 31 grudnia 1996 w bilansie Spółki dominującej wynosiła 66.000 tys. PLN, wartość po przeszacowaniu 79.134 tys. PLN, co oznacza wzrost wartości o kwotę 13.134 tys. PLN.

Kapitał zakładowy Spółki dominującej, na dzień bilansowy 31.12.2012 roku wynosi 171.942 tys. PLN i dzieli się na 22.986.949 akcji o wartości nominalnej 7,48 PLN każda. Wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi, bez żadnego uprzywilejowania co do uczestnictwa w podziale zysku. Każda akcja daje prawo do jednego głosu, co daje łącznie 22.986.949 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki dominującej.

Głównym akcjonariuszem Spółki dominującej jest podmiot prawa holenderskiego – Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (KBBV) z siedzibą w Rotterdamie, Holandia, który posiada (na podstawie zaświadczenia na WZA w dniu 11.06.2014r.) bezpośrednio 14.763.313 akcji, co stanowi 64,22% jej kapitału zakładowego oraz tyle samo uprawnień do wykonywania 64,22% głosów na WZ. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu, jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu, jest Bunge Ltd. z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy York, w Stanach Zjednoczonych.

Kolejnym znaczącym akcjonariuszem Spółki dominującej jest Windstorm Trading & Investments Limited, spółka zależna od Pana Jerzego Staraka, zawiązana na Cyprze z siedzibą rejestrową Thasou 3, DADLAW House, P.C. 1520 Nikozja, Cypr, która posiada (na podstawie zaświadczenia na WZA w dniu 11.06.2014r.) 5.805.485 akcji, stanowiących 25,26% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do wykonywania 25,26% głosów na WZ.

24. KAPITAŁY REZERWOWE

	<i>Koniec okresu 31/12/2014</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Kapitał rezerwowý przeznaczony na wypłatę dywidendy	223 378	171 531
Kapitał rezerwowý z aktualizacji wyceny	(2 798)	1 435
Kapitał rezerwowý z aktualizacji wyceny aktuarialnej odpraw emerytalnych i rentowych	(490)	-
Kapitały rezerwowe razem	220 090	172 966

Spółka dominująca tworzy kapitał rezerwowý przeznaczony na wypłatę dywidendy. W 2013 roku kapitał został zwiększony o kwotę 2.319 tys. PLN z podziału zysku za 2012 rok. W 2014 roku kapitał został zwiększony o kwotę 53.789 tys. PLN z podziału zysku za 2013 rok.

Ponadto Spółka dominująca tworzy kapitał rezerwowý z aktualizacji wyceny, na którym gromadzona jest efektywna część zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych (walutowych) wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń oraz kapitał rezerwowý z aktualizacji wyceny aktuarialnej odpraw emerytalnych i rentowych.

Kapitał rezerwowý przeznaczony na wypłatę dywidendy podlega podziałowi.

Kapitał rezerwowý z aktualizacji wyceny nie podlega podziałowi.

25. POZOSTAŁE KAPITAŁY

Pozostałe kapitały obejmują wynik roku bieżącego oraz kapitał zapasowy.

	<i>Koniec okresu 31/12/2014</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Kapitał zapasowy	270 376	269 917
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	814	-
Zysk roku bieżącego	119 841	106 706
Pozostałe kapitały razem	391 031	376 623

Na kapitał zapasowy składają się:

- zatrzymane zyski lat ubiegłych w kwocie 25.951 tys. PLN,
- nadwyżka ceny sprzedaży wyemitowanych akcji ponad ich wartość nominalną (agio emisyjne) w kwocie 245.401 tys. PLN, która uwzględnia koszty emisji akcji.

Agio emisyjne nie podlega podziałowi. Zysk roku bieżącego podlega podziałowi.

26. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Zarządzanie kapitałem ma na celu zapewnienie zdolności Grupy do zabezpieczenia działalności operacyjnej, utrzymanie ratingu kredytowego oraz zapewnienie stopy zwrotu z zainwestowanego kapitału akcjonariuszy.

W ramach polityki zarządzania kapitałem Grupa stosuje zasadę utrzymania wielkości kapitału własnego w wartości pokrywającej wartość aktywów trwałych.

Grupa monitoruje poziom i strukturę kapitału analizując następujące wskaźniki:

1. Zwrot na kapitale własnym (ROE)
2. Wskaźnik udziału kapitału własnego w finansowaniu majątku

Grupa nie podlega zewnętrznym wymogom kapitałowym

27. DYWIDENDY

Decyzją WZA Spółki dominującej z dnia 11 czerwca 2014 roku, zysk netto za rok obrotowy 2013 w wysokości 105.637 tys. PLN został przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 53.789 tys. PLN oraz na kapitał rezerwowy w kwocie 51.847 tys. PLN.

Dzień ustalenia prawa do dywidendy przypadał na 25 lipca 2014 roku, a wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 11 sierpnia 2014 roku.

Rok obrotowy	Zysk netto PLN'000	Wyplacona dywidenda za rok obrotowy PLN'000	Wyplacona dywidenda na jedną akcję	Data wypłaty dywidendy
2012	4 848	2 529	0,11	03/09/2013
2013	105 637	53 789	2,34	11/08/2014

28. KREDYTY I POŻYCZKI

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
Kredyty w rachunku bieżącym	-	-
Kredyty bankowe	-	-
Pożyczki	-	182 748
	<u>-</u>	<u>182 748</u>
W podziale na terminy płatności:		
Płatne na żądanie lub w okresie do 1 roku	-	182 748
	<u>-</u>	<u>182 748</u>

Wartość bilansowa kredytów i pożyczek odpowiada ich wartości nominalnej wraz odsetkami należnymi na dzień bilansowy. W ocenie zarządu, wartość bilansowa pożyczek i kredytów nie odbiega od ich wartości godziwej.

Średnia ważona oprocentowania kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę dominującą:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014 %	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013 %
Kredyty w rachunku bieżącym	3,91	4,49
Kredyty bankowe i pożyczki	4,54	5,09

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2014 roku Spółka dominująca posiadała następujące kredyty i pożyczki:

- **Kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie** o wartości 15.000 tys. PLN. Wartość kredytów zgodnie z zawartymi umowami zabezpieczona została wpływami na rachunek Spółki. Średni koszt odsetkowy od kredytów w rachunkach bieżących, w roku 2014, wyniósł 3,91% w stosunku rocznym. Oprocentowanie ustalane jest w oparciu o stawkę Wibor powiększoną o marżę. Stan zadłużenia z tytułu tych kredytów na dzień 31.12.2014 roku wyniósł 0 tys. PLN.
- **Umowa pożyczki („Revolving credit facility agreement”) z dnia 7 lipca 2014 roku zawarta z Bunge Finance B.V, z siedzibą w Rotterdamie, Holandia.** Na podstawie tej umowy Bunge Finance udzieliła Spółce pożyczki krótkoterminowej w kwocie 350 MLN USD z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego Spółki, przy czym Spółka ma możliwość uzyskania pożyczki w walucie innej niż USD. Pożyczka jest oprocentowana na poziomie stawki Libor lub, w przypadku waluty innej niż USD, na poziomie właściwej międzybankowej stopy procentowej, powiększonej o marżę. Termin umowy pożyczki uzgodniony został na okres do 1 roku. Umowa pożyczki będzie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą warunków umowy w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności umowy. Spółka korzysta z klauzuli automatycznego przedłużenia umowy.

Na podstawie umowy zarządzania rachunkiem z dnia 5 czerwca 2014 roku, wprowadzone zostały rozliczenia z tytułu umowy pożyczki z częstotliwością dzienną. Dodatkowo salda zamknięcia głównych rachunków bankowych Spółki podlegają automatycznemu procesowi transferu na rachunek bankowy pożyczkodawcy celem redukcji zadłużenia na koniec tego samego dnia. Służy to zmniejszeniu kosztów finansowych jak również pozwala bardziej efektywnie wykorzystać posiadane zasoby pieniężne. W przypadku nadwyżki wpływów nad wpływami, saldo rachunków głównych Spółki staje się automatycznie kwotą ciążenia, zwiększającego zaangażowanie Spółki z tytułu pożyczki. W okresach poprzedzających skup nasion rzepaku, kiedy Spółka posiada najmniejsze w skali roku wielkości kapitału obrotowego, na podstawie tej samej umowy oraz Umowy Depozytowej, Spółka ma możliwość dokonywania lokat w USD lub innych walutach oprocentowanych wg stawki LIBOR lub innej stawki referencyjnej dla danej waluty, obniżonej o marżę banku.

Na dzień 31.12.2014 roku Spółka nie miała zadłużenie z tytułu pożyczki, natomiast depozyt środków pieniężnych wraz z należnymi odsetkami wyniósł 139.056 tys. PLN.

Wartość gwarancji udzielonych Spółce dominującej na dzień bilansowy:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji		Termin ważności
			PLN	Waluta	
Bank Polska Kasa Opieki S.A	Warszawa	DDF/1709/2008	55 804,15	EUR	29/07/2015
Bank Polska Kasa Opieki S.A	Warszawa	DDF/12464/2014	782 250,00	PLN	20/05/2015
Bank Handlowy w Warszawie S.A	Warszawa	GK13-1980009/1	264 207,00	PLN	31/07/2015
		Razem	1 046 457,00	PLN	
		Razem	55 804,15	EUR	

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie wystąpiły przypadki naruszenia spłat kapitału, wypłaty odsetek lub innych warunków umów kredytowych.

29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (krótkoterminowe)

	<i>Koniec okresu 31/12/2014</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	27 148	24 233
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek	87 238	94 160
Zobowiązania finansowe	13 404	10 990
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 329	1 924
Pozostałe zobowiązania	1 245	10 224
	131 364	141 531

Na saldo zobowiązań składają się głównie zobowiązania handlowe. Średni termin płatności zobowiązań handlowych, liczony relacją zobowiązań handlowych i wartością sprzedaży produktów i towarów, wynosi 18 dni. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług jak i pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane.

Opis transakcji z podmiotami powiązаныmi znajduje się w notcie nr 33 „Transakcje z podmiotami powiązаныmi”.

Zobowiązania finansowe dotyczą odroczonej strat z wycenionych do wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Informacje na temat zobowiązań finansowych znajduje się w notkach nr 33 „Walutowe instrumenty pochodne” i nr 35 „Towarowe instrumenty pochodne”.

Zobowiązania finansowe wycenione są w wartości godziwej. W ocenie zarządu, wartość księgowa pozostałych kategorii zobowiązań jest zbliżona do ich wartości godziwej.

30. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Struktura zatrudnienia

W tabeli poniżej przedstawiono informację o strukturze zatrudnieniu (z uwzględnieniem zarządu):

	<i>Liczba pracowników na koniec okresu 31/12/2014</i>	<i>Liczba pracowników na koniec okresu 31/12/2013</i>
<u>Podstawowe grupy pracowników</u>		
Pracownicy podstawowych działów produkcyjnych	335	448
Pracownicy służb handlowych, marketingu i logistyki	222	264
Pracownicy administracyjno-techniczni	190	213
Pozostali pracownicy działów pomocniczych	186	197
	933	1 122

Koszty zatrudnienia

Grupa poniosła następujące koszty zatrudnienia:

	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>
Wynagrodzenia	75 890	80 061
Składki na ubezpieczenia społeczne	11 563	12 227
Odprawy pracownicze, emerytalne i rentowe	7 722	952
Inne świadczenia pracownicze	7 499	6 079
	102 674	99 319

Inne koszty pracownicze obejmują koszty szkoleń, posiłków regeneracyjnych i innych świadczeń na rzecz pracowników, nagrody jubileuszowe oraz rezerwy z tytułu niewykorzystanych urlopów.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych są szacowane metodami aktuarialnymi.

Ostatnią wycenę aktuarialną wartości bieżącej przyszłych zobowiązań przeprowadzono na dzień 31 grudnia 2014. Podstawowe założenia przyjęte przez aktuarium do oszacowania zobowiązań w Spółce dominującej na dzień bilansowy są następujące:

- stopa dyskontowa – 4,25 %,
- stopa wzrostu wynagrodzeń – 4,0 %,

Wartość zobowiązań oszacowanych przez aktuarium w Spółce, na dzień 31 grudnia 2014 roku, wynosi 4.880 tys. PLN i całość stanowi zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych. Na dzień 31 grudnia 2014 roku Spółka nie ma zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych.

Straty aktuarialne, w wysokości 605 tys. PLN, odniesione zostały na kapitał z aktualizacji wyceny. Skapitalizowane straty aktuarialne zostały odpowiednio pomniejszone o wartość odroczonego podatku dochodowego w wysokości 115 tys. PLN. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2014r. wartość kapitału z aktualizacji wyceny wynosiła 490 tys. PLN.

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych, tj. z tytułu niewykorzystanych urlopów, wynagrodzeń i nagród rocznych zostały oszacowane przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

	<i>Wynagrodzenia i ubezpieczenia</i>	<i>Urlopy</i>	<i>Odprawy emerytalne, rentowe i inne oraz nagrody jubileuszowe</i>	<i>Odprawy pracownicze</i>	<i>Nagrody roczne</i>	<i>Razem</i>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Na dzień 1/1/2013	4 697	3 282	3 387	1 650	5 300	18 316
Utworzenie	4 695	2 668	897	210	12 026	20 496
Rozwiązanie	4 697	2 429	33	1 616	5 300	14 075
Na dzień 31/12/2013	4 695	3 521	4 251	244	12 026	24 737
Na dzień 1/1/2014	4 695	3 521	4 251	244	12 026	24 737
Utworzenie	3 928	2 974	894	7 494	9 924	25 214
Rozwiązanie	4 695	3 340	265	6 878	12 026	27 204
Na dzień 31/12/2014	3 928	3 155	4 880	860	9 924	22 747

W podziale na terminy wymagalności:

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
do 1 roku	17 953	20 575
powyżej 1 roku	4 794	4 162
	22 747	24 737

Uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia dla poszczególnych pozycji świadczeń pracowniczych, oszacowanych aktuarialnie.

	PLN '000 Odprawy emerytalne i rentowe	PLN '000 Nagrody jubileuszowe
Zobowiązanie na początek roku 2014	4 048	68
Koszty bieżącego zatrudnienia	279	3
Koszty odsetek	171	3
Wynagrodzenia wypłacone	(223)	(74)
Straty aktuarialne	605	0
Zobowiązanie na koniec roku 2014	4 880	0

31. REZERWY

	Koniec okresu 31/12/2014	Koniec okresu 31/12/2013
	PLN'000	PLN'000
Stan na początek okresu	3 772	2 476
Utworzenie rezerwy w ciągu roku	1 971	2 019
Rozwiązanie rezerwy	1 175	723
	4 568	3 772
Rezerwy powyżej 1 roku:	2 913	2 754
- rezerwa na rekultywację gruntów	2 216	2 216
- pozostałe rezerwy	697	538
Rezerwy do 1 roku:	1 654	1 018
- pozostałe rezerwy	1 654	1 018
Razem rezerwy	4 567	3 772

Grupa wykazała długoterminową rezerwę na rekultywację posiadanych gruntów, w związku z prawdopodobnymi kosztami przywrócenia do stanu pierwotnego zanieczyszczonych, w toku działalności gospodarczej, gruntów.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2014 roku, rezerwa dotyczyła gruntów w następujących lokalizacjach Grupy:

- w Gdańsku – w kwocie 600 tys. PLN,
- w Warszawie – w kwocie 1.616 tys. PLN.

Na saldo pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2013 roku składa się rezerwa z tyt. podatku od nieruchomości w wysokości 74 tys. PLN oraz rezerwa na sprawy sporne z byłymi pracownikami w wysokości 105 tys. PLN i sprawy sporne z kontrahentami Spółki dominującej w wysokości 359 tys. PLN .

Na saldo pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2014 roku składają się rezerwy na sprawy sporne z byłymi pracownikami w wysokości 25 tys. PLN i sprawy sporne z kontrahentami Spółki dominującej w wysokości 672 tys. PLN.

32. LEASING OPERACYJNY

Grupa jako leasingobiorca

Na dzień bilansowy Spółka dominująca posiada szereg umów najmu samochodów osobowych i wózków widłowych. Zdecydowana większość samochodów jest używana przez przedstawicieli handlowych. Spółka dominująca klasyfikuje najem samochodów i wózków widłowych jako leasing operacyjny. Okres najmu samochodów wynosi 3 lata, a wózków widłowych od 3 do 5 lat.

Ponadto, w ramach użytkowania wieczystego Grupa użytkuje grunty, najmowane od Skarbu Państwa, które nie stanowią aktywów wykazywanych w bilansie, z wyjątkiem praw wieczystego użytkowania gruntów nabytych w ramach połączenia od spółek przejętych. Te ostatnie ujęte są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Rzeczowe aktywa trwałe i podlegają amortyzacji przez okres przysługiwania praw do ich użytkowania.

Spółka dominująca jest również najemcą pomieszczeń biurowych, zlokalizowanych w Warszawie, w którym prowadzona jest działalność Biura Marketingu. W 2013 roku czas trwania umowy został wydłużony do 2017 roku. Spółka dominująca ma możliwość przedłużenia powyższej umowy najmu na okres kolejnych 5 lat, pod warunkiem złożenia wynajmującemu pisemnego oświadczenia najpóźniej na 12 miesięcy przed upływem okresu najmu.

Poniżej wartość opłat poniesionych w 2014 roku z tytułu wieczystego użytkowania gruntów, z tytułu najmu samochodów osobowych i wózków widłowych oraz najmu pomieszczeń biurowych, ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów bieżącego okresu:

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
- minimalna opłaty leasingowe - samochody osobowe i wózki widłowe	5 131	5 576
- prawa wieczystego użytkowania gruntów	294	702
- najem pomieszczeń biurowych	710	845
- najem gruntów, budynków produkcyjnych i biurowych – były zakład produkcyjny Szczecinek	-	500
	6 135	7 623

Na dzień bilansowy, łączna kwota przyszłych opłat (opłata leasingowa oraz opłata serwisowa) z tytułu umów leasingu operacyjnego samochodów osobowych i wózków widłowych w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
w okresie do roku	3 679	3 578
w okresie od 2 do 5 lat	5 211	1 495
powyżej 5 lat	-	-
	8 890	5 073

Pozostały okres przysługiwania praw do użytkowanych gruntów wynosi od 75 do 81 lat. Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość nominalna przyszłych zobowiązań z tego tytułu wynosi 17.985 tys. PLN, co w podziale na terminy płatności, przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
w okresie do roku	1 039	294
w okresie od 2 do 5 lat	910	1 175
powyżej 5 lat	16 036	20 876
	17 985	22 345

Na dzień bilansowy, łączna kwota przyszłych opłat z tytułu najmu pomieszczeń biurowych w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
w okresie do roku	761	617
w okresie od 2 do 5 lat	872	1 502
powyżej 5 lat	-	-
	1 633	2 119

Grupa jako leasingodawca

Spółka dominująca posiada kilka umów wynajmu niewykorzystywanych nieruchomości produkcyjnych i biurowych wraz z ich wyposażeniem, wchodzących w skład nieruchomości inwestycyjnych (Sprawozdanie z sytuacji finansowej, poz. Nieruchomości inwestycyjne). Przychód z tytułu wynajmu tychże nieruchomości w 2014 roku wyniósł 912 tys. PLN (31.12.2013: 943 tys. PLN). Koszty poniesione przez Spółkę, w związku z wynajmem nieruchomości w 2014 roku, wyniosły 65 tys. PLN (31.12.2013: 67 tys. PLN).

Na dzień bilansowy, wartość nominalna należności Spółki dominującej z tytułu umów leasingu operacyjnego w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, przedstawiała się następująco (w podziale na terminy płatności):

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
w okresie do roku	227	417
w okresie od 2 do 5 lat	-	-
powyżej 5 lat	-	-
	227	417

33. PLANOWANE TRANSAKCJE

Na koniec 2014 roku Grupa posiadała zawarte i niezrealizowane kontrakty zakupu olejów jadalnych i śruty słonecznikowej oraz sprzedaży olejów jadalnych, śruty rzepakowej, śruty słonecznikowej i produktów konsumenckich (oleje butelkowane i margaryny). Realizacja zawartych kontraktów zaplanowana jest na 2015 rok. Wartość i strukturę zawartych kontraktów przedstawia poniższa tabela (dla kontraktów wyrażonych w walutach obcych przyjęto średni kurs NBP z dnia 31 grudnia 2014 roku):

	2015 PLN'000
ZAKUPY	
Oleje	85 138
Nasiona rzepaku	49 141
Nasiona słonecznika	255
RAZEM ZAKUPY	134 534
SPRZEDAŻ	
Oleje	122 925
Śruta rzepakowa	138 115
Oleje butelkowane	19 601
Margaryny	33 307
Inne	646
RAZEM SPRZEDAŻ	314 594

34. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Podmiotami powiązаныmi z Grupą są:

- Spółki z Grupy Bunge
- Akpol Spedycja Międzynarodowa sp. z o.o. - osobowo powiązana z Grupą poprzez żonę jednego z członków Rady Nadzorczej Spółki dominującej, która jest większościowym współnikiem Akpol sp. z o.o.,
- Spółka Wodno-Ściekowa z siedzibą w Kruszwicy - spółka prawa wodnego, prowadząca działalność w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków. Spółka ma 1/5 praw głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki Wodno-Ściekowej.

Zdecydowana większość transakcji z podmiotami powiązаныmi była transakcjami zawartymi przez Spółkę dominującą z podmiotami z Grupy Bunge. Grupa Bunge stosuje politykę realizacji kontraktów wewnątrzgrupowych w cenach transferowych, na poziomie cen rynkowych.

Zgodnie z MSR 24, dokonując opisu tych transakcji Grupa ma na celu zapewnienie dostępu do informacji niezbędnych do zwrócenia uwagi na prawdopodobieństwo, że na sytuację finansową bądź zysk lub stratę może wpływać fakt istnienia podmiotów powiązanych oraz przedstawionych transakcji, nierozliczonych sald należności lub zobowiązań pomiędzy takimi podmiotami. Na dzień bilansowy Grupa nie posiada rezerw na należności wątpliwe związane z wysokością nierozliczonych sald oraz nie poniosła w ciągu okresu sprawozdawczego żadnych kosztów z tytułu należności nieściągalnych lub wątpliwych, należnych od podmiotów powiązanych. Grupa nie zabezpiecza transakcji z podmiotami powiązаныmi i rozlicza je poprzez wzajemną zapłatę. Na dzień bilansowy Grupa nie otrzymała oraz nie udzieliła żadnych gwarancji z tytułu nierozliczonych sald.

Poniższe tabele przedstawiają łączne w skali 2014 roku kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązаныmi.

Transakcje zakupu i sprzedaży produktów, towarów i usług z podmiotami powiązаныmi

	Sprzedaż produktów i towarów		Sprzedaż usług		Zakup towarów i usług	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Jednostki z Grupy Bunge						
Bunge Austria	-	-	-	1	10 314	14 725
Bunge CIS LLC Russia	245	-	-	-	62	-
Bunge Deutschland GmbH	48	10 009	4	78	-	63
Bunge Finlandia Raisio	-	-	148	160	74	11
Bunge Francja SAS	48 433	17 379	8	2	-	-
Bunge Global Agribusiness	-	-	-	9	-	-
Bunge Handelsgesellschaft	195 088	118 362	-	-	12 031	14 701
Bunge Holding Francja	-	-	-	-	73	127
Bunge Iberica Hiszpania	51 645	46 085	196	1 234	-	2
Bunge Istanbuł	-	-	1	-	-	-
Bunge Italia	-	-	-	-	1 334	1 390
Bunge Management Services	-	-	511	-	-	-
Bunge Polska	20 170	20 281	3 191	1 185	105 115	96 511
Bunge Romania	-	-	-	-	-	-
Bunge SA Szwajcaria	-	-	2 311	3 300	8 674	8 710
Bunge Trade Polska Sp. z o.o.	-	2	599	442	5 616	7 579
Bunge UK Wielka Brytania	13 811	75 636	-	-	-	-
Bunge Zrt. Hungary	-	116	243	728	26 942	16 721
DOEP CJ S.C. Ukraina	-	-	-	-	16 598	11 278
Koninklijke Bunge BV	-	-	-	-	-	-
Natura Margarin KFT Hungary	51	269	-	-	-	-
Suntrade SE Ukraina	-	-	-	2	-	19 481
Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH Niemcy	639	1 261	52	1	6 243	1 621
Warsaw Mathematical Institute	-	-	-	-	18	101

Jednostki powiązane pozostałe

Akpol Sp. z o.o.	-	-	-	-	296	198
Spółka Wodno-Ściekowa Kruszwica	-	-	-	-	1 328	1 445
	330 130	289 400	7 264	7 142	194 718	194 664

Rozrachunki z podmiotami powiązаныmi

	Należności od podmiotów powiązanych		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	
	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014</i>	<i>Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013</i>
	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>	<i>PLN'000</i>
Jednostki z Grupy Bunge				
Bunge Austria	-	-	511	743
Bunge CIS LLC Russia	-	-	63	-
Bunge Sanwei Oil&FAT Co Ltd. (Chiny)	-	-	-	-
Bunge Deutschland Gmbh	-	-	-	-
Bunge Finance B.V.	139 056	-	-	-
Bunge Finlandia Raisio	-	13	-	-
Bunge Francja SAS	-	2	-	-
Bunge Handelsgesellschaft	7 227	17 048	903	5 169
Bunge Holding Francja	-	-	-	182 748
Bunge Iberica Hiszpania	14	5 445	-	-
Bunge Istanbul Turcja	1	-	-	-
Bunge Italia	-	-	-	-
Bunge Management Services	-	-	-	-
Bunge Polska	480	1 462	14 181	11 939
Bunge Romania	-	-	-	4 047
Bunge SA Szwajcaria	140	1 734	6 444	671
Bunge Trade Polska Sp. z o.o.	304	(234)	269	-
Bunge UK Wielka Brytania	-	4 627	-	-
Bunge Zrt. Hungary	132	313	3 790	684
DOEP CJ S.C. Ukraina	-	-	-	-
Koninklijke Bunge BV	-	-	-	-
Natura Margarin KFT Hungary	-	35	218	-
Suntrade SE Ukraina	1 542	1 320	645	187
Walter Rau Lebensmittelwerke Gmbh Niemcy	-	185	-	479
Warsaw Mathematical Institute	-	-	-	99
Jednostki powiązane pozostałe				
Akpol Sp. z o.o.	-	-	-	98
Spółka Wodno-Ściekowa Kruszwica	-	-	124	117
	148 896	31 950	27 148	206 981

Przychody i koszty finansowe w ramach transakcji z podmiotami powiązаныmi

	Przychody finansowe		Koszty finansowe	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odsetki naliczone/należne				
Bunge Holding Francja	956	113	1 063	12 679
Bunge Finance B.V.	1 020	-	60	-
	1 976	113	1 123	12 679
Odsetki zapłacone/otrzymane				
Bunge Holding Francja	956	113	1 532	12 917
Bunge Finance B.V.	838	-	58	-
	1 794	113	1 590	12 917

Wynik operacji na instrumentach pochodnych w ramach transakcji z podmiotami powiązаныmi

	Zyski na instrumentach pochodnych		Straty na instrumentach pochodnych	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Bunge Finanse BV	41 746	43 994	32 077	31 661
Bunge Handelsgesellschaft mbH	15 920	24 041	12 820	8 030
Bunge UK Wielka Brytania	-	-	-	-
	57 666	68 035	44 897	39 691

W pozycji zyski / straty na instrumentach pochodnych prezentowane są zarówno zrealizowane zyski / straty, jak i niezrealizowany wynik z wyceny walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Transakcje z Bunge Austria GmbH

W prezentowanych okresach Spółka dominująca importowała z Bunge Austria GmbH olej rafinowany słonecznikowy.

Transakcje z Bunge CIS LCC Russia

W 2014 roku Spółka dominująca importowała z Bunge CIS LCC Russia nasiona słonecznika oraz realizowała dostawy olejów konfekcjonowanych z dodatkiem ziół.

Transakcje z Bunge Deutschland GmbH (Niemcy)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca dokonywała na rzecz Bunge Deutschland GmbH sprzedaży lecytyny spożywczej, produktu ubocznego powstającego przy ekstrakcji nasion rzepaku. Ponadto, Spółka dominująca obciążyla Bunge Deutschland GmbH kosztami transportu lecytyny.

Transakcje z Bunge Finland Raisio

W prezentowanych okresach Spółka dominująca obciążyla Bunge Finland Raisio kosztami usług agencyjnych.

Transakcje z Bunge Francja SAS

W prezentowanych okresach Spółka dominująca realizowała dostawy śruty rzepakowej.

Transakcje z Bunge Finance BV (Holandia)

Za pośrednictwem Bunge Finance BV Spółka dominująca zawiera transakcje typu forward i swap, zabezpieczające ryzyko walutowe swoich przyszłych przepływów pieniężnych, związanych z istniejącymi w bilansie saldami

zobowiązań lub należności bądź z planowanymi transakcjami, czy uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami, wyrażonych w walutach obcych.

W dniu 7 lipca 2014 roku Spółka dominująca zawarła z Bunge Finance B.V. umowę pożyczki („Revolving credit facility agreement”). Na podstawie tej umowy Bunge Finance B.V. udzieliła Spółce pożyczki krótkoterminowej w kwocie 350 mln USD. Szczegółowy opis zawartej umowy pożyczki zamieszczony został w nocie nr 27 Kredyty i pożyczki.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Spółka dominująca nie miała zadłużenia z tytułu pożyczki, natomiast depozyt środków pieniężnych wraz z należnymi odsetkami wyniósł 139.056 tys. PLN.

Transakcje z Bunge Handelsgesellschaft mbH (Niemcy)

Spółka dominująca zawarła z Bunge Handelsgesellschaft mbH szereg umów dotyczących zakupu śruty rzepakowej, łuski słonecznikowej oraz sprzedaży surowego oleju rzepakowego. Część z tych transakcji miała na celu zabezpieczenie Spółki przed zmianą cen surowców i produktów, wobec czego ostateczne rozliczenie tych kontraktów odbywa się bez fizycznej realizacji dostaw, poprzez wymianę środków pieniężnych stanowiących różnicę pomiędzy ceną zakontraktowaną a ceną rynkową z dnia rozliczenia transakcji (tzw. transakcje wash-out). Niezrealizowane transakcje mające charakter zabezpieczający zostały na dzień bilansowy wycenione według wartości godziwej, a wyniki tej wyceny, wraz ze zrealizowanymi transakcjami zabezpieczającymi i z podobnymi transakcjami zawartymi z innymi podmiotami, zostały zaprezentowane w nocie nr 35 „Towarowe instrumenty pochodne”.

Zarówno Spółka dominująca jak i Bunge Handelsgesellschaft mbH w ramach realizacji wzajemnych dostaw towarów korzystają z usług transportowych (lądowych lub morskich). W przypadku zamawiania usług transportowych przez stronę, na której zgodnie z kontraktem nie ciąży tego rodzaju koszt, strona ta obciąża drugą stronę umowy poniesionymi kosztami transportu.

Ponadto, Spółkę łączy z Bunge Handelsgesellschaft mbH szereg umów dotyczących rozliczenia kosztów związanych z frachtem statków, przy realizacji dostaw śruty rzepakowej na rzecz Bunge UK Ltd. Bunge Handelsgesellschaft mbH, jako Spółka dominująca wyspecjalizowana w tego rodzaju usługach, świadczy usługi pośrednictwa w zakresie frachtu statków.

Zgodnie z warunkami zawieranych umów na sprzedaż/zakup towarów masowych, strony obciążały/uznawały się nawzajem opłatami i odsetkami tytułem ubytków w transporcie, opóźnienia rozładunków, składowania towaru oraz opóźnionych płatności.

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca realizowała dostawy śruty rzepakowej i surowego oleju rzepakowego do Bunge Handelsgesellschaft mbH.

Transakcje z Bunge Holdings France

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Spółka dominująca wykazała wobec Bunge Holdings France saldo otrzymanej pożyczki krótkoterminowej, wraz z należnymi, lecz niezapłaconymi odsetkami, w wysokości 155.541 tys. PLN.

W 2014 roku Spółka dominująca poniosła koszty związane z zarządzaniem rachunkiem bieżącym w zakresie transakcji wewnątrzgrupowych w wysokości 73 tys. PLN (w roku 2013: 127 tys. PLN).

Transakcje z Bunge Iberica (Hiszpania)

Bunge Iberica S.A. zajmuje się handlem zbożem, nasion oraz żywnością zwierzęcą. W prezentowanych okresach Spółka dominująca dokonywała sprzedaży śruty rzepakowej do Bunge Iberica.

Ponadto w 2014 roku Spółka dominująca obciążyła Bunge Iberica kosztami prac badawczych w wysokości 180 tys. PLN (w 2013r.: 1.234 tys. PLN).

Transakcje z Bunge Italia

W prezentowanych okresach Spółka dominująca zakupiła od Bunge Italia surowy olej słonecznikowy.

Transakcje z Bunge Management Services Inc. (USA)

W 2014 roku Spółka dominująca obciążyła Bunge Management Services kosztami projektu optymalizacji i standaryzacji procesów biznesowych.

Transakcje z Bunge Polska

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca sprzedawała do Bunge Polska olej rzepakowy rafinowany luzem oraz tłuszcze rafinowane przeestryfikowane.

W dniu 1 września 2010 roku Spółka dominująca zawarła z Bunge Polska pakiet umów – umowę dystrybucji, umowę współpracy w okresie przejściowym, umowę marketingową oraz umowę licencji i dalszej sublicencji (łącznie „umowy licencyjne”).

Na mocy w/w umów nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej Bunge Polska i

Spółki w zakresie sprzedaży produktów Bunge Polska. Po zakończeniu okresu przejściowego, w którym Bunge Polska realizowała zawarte ze swoimi klientami umowy dostaw, Spółka dominująca stała się wyłącznym dystrybutorem produktów Bunge Polska.

W związku z realizacją w/w pakietu umów, w 2014 roku Spółka dominująca obciążyła Bunge Polska kwotą 176 tys. PLN (w 2013 roku: 217 tys. PLN) tytułem usług marketingowych, logistycznych, dystrybucyjnych i doradztwa prawnego, związanych ze sprzedażą margaryn konfekcjonowanych.

W prezentowanym okresie spółki realizowały umowę, w ramach której Bunge Polska świadczyła Spółce usługi w zakresie produkcji margaryn, na bazie powierzonych surowców oraz związane z tym usługi logistyczne.

Wartość zrealizowanych usług w 2014 roku wyniosła 41.301 tys. PLN (w 2013 roku: 36.886 tys. PLN), wartość zrealizowanych przez Spółkę zakupów wyniosła 62.416 tys. PLN (w 2013 roku: 58.348 tys. PLN).

Transakcje z Bunge S.A. (Szwajcaria)

Spółka dominująca obciąża Bunge SA za uczestnictwo swoich pracowników w pracach świadczonych na rzecz innych podmiotów z Grupy Bunge, w ramach projektów koordynowanych przez Bunge SA. Prace te miały charakter usług konsultacyjnych i dotyczyły przede wszystkim udziału w audycie wewnętrznym Grupy, implementacji programu SAP oraz udziału w różnych projektach na rzecz podmiotów z Grupy.

Spółka dominująca jest stroną umowy o świadczenie usług menedżerskich z Bunge SA, która od stycznia 2004 roku pełni w Grupie Bunge rolę podmiotu odpowiedzialnego za udzielenie wszystkim jej podmiotom wsparcia dla rozwijania ich działalności gospodarczej. Obejmuje to usługi doradcze, szkoleniowe i konsultacyjne z zakresu: (i) optymalizacji procesów produkcji; (ii) inwestycji; (iii) badań i rozwoju; (iv) ubezpieczeń; (v) finansów; (vi) marketingu; (vii) informatyki (IT); (viii) zarządzania zasobami ludzkimi; (ix) prawa i podatków oraz (x) optymalizacji procesu zakupów.

W zakresie badań i rozwoju usługi wykonywane są przez główne centrum badawcze zlokalizowane na Węgrzech jak również lokalne centra badawcze w Finlandii i Niemczech. Centra badawcze te funkcjonujące na zasadzie cost-share center. W przypadku tych usług zadaniem Bunge SA jest koordynowanie działalności usługowej wykonywanej przez pracowników ww. centrów badawczych oraz centrum badawczego Spółki, zlokalizowanego w Kruszwicy. Określone koszty centrów badawczo-rozwojowych są alokowane według ustalonego klucza na poszczególne jednostki Grupy Bunge.

W zakresie usług informatyki Spółka dominująca ponosi opłaty związane z dostępem i utrzymaniem sieci informatycznej Grupy Bunge, partycypuje w kosztach licencji na użytkowany software (Lotus Notes, programy antywirusowe) oraz w kosztach projektów koordynowanych centralnie, ukierunkowanych na rozwój oprogramowania biznesowego oraz zapewnienie bezpieczeństwa jego funkcjonowania.

Bunge SA prowadzi politykę, zgodnie z którą część umów ubezpieczeń zawierana jest dla całej Grupy Bunge, dzięki czemu uzyskiwany jest efekt skali. W ramach tej działalności Spółka dominująca korzysta między innymi z ubezpieczenia od ryzyk związanych z transportem towarów, użytkowaniem środowiska, zobowiązaniami tytułem sprzedanych produktów. Koszty ubezpieczeń podlegają refakturowaniu na poszczególne spółki Grupy Bunge.

Bunge SA obciąża Spółkę również kosztami audytu p.pożarowego realizowanego, w ramach zawartej centralnie przez Bunge SA umowy, przez firmę Global Risk Consultants.

Transakcje z Bunge Trade Polska Sp. z o.o. (Polska)

Spółkę i podmiot Bunge Trade Polska Sp. z o.o. (BTP) łączy umowa z dnia 20 grudnia 2013 roku zawarta na czas nieoznaczony, na świadczenie na rzecz BTP usług dotyczących prowadzenia jej przedsiębiorstwa w zakresie wynikającym z przedmiotu jej działalności, w następujących dziedzinach: sprawowanie funkcji zarządczych, organizacja zakupów i sprzedaży oraz badanie rynku, koordynacja i optymalizacja Systemów Zapewnienia Jakości, rachunkowości i podatków, kontroli wewnętrznej oraz operacji bankowych, spedycji, obsługi transakcji sprzedaży i zakupu, obsługi prawnej, zarządzania personelem, administracji, bhp, ochrony środowiska, zarządzania projektami inwestycyjnymi. Za wykonane usługi Spółka dominująca otrzymuje kwartalne ryczałtowe wynagrodzenie. BTP jest zobowiązana również do zwrotu kosztów związanych z realizacją umowy.

Ponadto, na podstawie umowy najmu z dnia 10 lutego 2005 roku, Spółka dominująca świadczy na rzecz BTP usługi najmu pomieszczeń biurowych.

Natomiast BTP obciąża Spółkę kosztami załadunków statków w swoim terminalu portowym w Świnoujściu.

Transakcje z Bunge UK Ltd. (Wielka Brytania)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca zawarła z Bunge UK Ltd. szereg umów dotyczących sprzedaży tej spółce śruty rzepakowej. Większość produkowanej przez Spółkę śruty rzepakowej, sprzedawanej na rynkach zagranicznych, jest kierowana do Bunge UK, podmiotu specjalizującego się w dystrybucji tego produktu.

Transakcje z Bunge Zrt. (Węgry)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca dokonywała zakupów z Bunge Zrt. butelkowanych olejów słonecznikowych, przeznaczonych do sprzedaży w krajach Bałtyckich (Litwa, Łotwa, Estonia) oraz rafinowanego oleju słonecznikowego luzem.

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca ujęła również sprzedaż usług realizowanych przez lokalne biuro badań i rozwoju na rzecz podmiotów w ramach Grupy Bunge. Wartość usług, którymi Spółka dominująca obciążyła Bunge Zrt. (Węgry) wyniosła 243 tys. PLN (w 2013 roku – 617 tys. PLN).

Transakcje z DOEP CJSC (Ukraina)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca importowała z DOEP CJSC (Ukraina) surowy olej słonecznikowy.

Transakcje z Natura Margarin KFT (Węgry)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca dokonywała sprzedaży do Natura Margarin KFT (Węgry) tłuszczów cukierniczych luzem.

Transakcje z Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG (Niemcy)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca dokonywała sprzedaży do Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG tłuszczów cukierniczych luzem.

Transakcje z Warsaw Mathematical Institute Sp. z o.o. (Polska)

W prezentowanych okresach, Spółka dominująca poniosła koszty wynajmu biura od spółki Warsaw Mathematical Institute.

Transakcje z Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. (Polska)

Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. świadczy na rzecz Spółki usługi spedycyjne, polegające na magazynowaniu towarów przed wysyłką/po odbiorze w porcie (dotyczy sprzedaży śruty rzepakowej i nasion rzepaku na eksport oraz zakupów śruty sojowej), organizacji przeladunku w porcie (załadunek, wyładunek towarów), przygotowywania dokumentacji wysyłkowej, organizacji odpraw celnych oraz organizacji kontroli jakości w porcie załadunku.

Transakcje ze Spółką Wodno-Ściekową (Polska)

Spółka dominująca Wodno-Ściekowa w Kruszwicy obciąża Spółkę kosztami zagospodarowania odpadów poprodukcyjnych.

35. WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE

Ze względu na fakt, iż ceny sprzedaży oleju surowego, oleju rafinowanego i śruty rzepakowej są determinowane przez ceny rynkowe ustalane na rynku europejskim i kwotowane w euro, jak również koszt głównego surowca do produkcji margaryn – oleju palmowego i jego pochodnych zależy od cen na giełdach światowych, ustalanych w dolarze amerykańskim, Grupa narażona jest na ryzyko kursowe związane ze zmianami kursów w/w walut.

W celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem, Grupa zawiera walutowe terminowe kontrakty typu forward na sprzedaż lub zakup walut. Grupa nie wykorzystuje instrumentów pochodnych dla celów spekulacyjnych, zawierając transakcje zabezpieczające wyłącznie w powiązaniu do zawartych kontraktów zakupu surowców lub kontraktów sprzedaży produktów lub ekspozycji netto na daną walutę. Celem Grupy, w zakresie zawierania zabezpieczających kontraktów walutowych, jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami surowców oraz z kontraktami sprzedaży produktów, których ceny są denominowane w walutach obcych (Euro, Dolar Amerykański), jak również sald należności i zobowiązań wynikających z realizacji tych kontraktów.

W zakresie w jakim jest to możliwe, Grupa stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń, które pozwalają na odnoszenie efektywnej części wyceny do wartości godziwej zabezpieczających instrumentów pochodnych na kapitał rezerwowy, do czasu realizacji pozycji zabezpieczanej. Jednakże część zabezpieczających instrumentów pochodnych zawartych przez Spółkę dominującą nie spełnia wszystkich kryteriów ujęcia w rachunkowości zabezpieczeń, zgodnie ze standardami MSR/MSSF, bądź zostaje usunięta z rachunkowości zabezpieczeń wskutek zmiany warunków pozycji zabezpieczanej skutkującej utratą efektywności zabezpieczenia. Fakt ten powoduje, że rezultaty wyceny części instrumentów pochodnych nieujętych w rachunkowości zabezpieczeń bądź nieskuteczna część wyceny instrumentów zabezpieczających, są odnoszone na wynik finansowy Grupy danego okresu.

Grupa nie korzysta z innych walutowych instrumentów pochodnych poza kontraktami forward i transakcjami swap, wykorzystywanymi wyłącznie do celów zabezpieczania ekspozycji walutowych. Celem transakcji swap jest zmiana terminów zapadalności kontraktów forward lub, sporadycznie, konwersja walut w tym kontrakcie.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ujmowana jest w bilansie do czasu realizacji instrumentu jako aktywa finansowe (dodatnia wycena) lub zobowiązania finansowe (ujemna wycena) w korespondencji z kapitałem rezerwowym – w przypadku efektywnej wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń, bądź – na wynik finansowy (pozycja: zyski/straty z tytułu różnic kursowych w zestawieniu całkowitych dochodów) – w przypadku wszystkich pozostałych instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Opisane instrumenty pochodne niewyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń Grupa klasyfikuje jako przeznaczone do obrotu.

Zgodnie z 3-poziomą hierarchią wartości godziwej, opartej na istotności i obiektywności danych wejściowych do jej wyceny, Grupa klasyfikuje wycenę wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych do Poziomu 2.

Wartość godziwa sklasyfikowanych walutowych instrumentów pochodnych jest następująca:

Kategoria	Na dzień 31.12.2014r.		Na dzień 31.12.2013r.	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	637	-	10.246
Hedge accounting	-	(3.553)	-	1.397

Grupa nie posiada następujących kategorii instrumentów finansowych

- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- Składniki aktywów finansowych wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu,
- Składniki zobowiązań finansowych wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu.

Wartość nominalna niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych
(wartości netto instrumentów zaprezentowane są jako różnice wartości kontraktów zakupu i sprzedaży walut)

	<i>Wartość nominalna</i>		
	<i>Koniec okresu 31/12/2014</i>		
	<i>EUR'000</i>	<i>USD'000</i>	<i>PLN'000</i>
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	45 846	2 466	201 891
Kontrakty swap	6 125	18	26 053
	51 971	2 484	227 944
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	14 765	-	62 474
Kontrakty swap	355	733	4 073
	15 120	733	66 547
Wartość netto	(36 851)	(1 751)	(161 397)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	116 225	-	492 145
Kontrakty swap	3 526	-	14 969
	119 751	-	507 114
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	99 162	-	418 600
Kontrakty swap	4 970	1 720	27 004
	104 132	1 720	445 604
Wartość netto	(15 619)	1 720	(61 510)
Razem wartość netto	(52 470)	(31)	(222 907)

	<i>Wartość nominalna</i>		
	<i>Koniec okresu 31/12/2013</i>		
	<i>EUR'000</i>	<i>USD'000</i>	<i>PLN'000</i>
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	47 465	1 335	205 733
Kontrakty swap	1 073	713	6 737
	48 538	2 048	212 470
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	12 426	6 228	72 051
Kontrakty swap	169	-	709
	12 595	6 228	72 760
Wartość netto	(35 943)	4 180	(139 710)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	156 482	2 177	676 164
Kontrakty swap	7 658	62	32 487
	164 140	2 239	708 651
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	114 780	5 971	503 147
Kontrakty swap	9 799	232	42 129
	124 579	6 203	545 276

Wartość netto	(39 561)	3 964	(163 375)
Razem wartość netto	(75 504)	8 144	(303 085)

Niższa wartość nominalna instrumentów zabezpieczających na koniec roku 2014 w stosunku do końca roku 2013 jest rezultatem niższej ekspozycji Grupy/Spółki na ryzyko walutowe. Jest to wynik przede wszystkim wyższego pokrycia posiadanych długich pozycji towarowych w nasionach rzepaku rzeczywistymi kontraktami sprzedaży produktów wytwarzanych na ich bazie.

Większość istniejących kontraktów walutowych na dzień bilansowy roku 2014 nie była objęta rachunkowością zabezpieczeń, głównie ze względu na charakter zabezpieczanie ryzyka walutowego, pochodzącego z zawartych instrumentów towarowych, zabezpieczających z kolei ryzyko towarowe. W roku bieżącym spadła ekspozycja netto w ramach tej grupy kontraktów, głównie w EUR (-15,6 mln w 2014 wobec -39,6 mln w 2013). Jest to rezultat niższej, wobec roku ubiegłego, ekspozycji netto w ramach derywatów towarowych (MATIF i FDM).

W ramach transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń nastąpił spadek zakupów waluty USD pod niższe, w relacji do roku 2013, saldo otwartych kontraktów zakupu olejów tropikalnych i słonecznikowego. Ekspozycja w EUR dla transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń, podobnie jak w roku 2013, wykazała sprzedaż netto tej waluty i nie wykazywała istotnych zmian (2014: -36.851 tys. EUR, 2013: -35.943 tys. EUR).

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych ujęte w kapitale rezerwowym

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Obciążenie/uznanie kapitału w okresie 12 miesięcy zakończonych 31/12/2014
	PLN'000	PLN'000	
Odroczone zyski	1 322	3 385	(2 063)
Odroczone straty	(4 875)	(3 867)	(1 008)
	(3 553)	(482)	(3 071)
Zrealizowane zyski	242	377	(135)
Zrealizowane straty	(161)	(2 578)	2 417
	81	(2 201)	2 282
	(3 472)	(2 683)	(789)

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych ujęte w wyniku finansowym

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	8 015	31 777
Odroczone straty	(7 372)	(18 995)
	643	12 782
Zrealizowane zyski	13 295	85 309
Zrealizowane straty	(11 092)	(59 289)
	2 203	26 020
Wpływ na wynik finansowy kontraktów niewyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń oraz kontraktów niespełniających kryterium efektywności zabezpieczeń	2 846	38 802

Niezrealizowane straty z tytułu wyceny walutowych instrumentów pochodnych na dzień bilansowy zostają w następnych okresach pokryte symetrycznym wzrostem przychodów ze sprzedaży, w momencie realizacji kontraktów sprzedaży, dla których zabezpieczeniem były wspomniane kontrakty walutowe.

W konsekwencji stosowanej polityki rachunkowości zabezpieczeń, zrealizowane różnice kursowe powstałe jako efekt realizacji kontraktu zabezpieczającego, korygują wartości stosownych pozycji sprzedaży lub zapasów (i ostatecznie kosztu własnego sprzedaży), co skutkuje eliminacją wpływu zmian kursów walut na prezentowane w sprawozdaniu finansowym Grupy wartości sprzedaży i marży na sprzedaży i zapewnia właściwą prezentację rezultatów operacji gospodarczych przeprowadzanych przez Spółkę. Ze względu na fakt że nie wszystkie transakcje zabezpieczające są objęte rachunkowością zabezpieczeń nie można całkowicie wykluczyć i wyeliminować wpływu zmian poziomu kursów walut na okresowe wyniki Grupy.

Efektywna część zrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych ujęta jako korekta wartości pozycji zabezpieczanych

	Zakupy		Sprzedaż	
	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Zrealizowane zyski	1 488	8 362	1 876	12 688
Zrealizowane straty	(986)	(14 647)	(2 024)	(5 156)
	502	(6 285)	(148)	7 532

Wartość godziwa walutowych instrumentów pochodnych na dzień 31.12.2014

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	1 322	3 385
Zobowiązania finansowe	(4 875)	(3 867)
	(3 553)	(482)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	8 016	31 348
Zobowiązania finansowe	(7 379)	(18 566)
	637	12 782
	(2 916)	12 300

Terminy realizacji walutowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym według stanu na dzień 31.12.2014

	Wartość nominalna			Wartość godziwa wpływająca na kapitały	Wartość godziwa wpływająca na wynik
	EUR`000	USD`000	PLN`000	PLN`000	PLN`000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2015	30 879	586	132 567	(2 268)	472
Kontrakty forward - II kw. 2015	15 840	494	68 493	(1 614)	203
Kontrakty forward - III kw. 2015	3 766	651	18 033	(576)	33
Kontrakty forward - IV kw. 2015	1 056	679	6 748	(271)	24
Kontrakty forward - I kw. 2016	107	74	700	(36)	5
Kontrakty forward - II kw. 2016	108	-	464	(8)	2
Kontrakty forward - III kw. 2016	107	-	467	(8)	3
Kontrakty forward - IV kw. 2016	108	-	472	(3)	1
	51 971	2 484	227 944	(4 784)	743
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2015	10 764	733	48 046	865	(224)
Kontrakty forward - II kw. 2015	3 329	-	14 104	265	(60)
Kontrakty forward - III kw. 2015	502	-	2 144	50	(24)
Kontrakty forward - IV kw. 2015	430	-	1 843	42	(23)
Kontrakty forward - I kw. 2016	95	-	410	9	(5)
	15 120	733	66 547	1 231	(336)
WARTOŚĆ NETTO	(36 851)	(1 751)	(161 397)	(3 553)	407
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2015	78 965	-	333 924	-	(4 207)
Kontrakty forward - II kw. 2015	30 468	-	129 245	-	(1 837)
Kontrakty forward - III kw. 2015	10 237	-	43 601	-	(586)
Kontrakty forward - IV kw. 2015	81	-	344	-	(6)
	119 751	-	507 114	-	(6 636)
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2015	77 342	1 720	332 390	-	4 844
Kontrakty forward - II kw. 2015	24 900	-	105 266	-	1 816
Kontrakty forward - III kw. 2015	1 890	-	7 948	-	206
	104 132	1 720	445 604	-	6 866
WARTOŚĆ NETTO	(15 619)	1 720	(61 510)	-	230
RAZEM WARTOŚĆ NETTO	(52 470)	(31)	(222 907)	(3 553)	637

Terminy realizacji walutowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym według stanu na dzień 31.12.2013

	Wartość nominalna			Wartość godziwa wpływająca na kapitały	Wartość godziwa wpływająca na wynik
	EUR'000	USD'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2014	32 891	949	142 451	1 795	669
Kontrakty forward - II kw. 2014	9 691	333	42 107	398	100
Kontrakty forward - III kw. 2014	3 545	333	16 122	142	21
Kontrakty forward - IV kw. 2014	2 411	332	11 472	155	75
Kontrakty forward - I kw. 2015	-	101	318	4	1
	48 538	2 048	212 470	2 494	866
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2014	8 525	5 621	53 538	(855)	(205)
Kontrakty forward - II kw. 2014	3 427	607	16 459	(211)	(51)
Kontrakty forward - III kw. 2014	363	-	1 540	(9)	(4)
Kontrakty forward - IV kw. 2014	70	-	304	(6)	(2)
Kontrakty forward - I kw. 2015	140	-	611	(11)	(5)
Kontrakty forward - II kw. 2015	70	-	308	(5)	(2)
	12 595	6 228	72 760	(1 097)	(269)
WARTOŚĆ NETTO	(35 943)	4 180	(139 710)	1 397	597
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2014	97 341	2 239	422 487	-	10 154
Kontrakty forward - II kw. 2014	56 683	-	242 474	-	4 949
Kontrakty forward - III kw. 2014	9 347	-	40 396	-	1 032
Kontrakty forward - IV kw. 2014	768	-	3 294	-	40
	164 139	2 239	708 651	-	16 175
KUPNO WALUTY					
Kontrakty forward - I kw. 2014	88 583	5 855	391 932	-	(5 219)
Kontrakty forward - II kw. 2014	29 579	347	126 041	-	(1 080)
Kontrakty forward - III kw. 2014	4 613	-	19 594	-	(151)
Kontrakty forward - IV kw. 2014	1 804	-	7 708	-	(76)
	124 579	6 202	545 275	-	(6 526)
WARTOŚĆ NETTO	(39 560)	3 963	(163 376)	-	9 649
RAZEM WARTOŚĆ NETTO	(75 503)	8 143	(303 086)	1 397	10 246

Grupa oczekuje, że wszystkie planowane transakcje, w odniesieniu do których została zastosowana rachunkowość zabezpieczeń, zostaną zrealizowane.

36. TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE

Kolejnym istotnym rodzajem ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona Grupa w toku prowadzonej działalności operacyjnej, jest ryzyko cen towarów. Ekspozycja Spółki dominującej na ryzyko towarowe powstaje przede wszystkim w wyniku zakupu nasion rzepaku w okresie zbiorów, który przypada na miesiące lipiec oraz sierpień. Grupa w tym czasie skupuje ok. 60-70% całego rocznego zapotrzebowania na nasiona rzepaku. Nasiona rzepaku są kupowane po cenach bazujących na aktualnych kwotowaniach tego towaru, ustalanych zgodnie z regulacjami MATIF. W związku z sezonowością procesu zakupu nasion rzepaku, największy poziom zapasu utrzymywany jest w okresie lipiec – sierpień, a następnie zapas systematycznie spada wraz z wykorzystaniem tego surowca do produkcji oleju rzepakowego oraz śrutu rzepakowego, jako produktu ubocznego. Od momentu zakupu towaru Grupa narażona jest na ryzyko zmiany wartości zapasów w wyniku zmian rynkowych cen nasion rzepaku. Pozostałe zapotrzebowanie na nasiona pokrywane jest przez zakupy, zawierane w ciągu całego roku, w terminach uwzględniających zapotrzebowania na ten surowiec i bieżącą sytuację rynkową. Zawierane umowy to zarówno kontrakty z dostawą natychmiastową, jak i terminową (dostawa za kilka miesięcy od momentu podpisania kontraktu lub rozłożona na kilka miesięcy wprzód). Ceny w kontraktach zakupu są stałe i ustalone w walucie EUR na podstawie notowań z rynku MATIF. Ryzyko towarowe Spółki dominującej ustaje w momencie zawarcia transakcji sprzedaży produktów przerobu nasion rzepaku (olej rzepakowy i śruta) po stałej cenie, zapewniającą określoną marżę operacyjną.

Celem Spółki dominującej w zakresie zarządzania ryzykiem towarowym jest ograniczenie zmienności marży operacyjnej i zwiększenie prawdopodobieństwa jej wygenerowania poprzez zmniejszanie wpływu na wynik zmian cen towarów oraz utrzymanie ekspozycji towarowej w limitach określonych przez Grupę Bunge. Grupa w realizacji swoich celów nadrzędnych stara się unikać nadmiernego ryzyka związanego ze zmianą wartości rynkowej zapasów nasion rzepaku. Powyższe zmiany wynikają z wahań cen towarów kwotowanych na rynkach towarowych. Fluktuacja cen w okresie od zakupu nasion do momentu sprzedaży produktów skutkuje z kolei zmiennością wielkości marży możliwej do zrealizowania przez Spółkę. Celem Spółki dominującej jest więc utrzymanie wartości zgromadzonych zapasów na poziomie odpowiadającym aktualnym, na określony moment w przyszłości, cenom rynkowym i tym samym ograniczenie wpływu ryzyka ich zmiany na generowane wyniki finansowe.

Grupa aktywnie zarządza ryzykiem cen towarów wpływającym na wartość rynkową zapasu nasion rzepaku, a w konsekwencji na realizowaną przez Spółkę marżę operacyjną. W tym celu Grupa stosuje techniki ograniczania ryzyka oparte o hedging naturalny oraz instrumenty pochodne. W przypadku zabezpieczenia zapasów nasion rzepaku, Grupa stara się dostosowywać profil ryzyka wynikający z tej ekspozycji w sposób gwarantujący osiągnięcie efektu kompensaty ceny zakupu tych towarów w odniesieniu do aktualnej ich ceny rynkowej w przyszłości. W przypadku zakupu towaru po stałej cenie strategia zabezpieczająca polega więc na zawarciu transakcji pochodnej, w której dokonuje się sprzedaży tego wolumenu po ustalonej stałej cenie i jej odkupieniu po cenie, jaka będzie obowiązywać w określonym momencie w przyszłości. Nie oznacza to jednak, że Grupa uzyska w kontrakcie pochodnym taką samą cenę stałą, jak przy zakupie pozycji fizycznej. Wynika to m.in. z innych, aktualnych na moment zawierania transakcji zabezpieczającej, warunków rynkowych, w tym również bieżącej struktury cen terminowych. Efektem tej transakcji ma być bowiem dostosowanie ceny zakupu zapasu w możliwie dużym stopniu do ceny rynkowej, jaka będzie się kształtować na rynku w określonym czasie w przyszłości. Transakcje zabezpieczające mogą być zawierane przed fizycznym przyjęciem towaru na zapas, jeżeli Grupa ma podpisaną umowę zakupu nasion rzepaku, w której ustalona jest stała cena zakupu, ilość zakupionych nasion, termin dostawy oraz dodatkowe zapisy, zobowiązujące ją do wywiązania się z umownych postanowień. W powyższym przypadku może ona stanowić, tzw. uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie (firm commitment). Również w takiej sytuacji Grupa stosuje strategię złożoną z instrumentów pochodnych w celu ograniczenia zmienności przyszłej marży. Powyższe działania, w ocenie Spółki dominującej, prowadzą do osiągnięcia wysokiej kompensaty pomiędzy zmianą wartości pozycji zabezpieczanej (zapas nasion rzepaku lub firm commitment) oraz instrumentu zabezpieczającego. Stosowane zabezpieczenie przekłada się na dopasowanie wartości zapasu, nabytego po ustalonej wcześniej cenie stałej, do cen rynkowych. Grupa nie zawiera transakcji o charakterze spekulacyjnym. W związku z powyższym, w celu ograniczenia niedopasowania, przekładającego się na zmienność prezentowanych wyników księgowych, Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń opisanych powyżej instrumentów pochodnych (zwanym dalej towarowymi instrumentami pochodnymi), wyznaczonych na zabezpieczenie wartości godziwej nasion rzepaku, które są źródłem ryzyka towarowego. Zabezpieczenie wartości godziwej jest to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań wynikających z określonego ryzyka lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań.

W 2014 roku towarowe instrumenty pochodne Grupa zawierała za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft mbH lub na swój rachunek, lecz w imieniu własnym lub za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft mbH, na giełdzie Euronext.

Zgodnie z 3-poziomą hierarchią wartości godziwej, opartej na istotności danych wejściowych do jej wyceny, Grupa klasyfikuje wycenę wartości godziwej towarowych instrumentów pochodnych do:

- Poziomu 2 – kontrakty zawierane za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft,
- Poziomu 1 – kontrakty towarowe zawierane na giełdzie towarowej, na rachunek Spółki dominującej, ale w imieniu pośrednika.

Wartość godziwa sklasyfikowanych towarowych instrumentów pochodnych jest następująca:

Kategoria	Na dzień 31.12.2014r.		Na dzień 31.12.2013r.	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(551)	-	(623)
Hedge accounting	570	-	1.887	-

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej towarowych instrumentów pochodnych ujęte w wyniku finansowym

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	1 169	1 787
Odroczone straty	(1 150)	(874)
	19	913
Zrealizowane zyski	32 497	56 199
Zrealizowane straty	(14 454)	(42 516)
	18 043	13 683

Pozycje zrealizowanych zysków/strat w okresie 2014 roku zawierają kwotę (2.112 tys. PLN), zaprezentowaną w nocy nr 9 jako rozliczone zyski/straty na towarowych instrumentach pochodnych zabezpieczających niezrealizowane pozycje zabezpieczane (w okresie 2013 roku: strata 365 tys. PLN).

Wartość godziwa towarowych instrumentów pochodnych na dzień bilansowy

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	673	676
Zobowiązania finansowe	(103)	(728)
	570	(52)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	496	1 111
Zobowiązania finansowe	(1 047)	(146)
	(551)	965
	19	913

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych ujęte jako korekta wartości zapasów

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2014	Za okres 12 miesięcy zakończony 31-12-2013
	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	502	24
Odroczone straty	(2 174)	(3 242)
	(1 672)	(3 218)

Terminy realizacji towarowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym (sprzedaż) / zakup

	Koniec okresu 31/12/2014		
	Wartość nominalna		Wartość godziwa
	EUR'000	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2015	-	-	-
kontrakty futures - II kw. 2015	8 840	37 775	646
kontrakty futures - III kw. 2015	(2 269)	(9 696)	(77)
kontrakty futures - IV kw. 2015	-	-	-
	6 571	28 079	569
			569
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2015	(2 071)	(8 849)	(84)
kontrakty futures - II kw. 2015	(12 611)	(53 890)	(332)
kontrakty futures - III kw. 2015	(5 722)	(24 449)	(134)
kontrakty futures - IV kw. 2015	-	-	-
	(20 404)	(87 188)	(550)
WARTOŚĆ NETTO	(13 833)	(59 109)	19

	Koniec okresu 31/12/2013		
	Wartość nominalna		Wartość godziwa
	EUR'000	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2014	1 892	7 858	(245)
kontrakty futures - II kw. 2014	(14 936)	(62 047)	1 580
kontrakty futures - III kw. 2014	(3 003)	(12 474)	552
kontrakty futures - IV kw. 2014	-	-	-
	(16 047)	(66 663)	1 887
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
kontrakty futures - I kw. 2014	(5 578)	(23 174)	(1 580)
kontrakty futures - II kw. 2014	(9 971)	(41 422)	570
kontrakty futures - III kw. 2014	(1 589)	(6 602)	467
kontrakty futures - IV kw. 2014	977	4 059	(80)
	(16 161)	(67 139)	(623)
WARTOŚĆ NETTO	(32 208)	(133 802)	1 264

Kontrakty zabezpieczające wg rodzajów sprzedawanych towarów:

	Tys. Ton
Sprzedaż netto nasion rzepaku	19,2
Sprzedaż netto oleju rzepakowego	30,9
Sprzedaż netto śruty rzepakowej	1,1
Zakup netto oleju słonecznikowego	-

37. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY

A. Czynniki ryzyka związane z działalnością produkcyjną i handlową

Ryzyko związane z podażą i ceną nasion rzepaku

Grupa nabywa rocznie około 40% krajowych zbiorów nasion rzepaku, który jest podstawowym surowcem do produkcji. Zgodnie z systemem rozliczeń, przy ustalaniu ceny skupu rzepaku oferowanej polskim producentom konieczne jest uwzględnienie światowych cen rzepaku oraz innych nasion roślin oleistych i olejów roślinnych. Surowce te notowane są na międzynarodowych giełdach towarowych.

Przepisy prawne na szczeblu ogólnoeuropejskim, jak i polskim, nakazujące wypełnienie wymogów dotyczących stopniowego wzrostu wykorzystania biopaliw w ogólnym bilansie paliw energetycznych, skutkują zwiększonym popytem na rzepak w kraju i za granicą. Mając na uwadze fakt ograniczonej arealem powierzchni zasiewów, zwiększony popyt może doprowadzić do zwiększonej presji cenowej na nasiona rzepaku, co może mieć wpływ na przyszły wynik finansowy Grupy.

W celu zabezpieczenia przed nieprzewidywalnymi zmianami cen nasion rzepaku Grupa stara się prowadzić politykę dywersyfikacji dostaw, w wyniku której rzepak może być dostarczany również z zagranicy, w tym przede wszystkim z terenów Czech i Litwy. Nie ma jednakże pewności, że wspomniane działania pozwolą na całkowite wyeliminowanie ryzyka wzrostu cen rzepaku, będącego najważniejszym surowcem wykorzystywanym przez Spółkę w produkcji.

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości towarowych instrumentów pochodnych, zarówno tych zakwalifikowanych do rachunkowości zabezpieczeń, jak i tych poza rachunkowością zabezpieczeń. Na dzień 31 grudnia 2014 roku zysk netto Grupy byłby wyższy/nniższy o 7.853 tys. PLN, w rezultacie spadku/wzrostu cen towarów o 10%, przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Zapasy Grupy byłyby wyższe/nniższe o 7.534 tys. PLN w rezultacie spadku/wzrostu wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie marży sprzedaży.

Ryzyka związane z sytuacjami nadzwyczajnymi

Z uwagi na fakt, iż podstawą działalności Grupy jest przetwórstwo płodów rolnych, naturalnym elementem ryzyka dla jego działalności jest ewentualny okresowy brak dostępności surowca w związku z wymarznięciem, suszą, ulewami lub gradobiciem. Ponadto żaden z zakładów produkcyjnych Grupy nie dysponuje dostateczną nadwyżką zdolności produkcyjnych dla podtrzymania ciągłości produkcji i zapewnienia odpowiednich stanów magazynowych produktów gotowych w przypadku jakichkolwiek nieprzewidywalnych zdarzeń będących poza kontrolą Grupy.

Tym niemniej, w celu ograniczenia potencjalnych skutków wystąpienia tego typu zdarzeń, Grupa czyni starania w kwestii ich zapobiegania lub dostatecznie wczesnej identyfikacji. Dla przykładu, w celu możliwie szybkiego rozpoznania niższych niż przewidywano zbiorów rzepaku, pracownicy służb agrotechnicznych Spółki dominującej monitorują na bieżąco u producentów, z którymi zawarto umowy kontraktacyjne na dostawę surowca, stan plantacji rzepaku w trakcie jego wegetacji oraz tuż przed zbiorami.

Ryzyko związane z finansowaniem skupu nasion rzepaku

Elementem charakterystycznym polskiego rynku zakupu rzepaku jest jego krótki czasokres realizacji. Zakup nasion odbywa się w znacznej części w okresie zbiorów lub tuż po nich (lipiec, sierpień). Fakt ten sprawia, iż w tym okresie istnieje potrzeba zabezpieczenia odpowiednio wysokiego poziomu finansowania dla sprawnego przeprowadzenia skupu.

W chwili obecnej Grupa korzysta z dwóch podstawowych, niezależnych źródeł finansowania: z pożyczek, w ramach wielostronnej umowy podmiotów z grupy Bunge i banku oraz z kredytów pozyskiwanych w bankach komercyjnych. Rodzi to ryzyko związane z potencjalnymi zmianami umów kredytowych ze strony banków lub możliwymi zmianami umowy cash pooling'u, w ramach polityki wzajemnego kredytowania podmiotów z Grupy Bunge, co oznacza, że wszelkie tego typu zmiany mogą negatywnie wpłynąć na działalność i wynik finansowy Grupy.

Ryzyko związane z pozyskiwaniem pozostałych surowców.

Oleje pochodzenia tropikalnego są drugim po rzepaku ważnym surowcem wykorzystywanym w produkcji przez Spółkę dominującą. W związku z zaprzestaniem w kwietniu 2014 roku rafinacji olejów tropikalnych (zamknięcie zakładu w Gdańsku), w bieżącym roku Spółka dominująca zaopatrywała się w oleje rafinowane pochodzenia tropikalnego w Niemczech i Holandii.

Ceny tych surowców są kwotowane na rynkach dalekowschodnich i europejskich, zaś ich zmienność uzależniona jest m.in. od światowej wielkości produkcji, zapotrzebowania ze strony odbiorców, zmian w stanie zapasów, zmian cenowych innych olejów, zmian klimatycznych i pogodowych, zmian na rynku frachtu dalekomorskiego i dostępności środków transportu oraz innych elementów wpływających na zmianę podaży lub popytu tego surowca.

Grupa, w celu uniknięcia krótkoterminowych wahań cenowych oraz ryzyka braku dostępności surowca, zawiera kontrakty z dostawcami na określony termin dostawy, zapewniając sobie dostawy na dłuższy okres (zwykle 2-9 miesięcy). Grupa nie jest jednak w stanie zagwarantować, że działania te wyeliminują ryzyko zmian cen surowca, co może mieć negatywny wpływ na jej działalność i wyniki finansowe.

Ryzyko związane ze spekulacyjnym charakterem rynków surowcowych

W ostatnich latach Grupa identyfikuje rosnące ryzyko związane ze spekulacjami na rynkach surowcowych, które prowadzą do coraz większych i częstszych wahań cen surowców. Jedną z przyczyn takiego zjawiska jest rosnąca w skali globalnej pozycja surowcowych funduszy inwestycyjnych, w tym funduszy inwestujących w zboża, oleje roślinne i nasiona oleiste, w ogólnych obrotach głównych światowych giełd towarowych. Z uwagi na to, że w większości umów handlowych cena za skupowany rzepak oparta jest o bieżące notowania na giełdzie MATIF, znaczne wahania cen surowca na giełdach towarowych zaburzają rzeczywisty poziom popytu i podaży surowca po stronie konsumentów, co w konsekwencji może skłaniać Spółkę do podejmowania błędnych decyzji biznesowych.

Ryzyko związane z kadrą menedżerską i kluczowymi pracownikami

Ze względu na zaawansowany technicznie proces produkcji, skalę i wysoce konkurencyjną naturę rynków działania Grupy, dla jego prawidłowego funkcjonowania niezbędna jest wysoko wykwalifikowana kadra menedżerska oraz doświadczony personel techniczny. Nie można wykluczyć sytuacji, w której część kluczowych kadr przejdzie do podmiotów konkurencyjnych, co w efekcie mogłoby prowadzić do pogorszenia wyników finansowych. Grupa dostrzega to ryzyko i podejmuje działania zapobiegawcze, w szczególności poprzez utworzenie systemu planowania rezerw kadrowych dla stanowisk wyższego szczebla kierowniczego. System ten opiera się na corocznej ocenie osiągnięć i potencjału poszczególnych wybranych pracowników i delegowaniu ich na tej podstawie do uczestnictwa w programach szkoleniowych. Opisany system ma na celu zapewnienie możliwości zastępowania pracowników wyższego szczebla kierowniczego w ramach własnych zasobów kadrowych. Ponadto Grupa prowadzi politykę różnicowania poziomów wynagrodzeń w zależności od specyfiki rynku pracy, co pozwala zminimalizować ryzyko odpływu kadr średniego i wyższego szczebla oraz tworzy atrakcyjne programy rozwoju zawodowego w ramach globalnej organizacji Bunge.

Ryzyko dotyczące wzrostu cen energii

Malejące światowe zasoby surowców energetycznych oraz rosnący na nie popyt negatywnie wpływają na sytuację gospodarczą i geopolityczną w wielu regionach świata. Ograniczona dostępność do paliw kopalnianych oraz złóż gazu staje się coraz częściej podstawą konfliktów politycznych i militarnych. Alternatywą dla kurczących się zasobów kopalnianych stają się takie odnawialne źródła energii jak energia słoneczna, wietrzna oraz energia termalna ziemi. Jednakże, ze względu na koszt inwestycji, ich udział w bilansie energetycznym – pomimo wzrostu – jest nadal marginalny.

Gwałtowne wzrosty cen ropy powodują znaczne wzrosty cen pozostałych nośników energii, w tym w szczególności gazu ziemnego i oleju opałowego, które na co dzień wykorzystywane są przez Spółkę do produkcji pary technologicznej dla zasilania procesów produkcyjnych.

W celu minimalizacji wspomnianego ryzyka Grupa realizuje na bieżąco (poprzez działania techniczne i organizacyjne) zadania mające na celu z jednej strony zmniejszenie kosztów produkcji energii, z drugiej ograniczenie jej jednostkowego wykorzystania na każdą tonę wytworzonego produktu finalnego.

Jednakże, dalszy wzrost cen surowców energetycznych, w szczególności gazu ziemnego i węgla kamiennego, a co za tym idzie wzrost cen energii może mieć negatywny wpływ na przyszłe wyniki finansowe Grupy.

Ryzyko związane z ochroną środowiska

Działalność Grupy może oddziaływać negatywnie na środowisko, mimo iż jest ona prowadzona na podstawie pozwoleń wymaganych przez przepisy prawa. Nie można jednak wykluczyć, że normy ochrony środowiska, w szczególności warunki eksploatacji instalacji ustalone w odpowiednim pozwoleniu zintegrowanym, zostaną naruszone przez działalność zakładów Grupy. Ewentualne przekroczenia mogą stanowić podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej Grupy za szkody w środowisku, a ponadto, w określonych okolicznościach, podstawę do wydania przez właściwego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska decyzji o wstrzymaniu użytkowania instalacji powodującej naruszenie.

Grupa prowadzi szeroko zakrojone działania zmierzające do ograniczenia wpływu jej działalności na środowisko. Nie można jednak wykluczyć, że podjęte działania okażą się niewystarczające dla całkowitego wyeliminowania ryzyka przekroczenia norm ochrony środowiska przez działalność zakładów Grupy.

B. Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim Grupa prowadzi działalność

Ryzyko związane z ogólną sytuacją makroekonomiczną

Czynnikiem mogącym mieć wpływ na działalność Grupy jest uzależnienie warunków funkcjonowania Grupy od sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie. Najważniejszymi elementami niezależnymi od Grupy związanymi z ogólną sytuacją makroekonomiczną są m.in.: wahania poziomu PKB, inflacja, wzrost stóp procentowych, migracje ekonomiczne Polaków związane z nowymi rynkami pracy oraz ogólny stan polskiej gospodarki. Niesprzyjające zmiany wskaźników makroekonomicznych oraz nie do końca przewidywalne tendencje gospodarczego rozwoju Polski mogą mieć negatywny wpływ na poziom przyszłych przychodów oraz zysków Grupy.

Czynnik ten zyskuje na znaczeniu z uwagi na trwające wahania na światowym rynku finansowym. Mogą one spowodować trudności w dostępie do finansowania działalności Grupy za pomocą kredytu bankowego oraz

podwyższyć koszty kredytu. W efekcie Grupa może mieć trudności w sfinansowaniu skupu rzepaku w planowanej wielkości, co z kolei może niekorzystnie wpłynąć na jego wyniki finansowe.

Ryzyko związane z konkurencją

Grupa działa na wysoce konkurencyjnym rynku skupu i przetwórstwa nasion rzepaku oraz produkcji tłuszczów roślinnych. W obszarach przygranicznych Polski powstały dwie przetwórnice nasion rzepaku, czego konsekwencją jest spadek średnich marż na tłoczenie nasion. Jednakże, dzięki rozwojowi obszaru rynku związanego z produkcją biopaliw, Grupa jest w stanie wykorzystywać nowe możliwości zbytu produkowanego przez siebie oleju rzepakowego. Niemniej jednak, działania podmiotów konkurencyjnych w tym obszarze mogą negatywnie wpłynąć na pozycję rynkową i osiągnięte w przyszłości wyniki Grupy.

Ryzyko związane z malejącym rynkiem tłuszczów roślinnych

Po okresie spadku na rynku krajowym wielkości spożycia tłuszczów roślinnych przeznaczonych dla konsumentów, w ostatnich latach nastąpiła stabilizacja spożycia tych produktów. W zakresie oleju rzepakowego spożycie wynosi około 5 kg na osobę, co plasuje Polskę na średnim poziomie europejskim. Grupa prowadzi kampanię edukacyjną dotyczącą zmiany percepcji oleju rzepakowego wśród konsumentów w celu polepszenia jego wizerunku i poinformowaniu o wartościach żywieniowych i zdrowotnych tego oleju. W perspektywie następnych 3-5 lat Grupa nie przewiduje poważnych zmian na rynku olejów butelkowanych. W zakresie margaryn rynek wykazuje również stabilny poziom spożycia. W ciągu roku nastąpiły niewielkie ilościowe zmiany udziałów poszczególnych segmentów rynku, i tak wraz ze wzrostem średniej ceny margaryn spadła nieco ilość zakupów tego typu produktów, wzrosło natomiast spożycie masła, którego średnia cena detaliczna, nieznacznie się obniżyła. Segment mixów margaryny i masła pozostał na tym samym poziomie. W perspektywie następnych 3-5 lat Grupa nie przewiduje poważnych zmian na rynku margaryn konsumenckich.

Ryzyko związane ze zmiennością przepisów prawa i ich interpretacji

Charakterystyczne dla polskiego systemu prawnego częste zmiany przepisów mogą rodzić dla Grupy potencjalne ryzyko, iż prognozy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej staną się nieaktualne, a jego kondycja finansowa ulegnie pogorszeniu. Regulacjami tymi są, w szczególności, przepisy prawa handlowego, przepisy podatkowe, przepisy regulujące działalność gospodarczą – w tym związane z ochroną środowiska, przepisy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych czy prawa z zakresu papierów wartościowych. Ryzyko takie stwarzają także dokonywane przez sądy i inne organy interpretacje dotyczące zastosowania przepisów, które są często niejednoznaczne i rozbieżne. Przepisy prawa polskiego podlegają dodatkowo ciągłym zmianom związanym z harmonizacją prawa polskiego z prawem europejskim.

Zmiany te mogą ponadto implikować problemy wynikające z niejednolitego stosowania i wykładni prawa, która obecnie jest dokonywana nie tylko przez krajowe sądy i organy administracji publicznej, ale także przez sądy wspólnotowe.

W praktyce sądy polskie rzadko stosują ustawodawstwo wspólnotowe. Mimo iż z formalnego punktu widzenia orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości są wiążące tylko dla stron postępowania i nie mają mocy precedensu, orzecznictwo sądów polskich powinno jednak pozostawać w zgodności z orzecznictwem wspólnotowym. Orzeczenia Trybunału traktowane są jako istotne źródło prawa, szczególnie w sytuacjach, gdy przepisy traktatowe, rozporządzenia bądź decyzje nie dają się jednoznacznie interpretować. W niektórych przypadkach może prowadzić to do wzruszenia orzeczenia sądu polskiego jako wydanego na podstawie przepisu sprzecznego z prawem unijnym.

Z powyższych powodów system prawa polskiego cechuje brak spójności, jednolitości i stabilności, co w sposób istotny ogranicza przewidywalność i zdolność planowania w zakresie podejmowanych przez zarządy spółek Grupy decyzji gospodarczych i biznesowych. Może to mieć istotny wpływ na otoczenie prawne działalności Grupy i na jego wyniki finansowe, powodując z jednej strony zwiększenie kosztów działalności Grupy, a z drugiej opóźniając osiąganie przychodów w danych grupach produktowych lub znacznie je ograniczając.

Ryzyko związane z polityką podatkową

Polski system podatkowy charakteryzuje się częstymi zmianami składających się na jego kształt przepisów, które nie zostały sformułowane w sposób dostatecznie precyzyjny i brak jest ich jednoznacznej wykładni. W szczególności, przyjęcie przez organy podatkowe interpretacji przepisów podatkowych odmiennej od będącej podstawą wyliczenia zobowiązania podatkowego przez Spółkę, może mieć istotny negatywny wpływ na jej działalność, sytuację finansową, wyniki oraz perspektywy rozwoju.

Jednocześnie, interpretacje przepisów podatkowych ulegają częstym zmianom, a zarówno praktyka organów skarbowych, jak i orzecznictwo sądowe w sferze opodatkowania, nie są jednolite. Powoduje to, że w przypadku polskiej spółki zachodzi większe ryzyko prowadzenia działalności niż w przypadku spółki działającej w bardziej stabilnych systemach podatkowych.

Na działalność Grupy negatywny wpływ może mieć również wysoki stopień sformalizowania regulacji podatkowych w zakresie przedmiotu działalności Grupy oraz rygorystyczne i często niejasne przepisy, które wprowadzają niepewność w zakresie efektów podatkowych podejmowanych decyzji gospodarczych i obniżają sprawność działania, co może prowadzić do utraty konkurencyjności.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko niedopełnienia przez kontrahenta zobowiązań wobec spółek Grupy, co może narazić Grupę na straty finansowe. W celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem Grupa ubezpiecza swoje wierzycelności. Ubezpieczeniu podlega prawie cała wartość udzielonego kredytu kupieckiego, z wyjątkiem sytuacji gdy na pokrycie wierzycelności Grupa posiada zabezpieczenia majątkowe. W przypadku, gdy ubezpieczyciel odmówi ubezpieczenia wierzycelności od określonego kontrahenta, wówczas Grupa wymaga dokonania przedpłaty. Wysokość należności jest na bieżąco monitorowana, a realizacja zamówień do klienta odbywa się tylko w ramach przyznaných limitów kredytowych oraz pod warunkiem braku należności przeterminowanych. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi procedurami, wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności. Proces windykacji należności jest wspomagany przez wyspecjalizowane w tym zakresie instytucje.

W ocenie zarządów Spółki dominującej i zależnych w Grupie nie występuje istotne ryzyko kredytowe.

Wartości bilansowe aktywów finansowych netto reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową, która na dzień bilansowy wyniosła:

	<i>Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000</i>
Instrumenty pochodne wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy	9 185	19 169
Instrumenty pochodne wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń	1 322	4 693
Środki pieniężne	139 206	1 364
Pożyczki i należności	122 110	163 408
	271 823	188 634

Znaczną część kontraktów, stanowiących instrumenty pochodne, Grupa zawiera z podmiotami z Grupy Bunge, w związku z czym ryzyko kredytowe związane z tymi aktywami finansowymi Grupa ocenia jako bardzo niskie.

Stopień koncentracji ryzyka kredytowego z tytułu 5 największych należności od klientów przedstawia się następująco:

	<i>Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000</i>
Należności z tytułu dostaw i usług	92 762	138 857
Należności od 5 największych klientów	41 382	81 217
Stopień koncentracji należności	45%	58%

W ocenie zarządów Spółki dominującej i zależnej w Grupie nie występuje istotne ryzyko koncentracja ryzyka kredytowego.

Ryzyko kredytowe – analiza wiekowania.

Klasyfikacja należności handlowych według długości przeterminowania przedstawia się następująco:

	<i>Wartość brutto</i>		<i>Utrata wartości</i>	
	<i>Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000</i>	<i>Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000</i>
Bez przeterminowania	66 970	98 021	-	-
Przeterminowane 1-30 dni	18 643	37 083	-	-
Przeterminowane 31-120 dni	6 768	4 061	224	314
Przeterminowane 120-360 dni	872	601	267	595
Przeterminowane powyżej roku	738	2 141	738	2 141
	93 991	141 907	1 229	3 050

Ryzyko utraty płynności

Ostrożne zarządzanie ryzykiem utraty płynności zakłada utrzymywanie odpowiedniego poziomu środków pieniężnych, dostępność finansowania dzięki wystarczającej kwocie pozyskanych instrumentów kredytowych oraz zdolność do zamykania pozycji rynkowych. Grupa uważa, że obecny stan środków pieniężnych, dostępność finansowania, oraz środki wygenerowane z działalności operacyjnej będą wystarczające na sfinansowanie bieżących potrzeb Grupy. Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa dysponowała środkami pieniężnymi w wysokości 139.206 tys. PLN.

Grupa nie ma problemów z dostępnością finansowania bieżącej działalności dzięki otrzymanej, w dniu 7 lipca 2014 roku, odnawialnej pożyczce krótkoterminowej z Bunge Finance B.V. (podmiot powiązany w ramach grupy BUNGE) o wartości do 350 mln USD.

Szczegółowy opis zawartej umowy pożyczki krótkoterminowej zawarty został w nocy nr 27 "Kredyty i pożyczki".

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2014 roku Grupa nie miała zadłużenia z tytułu pożyczki.

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2014 roku

Umowne terminy wymagalności do końca okresu sprawozdawczego

	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat	
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	114 380	6	-	-	-	114 386
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty walutowe	7 104	5 085	65	-	-	12 254
Pochodne instrumenty towarowe	193	957	-	-	-	1 150
Pozostałe zobowiązania	1 245	-	-	-	-	1 245
	122 922	6 048	65	-	-	129 035

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2013 roku

Umowne terminy wymagalności do końca okresu sprawozdawczego

	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lat	3-5 lat	powyżej 5 lat	
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	118 393	-	-	-	-	118 393
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-	182 748	-	-	-	182 748
Pochodne instrumenty walutowe	6 279	1 648	-	-	-	7 927
Pochodne instrumenty towarowe	1 969	1 059	-	-	-	3 028
Pozostałe zobowiązania finansowe	10 224	-	-	-	-	10 224
	136 865	185 455	-	-	-	322 320

Ryzyko utraty płynności – analiza wiekowania.

Klasyfikacja zobowiązań handlowych według długości przeterminowania przedstawia się następująco:

	Wartość brutto	
	Koniec okresu 31/12/2014 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN'000
Bez przeterminowania	107 961	105 016
Przeterminowane 1-30 dni	5 867	12 693
Przeterminowane 31-120 dni	287	380
Przeterminowane 120-360 dni	38	271
Przeterminowane powyżej roku	233	33
	114 386	118 393

Ryzyko walutowe

Grupa istotną część obrotów realizuje z podmiotami zagranicznymi lub w ramach kontraktów opartych na kursach surowców notowanych na giełdach zagranicznych. Obroty te są głównym czynnikiem powodującym narażenie na ryzyko kursowe. Grupa na bieżąco analizuje ryzyko kursowe poprzez identyfikację wszystkich pozycji w aktywach i pasywach, oraz pozycji pozabilansowych, denominowanych w walutach obcych. W celu zminimalizowania ryzyka kursowego Grupa korzysta z transakcji na rynku walutowym (kontrakty typu FORWARD). Zgodnie z przyjętą polityką wewnętrzną Grupa nie powinna mieć niezabezpieczonej pozycji walutowej powyżej uprzednio przyjętego progu istotności.

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń, której celem jest ochrona wartości godziwej przepływów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych. W konsekwencji tej polityki różnice kursowe, powstałe jako efekt aktualizacji wartości godziwej kontraktu zabezpieczającego, korygują stosowne wartości sprzedaży lub zapasów (i ostatecznie kosztu własnego sprzedaży). W ten sposób wykazywane w sprawozdaniach Grupy wartości osiągniętej sprzedaży i marży na sprzedaży są w większym stopniu pełnym odzwierciedleniem rezultatów operacji gospodarczych przeprowadzanych przez Grupę, czyli po eliminacji wpływu większości ryzyk kursowych dla tego typu działalności. Ze względu na fakt, iż nigdy całość transakcji nie będzie objęta rachunkowością zabezpieczeń ani nie spełni ustalonych dla tego typu działań wymogów efektywności, nie można całkowicie wykluczyć i wyeliminować wpływu ryzyka kursowego na sprawozdania finansowe Grupy.

Zarówno należności jak i zobowiązania z tytułu dostaw wyrażone są tylko w dwóch walutach obcych, tj. w euro i w dolarach USA.

Struktura walutowa należności i zobowiązań z tytułu dostaw przedstawia się następująco:

Umowne terminy wymagalności do końca okresu sprawozdawczego

	PLN (PLN'000)	EUR (EUR'000)	USD (USD'000)	GBP (GBP'000)	Razem (PLN'000)
Należności z tytułu dostaw	61 162	29 081	2 519	-	92 762
Zobowiązania z tytułu dostaw	87 075	20 573	6 738	-	114 386

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w walutach obcych w celu zbadania jaki miałyby wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy zmiany kursów walut obcych. Na dzień 31 grudnia 2014 roku zysk netto Grupy byłby wyższy/niższy o 19.251 tys. PLN, gdyby waluta funkcjonalna jaką jest dla Grupy PLN osłabiła/wzmocniła się o 10% w stosunku do walut obcych (USD, EUR, GBP), przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Pozostałe składniki kapitału własnego byłyby wyższe/niższe o 6.534 tys. PLN w rezultacie spadku/wzrostu wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych, gdyby waluta PLN osłabiła/wzmocniła się o 10% w stosunku do walut obcych (USD, EUR, GBP).

Szczegółowe dane liczbowe z przeprowadzonej analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy na zmienność kursów walut obcych przedstawia poniższa tabela pt. „Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy”.

Ryzyko stóp procentowych

Specyfiką działalności Grupy jest potrzeba finansowania skupu nasion rzepaku w oparciu o zewnętrzne źródła finansowania. Oznacza to konieczność zaciągnięcia znacznych kwot kredytów/pożyczek w okresie kampanii skupowej.

Oprocentowanie kredytów/pożyczek jest oparte o bieżące stopy rynkowe (m.in. WIBOR). Ewentualny wzrost stóp procentowych spowoduje wyższe koszty finansowe, co może wpłynąć w sposób negatywny na osiągnięte przez Spółkę wyniki finansowe.

Z przeprowadzonej analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy narażonych na ryzyko stóp procentowych wynika, iż na dzień 31 grudnia 2014 roku zysk netto Grupy byłby wyższy/niższy o 595 tys. PLN, gdyby rynkowe stopy procentowe w PLN były o 25 punktów bazowych wyższe/niższe, a rynkowe stopy procentowe w USD i EUR były o 60 punktów bazowych wyższe/niższe, przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie rezultatem wyższych/niższych kosztów z tytułu odsetek od kredytów wyrażonych w PLN o zmiennym oprocentowaniu.

Poniższa tabela przedstawia wyniki analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2014 roku (PLN'000).

	Ryzyko stóp procentowych			Ryzyko walutowe			Ryzyko cenowe		
	Wpływ na zysk	Zmiany w kapitale	Wpływ na zysk	Zmiany w kapitale	Wpływ na zysk	Zmiany w zapasach	Wpływ na zysk	Zmiany w zapasach	Wpływ na zysk
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Wartość bilansowa									
Aktywa finansowe									
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	740	(740)	-	3	(3)	-	-	-	-
Należności handlowe	378	(378)	-	2 950	(2 950)	-	-	-	-
Udzielone pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	1 118	(1 118)	-	2 953	(2 953)	-	-	-	-
Podatek 19%	212	(212)	-	561	(561)	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	906	(906)	-	2 392	(2 392)	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe									
Kredyty i pożyczki	(16)	16	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania handlowe	(368)	368	-	(2 778)	2 778	-	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	(384)	384	-	(2 778)	2 778	-	-	-	-
Podatek 19%	73	(73)	-	528	(528)	-	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	(311)	311	-	(2 250)	2 250	-	-	-	-

Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2014 roku (PLN'000) - cd.

	Wartość nominalna						
Instrumenty pochodne							
Instrumenty pochodne poza rachunkowością zabezpieczeń (kontrakty walutowe)	(61 510)	(14 247)	-	-	14 247	-	-
Instrumenty pochodne ujęte w rachunkowości zabezpieczeń (kontrakty walutowe)	(161 397)	-	(8 067)	-	-	-	-
Instrumenty pochodne wyceniane według wartości godziwej (kontrakty towarowe)	(59 109)	(18 996)	-	-	18 996	-	18 996
Zmiana wartości zapasów * (kontrakty towarowe)	9 495	9 301	-	-	(9 301)	(9 301)	9 301
Wpływ na instrumenty pochodne przed opodatkowaniem		(23 942)	(8 067)	-	23 942	(9 301)	9 695
Podatek 19%		4 549	1 533	-	(4 549)	1 767	(1 842)
Wpływ na instrumenty pochodne po opodatkowaniu		(19 393)	(6 534)	-	19 393	(7 534)	7 853
Razem zwiększenia/zmniejszenia	595	(19 251)	(6 534)	(595)	19 251	(7 534)	7 853

* zmiana wartości pozycji zabezpieczanej na dzień wyznaczenia powiązania zabezpieczającego

Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2013 roku (PLN'000).

	Ryzyko stóp procentowych				Ryzyko walutowe				Ryzyko cenowe			
	Wpływ na zysk +25 pb SP w PLN +60 pb SP w USD EUR i GBP PLN'000	Zmiany w kapitale PLN'000	Wpływ na zysk -25 pb SP w PLN -60 pb SP w USD EUR i GBP PLN'000	Zmiany w kapitale PLN'000	Wpływ na zysk PLN'000	Zmiany w kapitale PLN'000	Wpływ na zysk PLN'000	Zmiany w kapitale PLN'000	Wpływ na zysk PLN'000	Zmiany w zapasach PLN'000	Wpływ na zysk PLN'000	Zmiany w zapasach PLN'000
	Wartość bilansowa											
Aktywa finansowe												
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4	-	(4)	-	20	-	(20)	-	-	-	-	-
Należności handlowe	586	-	(586)	-	6 573	-	(6 573)	-	-	-	-	-
Udzielone pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	590	-	(590)	-	6 593	-	(6 593)	-	-	-	-	-
Podatek 19%	112	-	(112)	-	1 253	-	(1 253)	-	-	-	-	-
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	478	-	(478)	-	5 340	-	(5 340)	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe												
Kredyty i pożyczki	(457)	-	457	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania handlowe	(380)	-	380	-	(2 192)	-	2 192	-	-	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	(837)	-	837	-	(2 192)	-	2 192	-	-	-	-	-
Podatek 19%	(159)	-	159	-	(416)	-	416	-	-	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	(678)	-	678	-	(1 775)	-	1 775	-	-	-	-	-

Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Grupy na dzień 31 grudnia 2013 roku (PLN'000) - cd.

	Wartość nominalna					
Instrumenty pochodne						
Instrumenty pochodne poza rachunkowością zabezpieczeń (kontrakty walutowe)	(163 375)	(16 338)	-	16 338	-	-
Instrumenty pochodne ujęte w rachunkowości zabezpieczeń (kontrakty walutowe)	(139 710)	-	(13 971)	-	13 971	-
Instrumenty pochodne wyceniane według wartości godziwej (kontrakty towarowe)	(133 802)	(13 380)	-	13 380	(13 380)	13 380
Zmiana wartości zapasów * (kontrakty towarowe)	21 146	2 115	-	(2 115)	-	(2 115) 2 115
Wpływ na instrumenty pochodne przed opodatkowaniem						
Podatek 19%		(27 603)	(13 971)	27 603	13 971	(11 266) 2 115
Wpływ na instrumenty pochodne po opodatkowaniu						
		(5 245)	(2 654)	5 245	2 654	(2 140) 402
		(22 359)	(11 317)	22 359	11 317	(9 125) 1 713
Razem zwiększenia/zmniejszenia		(200)	-	200	-	(9 125) 1 713

* zmiana wartości pozycji zabezpieczonej na dzień wyznaczenia powiązania zabezpieczającego

38. ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH

Na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku Spółka dominująca wykazała następujące zobowiązania warunkowe:

Weksel dla Pekao FAKTORING sp. z o.o.

W dniu 14 grudnia 2011 roku Spółka dominująca zawarła umowę faktoringową z Pekao FAKTORING sp. z o.o., z siedzibą w Lublinie, ul. Lubartowska 74 A (dalej, odpowiednio: „Umowa” i „Faktor”). Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy, z opcją przedłużenia o kolejnych 12 miesięcy. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku Spółka dominująca była stroną w/w umowy.

Jako zabezpieczenie wykonania postanowień Umowy, Spółka zobowiązała się do wystawienia weksła in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz do dokonania cesji praw z polisy ubezpieczeniowej zawartej z Coface Austria Kreditversicherung AG Oddział w Polsce. Faktorowi przysługuje wynagrodzenie nie odbiegające od wysokości wynagrodzeń występujących na rynku usług faktoringowych, obejmujących przewidywane operacyjne i koszt finansowania oparty o rynkowe stopy procentowe plus uzgodniona marża.

Na podstawie aneksu nr 5 z dnia 14 grudnia 2013 roku, maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został zwiększony do kwoty 140.000.000 PLN.

39. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ

Zarząd

Wynagrodzenia wypłacone i należne członkom Zarządu Spółki dominującej za okres 12 miesięcy 2014 i 2013 roku

<i>Nazwisko i imię</i>	<i>Funkcja</i>	<i>za okres 12 m-cy 2014r.</i>	<i>za okres 12 m-cy 2013r.</i>
Jachimczyk Wojciech	Prezes Zarządu	1.259.361,71 PLN	994.600,36 PLN
Bauman Wojciech	Członek Zarządu	1.144.355,02 PLN	811.049,04 PLN
Brodowski Marcin	Członek Zarządu	486.980,94 PLN	369.300,97 PLN
Michalak Jacek	Członek Zarządu	918.667,92 PLN	643.013,44 PLN
Piotrowski Piotr	Członek Zarządu	471.924,54 PLN	360.380,68 PLN
Szymański Dariusz	Członek Zarządu	717.277,96 PLN	584.306,44 PLN
Wika Tomasz	Członek Zarządu	901.179,89 PLN	685.838,44 PLN

Rada Nadzorcza

W 2013 roku, z tytułu pełnionej funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki, Pan Stefan Latawiec otrzymał wynagrodzenie brutto w kwocie 1.126,00 PLN, Pan Jerzy Rajski w kwocie 65.868,73 PLN i Pan Sławomir Ludwikowski w kwocie 65.868,73 PLN.

Pan Stefan Latawiec pełnił funkcję członka Rady Nadzorczej ZT „Kruszwica” S.A. do zakończenia kadencji, tj. do dnia 20 czerwca 2013 roku.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie ZT „Kruszwica” S.A. uchwałą numer 34/2013 z dnia 20 czerwca 2013 roku ustaliło wynagrodzenie dla Panów Jerzego Rajskiego i Sławomira Ludwikowskiego w wysokości 3.940,00 EUR brutto za każdy kwartał pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki, dla każdej z osób. Ustalono, iż pozostali członkowie Rady Nadzorczej pełnią swoje obowiązki w Radzie Nadzorczej bez wynagrodzenia ze Spółki.

W 2014 roku, z tytułu pełnionej funkcji w Radzie Nadzorczej Spółki, Pan Jerzy Rajski otrzymał wynagrodzenie w kwocie 66.239,27 PLN i Pan Sławomir Ludwikowski w kwocie 66.239,27 PLN.

40. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Nie wystąpiły istotne zdarzenia.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w dniu 10 marca 2015 roku i zatwierdzone przez zarząd jednostki dominującej.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

Jacek Michalak – Członek Zarządu

Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Sławomir Werbiński – Główny Księgowy

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

**Grupy Kapitałowej
Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” S.A.**

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku

ZAWARTOŚĆ:

1. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ GRUPĘ	3
2. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA	4
3. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU.....	8
4. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY.....	8
5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE GRUPY	11
6. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ GRUPĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE.....	13
7. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI GRUPY	13
8. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK.....	13
9. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH.....	14
10. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANÝCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH.....	15
11. WPŁYWY Z EMISJI.....	15
12. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK.....	16
13. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA	16
14. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ	16
15. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH.....	16
16. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2014 ROKU Z OKREŚLENIEM STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK.....	17
17. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GRUPY ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GRUPY	17
18. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM GRUPY	18
19. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY GRUPĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA GRUPY PRZEZ PRZEJĘCIE	18
20. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE GRUPĘ	19
21. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI GRUPY ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH GRUPY, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH EMITENTA	19
22. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY	19
23. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH	19
24. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁĄSCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	20
25. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH	20
26. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ GRUPĘ ZAKŁADACH	20
27. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ GRUPĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	20
28. CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY AKTYWÓW I PASYWÓW SKONSOLIDOWANEGO BILANSU, W TYM Z PUNKTU WIDZENIA PŁYNNOŚCI GRUPY	21
29. WAŻNIEJSZE ZDARZENIA MAJĄCE ZNACZĄCY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORAZ WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA W ROKU	22
30. OPIS STRUKTURY GŁÓWNYCH LOKAT KAPITAŁOWYCH LUB GŁÓWNYCH INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH DOKONANYCH W RAMACH GRUPY	23
31. OPIS ORGANIZACJI KAPITAŁOWEJ EMITENTA ZE WSKAZANIEM JEDNOSTEK PODLEGAJĄCYCH KONSOLIDACJI ORAZ OPIS ZMIAN W ORGANIZACJI GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA WRAZ Z PODANIEM ICH PRZYCZYŃ	23
32. CHARAKTERYSTYKA POLITYKI W ZAKRESIE KIERUNKÓW ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA... ..	23
33. OPIS ISTOTNYCH POZYCJI POZABILANSOWYCH W UJĘCIU PODMIOTOWYM, PRZEDMIOTOWYM I WARTOŚCIOWYM.....	23
34. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	23

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2014 roku w skład Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. (dalej: Grupa Kapitałowa lub Grupa) wchodzi Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. jako podmiot dominujący oraz spółki zależne:

- Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna („Mauresa sp. z o.o.”),
- Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością („Mauresa SKA”),
- ZTK Property Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością („ZTK Property Management sp. z o.o.”)

1. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ GRUPĘ

(określenie wartościowe i ilościowe oraz udział poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Grupy ogółem, a także zmiany w tym zakresie)

Informacje o produktach, towarach i usługach Grupy

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. (w dalszej części zwane: ZT Kruszwica, Spółką dominującą lub Spółką) są zintegrowanym pionowo producentem wyrobów na bazie tłuszczów roślinnych. Działalność podstawowa Spółki obejmuje: ekstrakcję oleju z nasion rzepaku, rafinację (oczyszczanie) olejów roślinnych pochodzących z produkcji własnej oraz z zakupu, przetwórstwo olejów i tłuszczów roślinnych w celu zmiany ich właściwości fizyko-chemicznych (utwardzanie, estryfikacja) oraz produkcję margaryn, tłuszczów i olejów roślinnych. Spółka sprzedaje wyroby pochodzące z każdego etapu ich przetworzenia oraz prowadzi sprzedaż powstających w procesie przerobu produktów ubocznych i towarów zakupionych u innych wytwórców.

Opis podstawowych produktów wytwarzanych przez ZT Kruszwica:

<u>Oleje konfekcjonowane</u>	butelkowane oleje roślinne sprzedawane w opakowaniach jednostkowych o pojemności nieprzekraczającej 10 litrów, przeznaczone dla odbiorców indywidualnych (konsumentów).
<u>Margaryny konsumenckie</u>	jadalne emulsje tłuszczowo-wodne o zawartości tłuszczu 20-80%, przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych, opakowane w folię lub w plastikowe kubki, o wadze do 1 kg.
<u>Margaryny profesjonalne</u>	jadalne emulsje tłuszczowo-wodne, używane do produkcji artykułów spożywczych, głównie w przemyśle cukierniczym i piekarskim, pakowane w kartony o wadze 10 kg.
<u>Tłuszcze profesjonalne</u>	produkty używane jako surowce do produkcji artykułów spożywczych w przemyśle cukierniczym, mleczarstwie i innych branżach spożywczych, sprzedawane w postaci bloków o wadze 10 kg lub luzem.
<u>Oleje surowe i rafinowane</u>	oleje roślinne (głównie olej rzepakowy), różniące się stopniem oczyszczenia, sprzedawane luzem dla producentów bio-komponentów oraz przemysłu spożywczego.
<u>Śruta rzepakowa</u>	produkt powstający w procesie przerobu nasion roślin oleistych, stanowiący komponent do produkcji pasz. Odbiorcami śruty są głównie producenci pasz, oraz gospodarstwa hodowlane zarówno w kraju jak i za granicą.

Mauresa SKA, Mauresa sp. z o.o. i ZTK Property Management sp. z o.o. nie prowadzą działalności produkcyjnej. Przedmiotem działalności w/w spółek jest zarządzanie nieruchomościami.

Analiza wyników sprzedaży w 2014 roku

	2014			Zmiana w stosunku do roku poprzedniego	
	tys. PLN	tys. ton	Udział (*)	tys. PLN	tys. ton
* udział segmentu w ilości sprzedaży ogółem					
Oleje surowe i rafinowane	763 706	255	24,26%	-23 130	37
Śruta rzepakowa	444 439	496	47,19%	-60 524	3
Oleje konfekcjonowane	509 353	108	10,28%	-62 430	2
Margaryny konsumenckie	472 653	103	9,80%	-41 431	-12
Margaryny profesjonalne	115 366	30	2,85%	794	1
Tłuszcze profesjonalne	133 360	32	3,04%	-1 541	2
Pozostałe	48 193	27	2,57%	12 220	9
Razem Sprzedaż	2 487 070	1 051	100,00%	-176 043	42
<i>W tym sprzedaż krajowa produktów</i>					
Oleje surowe i rafinowane	527 667	176	16,75%	-91 308	7
Śruta rzepakowa	308 076	352	33,49%	-33 846	12
Oleje konfekcjonowane	453 533	97	9,23%	-48 540	3
Margaryny konsumenckie	357 136	82	7,80%	-26 778	-6
Margaryny profesjonalne	102 762	26	2,47%	-65	1
Tłuszcze profesjonalne	110 882	27	2,57%	-388	2
Pozostałe	15 924	9	0,86%	-3 071	-2
Razem Sprzedaż Krajowa	1 875 980	769	73,17%	-203 996	17
<i>W tym eksport produktów</i>					
Oleje surowe i rafinowane	235 273	79	7,52%	68 258	30
Śruta rzepakowa	132 140	140	13,32%	-20 257	-4
Oleje konfekcjonowane	39 004	7	0,67%	-15 849	-2
Margaryny konsumenckie	34 788	10	0,95%	-12 382	-5
Margaryny profesjonalne	12 604	4	0,38%	859	0
Tłuszcze profesjonalne	22 478	5	0,48%	-1 153	0
Pozostałe	587	1	0,10%	-2 634	0
Razem Sprzedaż eksportowa	476 874	246	23,41%	16 843	19
<i>W tym sprzedaż towarów</i>					
Oleje surowe i rafinowane	766	0	0,00%	-80	0
Śruta rzepakowa	4 223	4	0,38%	-6 421	-5
Oleje konfekcjonowane	16 816	4	0,38%	1 958	1
Margaryny konsumenckie	80 729	11	1,05%	-2 271	-1
Margaryny profesjonalne	0	0	0,00%	0	0
Tłuszcze profesjonalne	0	0	0,00%	0	0
Pozostałe	31 682	17	1,62%	17 925	11
Razem Sprzedaż towarów	134 216	36	3,43%	11 111	6

Oleje konfekcjonowane**Oleje konfekcjonowane**

W 2014 roku Grupa sprzedała łącznie 108 tys. ton olejów konfekcjonowanych, ok. 2% więcej niż w roku ubiegłym. Produkty Grupy stanowiły 96% wartości sprzedaży ogółem. Około 90% wyprodukowanych olejów skierowane było na rynek krajowy, zarówno pod markami należącymi do Grupy jak i markami własnymi sieci handlowych i dystrybutorów (tzw. Private Label). Sprzedaż eksportowa produktów Grupy, 7 tys. ton, kierowana była do takich krajów jak: Niemcy oraz Kraje Nadbałtyckie.

W kategorii olejów konfekcjonowanych Grupa kontynuowała działania wzmacniające pozycję rynkową dwóch marek:

a. Kujawski - wzmacnianie wartości marki poprzez:

- rozwój wariantów olejów Kujawski ze smakiem:
  - i. wprowadzenie na rynek dwóch nowych wariantów smakowych
  - ii. wprowadzenie na rynek 4 wariantów smakowych w saszetkach 30ml
  - iii. wsparcie kampanią TV
  - iv. zwiększanie dystrybucji w sklepach i działania zachęcające do zakupu produktu
- nową kampanię reklamową w TV komunikującą – Kujawski jest źródłem kwasów Omega 3
- kontynuację kampanii społecznościodowej (CSR) - Z Kujawskim Pomagamy Pszczołom, której celem była edukacja konsumentów na temat sposobu ochrony pszczół
- budowanie świadomości marki poprzez stworzenie programu kulinarnego 'Polska ze Smakiem' i współpracy z kanałem Kuchnia+
- rozwój identyfikacji marki w internecie, w szczególności:
  - i. rozwój portalu kulinarnego marki Kujawski - www.zpierwszegotloczenia.pl na którym umieszczono ponad 20 tysięcy opinii i porad, jak smacznie i zdrowo przygotować potrawy na bazie Oleju Kujawskiego.
  - ii. stworzenie i promocję aplikacji FOODER, (strona www.fooder.pl oraz aplikacja mobilna), umożliwiającej stworzenie indywidualnej książki kucharskiej, poprzez dodawanie przepisów kulinarnych z różnych źródeł
  - iii. tworzenie nowych treści promujących markę, na bazie programu 'Polska ze Smakiem': warsztaty, webinaria, Food Blog Fest (coroczny festiwal prezentujący filmy o tematyce kulinarnej).

b. Oliwier – budowa pozycji rynkowej marki poprzez

- wprowadzenie nowego opakowania 0,75L
- budowanie świadomości konsumenckiej i kontekstu kulinarnego poprzez obecność w programach TV i sponsoring
- działania skierowane na klientów handlowych w celu zwiększenia dostępności oleju Oliwier na półkach sklepowych

Na rynkach Krajów Bałtyckich Grupa wprowadziła nowe produkty na bazie produktów opracowanych i istniejących na rynku polskim: olej Floriol z ziołami, olej Floriol w butelkach 0,75L.

Grupa kontynuowała swoje zaangażowanie w kampanię edukacyjną „Pokochaj olej rzepakowy”, współfinansowaną przez Unię Europejską oraz Rzeczpospolitą Polską i adresowaną na dwa rynki: polski i łotewski. Był to trzeci, ostatni rok programu, którego celem było podniesienie świadomości konsumenckiej co do właściwości żywieniowych i zdrowotnych oleju rzepakowego, a także jego znaczenia w profilaktyce zdrowotnej. Organizatorem kampanii jest Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju, w którym Spółka dominująca ma status członka wspierającego.

Powołując się na dane instytutu badawczego ACNielsen (ACN), w okresie od września 2013 roku do września 2014 roku, rynek olejów konfekcjonowanych (wraz z oliwami) w Polsce nie uległ istotnej zmianie pod względem ilościowym (spadek o 2%), zmniejszył się natomiast o ok. 7% pod względem wartościowym, w odniesieniu do porównywalnego okresu roku poprzedniego. Spadek wartości rynku był związany ze spadkiem cen detalicznych, których powodem był spadek cen surowca na świecie. Udział Grupy w krajowym rynku olejów konfekcjonowanych kształtował się na poziomie ok. 35% (dane za ACN, ilościowo) i nie uległ zmianie w porównaniu do roku 2013.

Margaryny konsumenckie

W 2014 roku Grupa sprzedała łącznie 103 tys. ton margaryn konsumenckich, 10% mniej niż w roku wcześniejszym. Około 90% ogólnej sprzedaży trafiło na rynek krajowy. Eksport produktów, który wyniósł 10 tys. ton, był niższy o 30% niż w 2013 roku. Głównymi rynkami zbytu w eksporcie były: Gruzja, Węgry, Rumunia, Słowacja, Macedonia i Kraje Nadbałtyckie.

Strategia Grupy w segmencie margaryn konsumenckich opierała się w głównej mierze na kontynuacji rozwoju dwóch strategicznych marek margarynowych: Smakowitej oraz Optimy. W efekcie kontynuacji budowania wartości produktów, Grupa wprowadziła dwie nowe marki z segmentu premium: Finuu i Naturima, które są odpowiedzią na rosnące potrzeby konsumentów związane z zakupem żywności naturalnej, jak najmniej przetworzonej.

W roku 2014 portfel margaryn poszerzył się także o nowe produkty będące wynikiem połączenia z ZPT Elmilk, między innymi: Ekstra Pomorski, Benevita, Marcysia.

W roku 2014 Grupa po raz kolejny bardzo dynamicznie zwiększyła produkcję marek własnych dla kluczowych sieci dyskontowych w Polsce, w tym dla Biedronki i Lidla, utrzymując na tym rynku kluczową pozycję.

Na krajowym rynku margaryn i miksów roślinnych można wyodrębnić trzy segmenty, dla których kluczowym kryterium podziału jest cena:

- segment Premium, do którego należą marki: Masmix, Optima, Finuu, Naturima.

Optima - margaryny funkcjonalne (prozdrowotne - obniżające cholesterol), takie jak Optima Cardio, Optima Cardio Max oraz produkt profilaktyczny Optima Omega 3. Marce Optima towarzyszyła kolejna odsłona kampanii marketingowej realizowana w telewizji, Internecie, materiałach POS, aktywnie wspierana przez akcje trade-marketingowe.

Finuu – to pierwszy w portfelu margaryn miks masła i naturalnych olejów: rzepakowego i cameliny, dzięki czemu łączy w sobie jakość masła i bogactwo kwasów tłuszczowych Omega3. Marka Finuu była silnie wspierana reklamowo w telewizji, internecie i materiałach POS oraz obecna była w licznych promocjach handlowych.

Naturima – to kolejna nowość w ofercie produktów premium. Jest to wysokiej jakości margaryna 82%, której wiodącym składnikiem jest olej rzepakowy z pierwszego tłoczenia, nie zawiera konserwantów ani żadnych sztucznych dodatków. Marce Naturima towarzyszyła kampania reklamowa w telewizji, internecie, materiałach POS, wspierana była także licznymi akcjami promocyjnymi.

- segment Mainstream, w którym Grupa oferuje konsumentowi m.in. takie marki jak: Smakowita, Słynne Masło Roślinne MR, Pyszny Duet oraz margaryny kostkowe „Z Kruszwicy”. Działania marketingowe w tym segmencie koncentrowały się głównie na rozwoju marki Smakowita, która w 2014 roku odnotowała rekordową w swojej historii sprzedaż. Wynik ten był efektem długofalowej strategii oraz wdrożenia odpowiednich działań reklamowych, takich jak: kampania telewizyjna, internetowa i w punktach sprzedaży oraz zastosowania odpowiednich taktyk prosprzedażowych uzupełnionych licznymi promocjami handlowymi.
- segment Economy, oferujący produkty, dla których kluczowym kryterium wyboru jest cena. W segmencie tym Grupa dostarczała na rynek m.in. takie margaryny jak Ola, Ewa, Marcysia, Dobry z masłem.

Z perspektywy zastosowania margaryn konsumenckich, krajowy rynek margaryn i miksów dzieli się na dwie kategorie:

- produkty do smarowania pieczywa (w kubkach), w ramach którego Grupa oferowała m.in. takie marki jak: Smakowita, Optima, Masmix, Słynne Masło Roślinne MR, Pyszny Duet, Finuu, Naturima, Ekstra Pomorski, Benevita, Ola, Marcysia, Ewa.
- margaryny do celów kulinarnych (w kostkach), przeznaczone głównie do wypieku ciast, smażenia i gotowania. Grupa oferowała konsumentom m.in. takie marki jak Palma z Kruszwicy, Mleczna z Kruszwicy oraz Zwykła z Kruszwicy.

W opinii instytutu badawczego ACN, w okresie od września 2013 roku do września 2014 roku, rynek margaryn i miksów konsumenckich w Polsce zmalał o około 6% pod względem ilościowym i nie zmienił się pod względem wartościowym, w stosunku do porównywalnego okresu roku 2013. Łączny udział marek ZT „Kruszwica” S.A. i Bunge Polska (ZT „Kruszwica” jest wyłącznym dystrybutorem produktów tej spółki) w rynku margaryn i miksów w okresie październik-listopad 2014 wyniósł około 28% (ACN, dane w ujęciu wolumenowym).

Margaryny i Tłuszcze Profesjonalne

W roku 2014 Grupa dostarczyła na rynek krajowy ponad 53 tys. ton margaryn i tłuszczów dla profesjonalnych odbiorców i był to wynik o 6% wyższy w porównaniu z rokiem ubiegłym. Sprzedaż eksportowa była porównywalna z rokiem poprzednim i wyniosła ponad 9 tys. ton.

Wzrost ten jest efektem dużej aktywności marketingowej i handlowej, utrzymaniu wysokiej jakości produktów i rozwojowi nowych receptur, zgodnie z globalnymi trendami żywieniowymi i oczekiwaniem odbiorców.

Zaangażowanie spółki w rozwój branży cukierniczej i piekarskiej zostało docenione przez środowisko, wyróżniając sztandarowy projekt „Akademia Mistrza” prestiżowym tytułem Branżowej Osobowości Roku 2014.

Grupa kontynuuje proces umacniania pozycji lidera na rynku margaryn profesjonalnych. W związku z rozwojem oferty produktowej, i wejściem na nowe rynki, w celu wzmocnienia komunikacji w kanale B2B podjęto decyzje o

odświeżeniu systemu identyfikacji wizualnej (rebranding), co zostało zrealizowane w 2014 roku. Zmianie uległa struktura oferty, wdrożono nowe, czytelne i spójne z pozycjonowaniem marki opakowania. Zmieniła się pozycja i rola marki produktowej Kruszwica, wspierającej linie Maestra dla oznaczenia produktów w segmencie premium i linie Qualita, wprowadzoną dla oznaczenia produktów w segmencie standard.

Oleje surowe i rafinowane

W roku 2014 Grupa sprzedała łącznie ponad 255 tys. ton olejów surowych i rafinowanych, tj. 37 tys. ton więcej niż w roku 2013, z czego sprzedaż eksportowa wzrosła o 30 tys. ton, a krajowa o 7 tys. ton.

Nadal zdecydowana większość olejów surowych i rafinowanych kierowana jest do odbiorców na rynku krajowym (69% ogólnej sprzedaży olejów luzem).

Wzrost sprzedaży olejów surowych i rafinowanych odzwierciedlał zwiększony przerób rzepaku o ponad 50 tys. ton w stosunku do roku 2013. Ze względu na dość stabilny popyt na rynku krajowym, większość dodatkowej produkcji skierowana została na eksport, w głównej mierze na rynek niemiecki.

Wtórny czynnik zwiększenia produkcji a co za tym idzie wyższej sprzedaży oleju rzepakowego było wyższe o około 2% zaolejenie nasion rzepaku ze zbiorów 2014.

Śruta Rzepakowa

Sprzedaż śruty rzepakowej w 2014 roku wyniosła 496 tys. ton i była wyższa o 3 tys. ton od sprzedaży w roku 2013. Wzrost sprzedaży śruty rzepakowej wynikał głównie ze zwiększonego przerobu nasion w roku 2014. Wzrost sprzedaży nie był wprost proporcjonalny do wzrostu przerobu nasion ze względu na wysokie zaolejenie nasion, a co za tym idzie mniejszy uzysk śruty rzepakowej.

2. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA

Rynki zbytu

(podział na rynki krajowe i zagraniczne, określenie uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców, nazwy (firmy), udział w sprzedaży, formalne powiązania ze Spółką odbiorców których indywidualny udział osiąga co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży ogółem)

Produkty Konsumenckie

W 2014 roku Grupa realizowała własną sprzedaż olejów i margaryn konsumenckich na rynku krajowym poprzez wszystkie istotne kanały dystrybucji zarówno pośredniej (dystrybutorzy) jak i bezpośredniej (sieci handlowe).

Sprzedaż olejów konfekcjonowanych (wraz z markami własnymi dostarczonymi do sieci handlowych) prowadzona była w większości w kanale nowoczesnym, co spowodowane było utrzymującym się wysokim udziałem sklepów wielkoformatowych w ogólnej sprzedaży olejów konfekcjonowanych w Polsce. Dotyczyło to przede wszystkim sieci dyskontowych, które w okresie październik - listopad 2014 odpowiadały za ok. 45% ogólnej sprzedaży olejów konfekcjonowanych w kraju (ACN, październik – listopad 2014, w ujęciu wolumenowym).

Oleje Grupy w 2014 były dostępne w ponad 90% sklepów w Polsce. Wg ACN, najbardziej dostępną marką był Olej Kujawski.

Grupa prowadziła również sprzedaż olejów konfekcjonowanych na rynkach Łotwy, Litwy i Estonii oraz Rosji, oferując produkty pod markami własnymi i markami innych firm grupy Bunge w Europie. W 2014 roku Grupa dostarczała na rynek niemiecki produkty wytworzone pod marką własną, a produkowane na zlecenie niemieckiego kontrahenta.

Produkty Profesjonalne

Sprzedaż margaryn profesjonalnych na terenie Polski prowadzona była poprzez sieć ok. czterdziestu wyspecjalizowanych dystrybutorów dostarczających produkty do zakładów cukierniczych i piekarni, oraz małych i średnich zakładów przetwórstwa spożywczego. Sprzedaż produktów profesjonalnych dla dużych odbiorców branży spożywczej realizowana była bezpośrednio ze Spółki dominującej.

Sprzedaż pozostałych tłuszczów profesjonalnych na terenie kraju realizowana była dwoma kanałami: poprzez dystrybutorów, którzy zaopatrują mniejsze zakłady przetwórcze oraz bezpośrednio do odbiorców przemysłowych.

Eksport margaryn i pozostałych tłuszczów profesjonalnych realizowany był wspólnym kanałem dystrybucji, z dostawą do ok. 40 klientów na terenie Europy.

Oleje Surowe i Rafinowane

W 2014 roku oleje surowe dostarczane były do krajowych i zagranicznych producentów biokomponentów. Głównym kierunkiem eksportu były Niemcy.

W 2014 roku Grupa utrzymała wiodącą pozycję dostawcy oleju dla rodzimego przemysłu biopaliwowego.

Zdecydowana większość olejów rafinowanych luzem trafiała na rynek polski, na którym głównymi odbiorcami były duże zakłady przemysłu spożywczego. Oleje rafinowane eksportowane były do Czech, Litwy i Łotwy.

Śruta Rzepakowa

Sprzedaż krajowa śruty rzepakowej w 2014 roku w Polsce stanowiła 71% całkowitego obrotu w tej kategorii. Pomimo znaczącego spadku pogłowia trzody Grupa utrzymała dotychczasową relację pomiędzy sprzedażą krajową a eksportem.

Grupa eksportowała śrutę przede wszystkim na rynki Niemiec, Hiszpanii, Francji i Irlandii.

Głównym krajowym odbiorcą śruty rzepakowej w 2014 roku był przemysł paszowy.

Źródła zaopatrzenia

(informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej dostawców, nazwy (firmy), udział w zaopatrzeniu, formalne powiązania ze Spółką dostawców, których indywidualny udział osiąga co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży ogółem)

Rzepak

Podstawowym surowcem w procesie produkcji olejów, margaryn i tłuszczów roślinnych są nasiona rzepaku, które Grupa nabywała na podstawie umów sprzedaży zawieranych z producentami rzepaku oraz firmami handlowymi. W 2014 roku nasiona skupowane były przede wszystkim na terenie województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego, mazowieckiego, opolskiego, podlaskiego, pomorskiego, lubelskiego, lubuskiego, małopolskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, wielkopolskiego i zachodnio-pomorskiego. W uzupełnieniu krajowego skupu, w pierwszym półroczu 2014 roku Grupa kupowała również nasiona z Czech i Litwy, w drugim półroczu 2014 roku cały dostarczony rzepak pochodził z rynku krajowego.

Oleje roślinne

Oleje roślinne pochodzenia tropikalnego są podstawowym surowcem przy produkcji margaryn i tłuszczów oferowanych przez Grupę na rynku.

W 2014 roku Grupa zaopatrywała się głównie w oleje rafinowane pochodzenia tropikalnego, takie jak olej palmowy rafinowany, stearyna i oleina palmowa, olej kokosowy oraz olej z ziaren palmy, które nabywano w europejskich rafineriach na terenie Holandii i Niemiec. ZT „Kruszwica” S.A. importowała również olej słonecznikowy głównie z Ukrainy, Węgier i Austrii.

3. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

Podobnie jak w latach poprzednich, w roku 2014, w ramach prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, Grupa korzystała z doświadczeń Centrum Badań i Rozwoju Grupy Bunge w Budapeszcie. Prace projektowe dotyczyły zarówno szeroko rozumianego rozwoju produktów konsumenckich jak i profesjonalnych. Realizację prac w każdym ze wspomnianych obszarów nadzorowały poniższe struktury organizacyjne w Grupie:

Dział Aplikacji i Technicznego Wsparcia Produktów Konsumenckich prowadził projekty badawczo-rozwojowe obejmujące m.in. usługi, serwis oraz wsparcie techniczno-technologiczne zarówno na rzecz Spółki dominującej, jak i innych podmiotów w Grupie Bunge.

Prowadzone projekty badawczo-rozwojowe dotyczyły m.in.:

- Opracowania i wprowadzenia nowych produktów konsumenckich o zredukowanym poziomie izomerów trans:
  - Naturima
  - Smakowita z swojskim maselkiem
  - Palma z Kruszwicy maślany smak
  - Palma z Kruszwicy waniliowy smak
  - Niezbędna mix 76%
- Projektu Pasty, opracowanie receptur i technologii produkcji past warzywnych
- Harmonizacji produkcji produktów konsumenckich, modyfikacji i optymalizacji receptur oraz opakowań w celu poprawy efektu ekonomicznego w obszarze Grupy

- Współpracy z sieciami dyskontowymi w obszarze istniejących i nowych produktów oraz opakowań
- Projektu Box - wprowadzenie nowych opisów opakowań do aktualnych wymagań prawnych
- Wdrożenia nowych typów kartonów zbiorczych do margaryn:
  - typu dwuczęściowego
  - typu wykrojnikowego dla klienta dyskontowego
- Opracowania nowego systemu paletyzacji - półpalety
- Kooperacji przy opracowaniu standów dla oleju kujawskiego z ziołami
- Nowych wariantów opakowań PET (nowe pojemności) dla olejów
- Współpracy w badaniach panelu ekspertów sensorycznych dla nowych projektów

Ponadto, wzorem lat ubiegłych, w roku 2014 w ramach bieżącej działalności Grupa współpracowała z uznanymi zewnętrznymi jednostkami oraz ośrodkami badawczymi, m.in. z: Instytutem Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego Oddział Przetwórstwa Tłuszczów Warszawa, Politechniką Gdańską, Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Poznaniu, Instytutem Rozrodu Zwierząt i Badań PAN w Olsztynie.

Dział Aplikacji i Technicznego Wsparcia Produktów Profesjonalnych prowadził przede wszystkim projekty w zakresie tworzenia optymalnych receptur, z punktu widzenia jakości oraz ceny, margaryn i tłuszczów cukierniczych, piekarskich oraz smaźalniczych, jak również wprowadzania nowych produktów i opakowań, a także wsparcia technicznego i technologicznego dla wybranych kluczowych klientów Spółki.

Najważniejsze projekty 2014 roku dotyczyły:

- prac badawczych i wdrożeniowych nad rozwojem frytur płynnych, dostosowanych do indywidualnych potrzeb klientów (Olisan, Sollet, Premo),
- wypracowania nowych receptur tłuszczów do nadzień,
- wprowadzenia nowej linii produktowej - tłuszczów do polew cukierniczych (substytutów masła kakaowego),
- modyfikacji receptur margaryn w segmencie Premium,
- poszukiwania i badania nowych surowców do produkcji tłuszczów.

4. AKTUALNA I PRZEWDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY

Podstawowe wielkości ekonomiczne				
	2014	2013	Zmiana	
			PLN'000	%
Sprzedaż wolumen (tys. Ton)	1 051	1 009	42	4%
Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	2 487 070	2 663 113	(176 043)	(7%)
Koszty wytworzenia produktów i koszty sprzedaży towarów	2 104 645	2 302 828	(198 183)	(9%)
Zysk brutto ze sprzedaży	382 425	360 285	22 140	6%
<i>Marża brutto na sprzedaży</i>	<i>15,4%</i>	<i>13,5%</i>	<i>1,8%</i>	
Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej	151 537	148 775	2 762	2%
<i>% sprzedaży</i>	<i>6,1%</i>	<i>5,6%</i>	<i>0,5%</i>	
EBITDA ⁽¹⁾	190 024	190 303	(279)	(0%)
<i>% sprzedaży</i>	<i>7,6%</i>	<i>7,1%</i>	<i>0,5%</i>	
Zysk przed opodatkowaniem	149 127	133 201	15 926	12%
<i>Rentowność brutto sprzedaży</i>	<i>6,0%</i>	<i>5,0%</i>	<i>1,0%</i>	
Zysk netto	119 841	106 706	13 135	12%
<i>Rentowność netto sprzedaży</i>	<i>4,8%</i>	<i>4,0%</i>	<i>0,8%</i>	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	400 727	243 637	157 090	64%
Razem aktywa na koniec okresu	954 875	1 087 453	(132 578)	(12%)
Kapitały własne na koniec okresu	796 197	734 665	61 532	8%
Średni kapitał pracujący ⁽²⁾	411 543	534 130	(122 588)	(23%)
<i>dni sprzedaży ⁽³⁾</i>	<i>60</i>	<i>72</i>	<i>(12)</i>	
Kredyty i pożyczki na koniec okresu ⁽⁴⁾	0	182 748	(182 748)	(100%)
ROA ⁽⁵⁾	11,7%	9,2%	2,5%	27%
ROE ⁽⁶⁾	15,7%	15,7%	(0,0%)	(0%)

Legenda:

- (1) Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej + Amortyzacja
(2) Średni stan na podstawie danych kwartalnych Aktywów obrotowych–Zobowiązania krótkoterminowe + Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek
(3) Średni kapitał pracujący / przychody ze sprzedaży produktów i towarów *365 dni
(4) Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek + Długoterminowe kredyty i pożyczki
(5) Zysk netto/ średni stan aktywów (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)
(6) Zysk netto /średni stan kapitałów własnych (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)

Wartość skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży produktów i towarów w 2014 roku, w porównaniu do roku ubiegłego, uległa zmniejszeniu o 176 mln PLN (-7%). Powodem tego regresu był spadek średnich cen realizacji sprzedaży głównych produktów Grupy, tj. oleju rzepakowego luzem (-17%), oleju rzepakowego butelkowanego (-12%) oraz śruty rzepakowej (-12%), co łącznie spowodowało obniżenie wartości sprzedaży tych trzech grup produktów o 264 mln PLN. Spadek cen jest konsekwencją głównie spadku cen nasion rzepaku na rynkach światowych, co w rezultacie skutkowało spadkiem cen towarów produkowanych na bazie tego surowca.

Wpływ na obniżenie wartości sprzedaży został częściowo zrekomensowany wzrostem wolumenu sprzedaży. W całym 2014 roku Grupa zdołała sprzedać 1.051 tys. ton swoich produktów, co w porównaniu do roku 2013 było wynikiem lepszym o 42 tys. ton (+4%). Główną kategorią produktową gdzie zanotowano wzrost wolumenu sprzedaży są oleje luzem (+17%).

Wraz ze spadkiem wartości sprzedaży spadła łączna wartość kosztu wytworzenia sprzedanych produktów i kosztu sprzedanych towarów (-9%), co w rezultacie pozwoliło Grupie osiągnąć zysk brutto ze sprzedaży na poziomie 382 mln PLN a marżę brutto na poziomie 15,4% (rok 2013 odpowiednio: 360 mln PLN i 13,5%).

Koszty sprzedaży w 2014 roku wyniosły 180,8 mln PLN i były wyższe w stosunku do kosztów sprzedaży z roku 2013 o 4,7 mln PLN (+3%). Główną przyczyną wzrostu tej kategorii kosztowej był wzrost wolumenów sprzedaży olejów luzem i śruty rzepakowej.

Stabilny poziom wykazały koszty ogólnego zarządu, utrzymując się na poziomie 48,2 mln PLN (2013: 48,0 mln PLN).

W okresie sprawozdawczym 2014 roku Grupa wykazała zysk na niezrealizowanych walutowych i towarowych instrumentach pochodnych oraz niezrealizowanych różnicach kursowych w wysokości 7,7 mln PLN (w 2013 roku zysk wyniósł 16,1 mln PLN). Wynik ten obejmuje 6,6 mln PLN zysku na niezrealizowanych różnicach kursowych (w 2013 roku zysk 5,9 mln PLN), 0,5 mln PLN zysku na towarowych instrumentach zabezpieczających i pozycji zabezpieczanej (w 2013 roku strata 0,1 mln PLN) oraz 0,6 mln PLN zysku na walutowych instrumentach zabezpieczających (w 2013 roku zysk równy 10,3 mln PLN).

Opis celów stosowania instrumentów zabezpieczających oraz sposób ich ewidencji zaprezentowano w Notach Nr 10 i 11 Sprawozdania Finansowego.

Zysk z działalności operacyjnej w 2014 roku ukształtował się na poziomie 151,5 mln PLN i był o 2,8 mln PLN wyższy (+1,9%) w stosunku do zysku z działalności operacyjnej za 2013 rok. Nieznacznie, bo o 0,3 mln PLN (-0,1%), obniżeniu uległ wskaźnik EBITDA, przy jednoczesnym wzroście relacji tego wskaźnika do przychodów ze sprzedaży o 0,5 punktu procentowego.

Koszty finansowe w okresie sprawozdawczym 2014 roku były niższe aż o 11,4 mln PLN (-70,0%) w stosunku do roku 2013, co jest przede wszystkim efektem niższego zaangażowania zewnętrznych środków pieniężnych do finansowania kapitału obrotowego Grupy. Średnie zadłużenie w roku 2014 i 2013 wyniosło odpowiednio 47 mln PLN i 265 mln PLN. Zmiana ta jest wynikiem spadku w ww. okresach wartości średniego kapitału pracującego o 31% przy jednoczesnym wzroście poziomu średniego kapitału własnego o 11%. Wpływ na redukcję kosztów finansowych miał również spadek poziomu oprocentowania kredytów na polskim rynku międzybankowym (WIBOR).

W 2014 roku Grupa poniosła koszty restrukturyzacji, związane z zamknięciem w tymże roku dwóch zakładów produkcyjnych: w Szczecinku (Elmilk) oraz w Gdańsku, w wysokości 19,7 mln PLN. Koszty te obejmowały odprawy pracownicze w związku z wprowadzeniem programu zwolnień grupowych dla pracowników spółki zależnej Elmilk, połączonej ze spółką dominującą w czerwcu 2014 roku, oraz dla pracowników zakładu produkcyjnego w Gdańsku. Ponadto, w ramach kosztów restrukturyzacji ujęte zostały koszty odpisów części majątku ww. zamkniętych zakładów.

Przebiegi pieniężne w działalności operacyjnej w 2014 roku wykazują dodatnią wartość 400,7 mln PLN. (2013: 243,6 mln PLN).

Wartość przepływów pieniężnych w działalności operacyjnej w okresie sprawozdawczym 2014 roku kształtowana była głównie przez następujące zdarzenia:

- spadek wartości zapasów o 178,4 mln PLN. Zmiana wartości zapasów jest spowodowana przede wszystkim stopniowym zużywaniem zgromadzonych nasion rzepaku w toku normalnej działalności produkcyjnej Grupy. Ponadto, na koniec grudnia 2014 wartość zapasów nasion rzepaku była niższa, w stosunku do wartości z końca grudnia 2013 roku, o 147,4 mln PLN. Tak znaczący spadek wartości zapasów surowca jest skutkiem wprowadzanych przez Grupę zmian w procesie pozyskiwania nasion rzepaku, będących z kolei konsekwencją dostosowywania się do zmian zachodzących na krajowym rynku zbytu tego surowca oraz niższej presji żniwnej w obecnym sezonie.
Wraz ze spadkiem wartości zapasów nasion rzepaku relatywnie spada zadłużenie, którym Grupa finansuje zapasy tego surowca,
- wypracowanie zysku netto w wysokości 119,8 mln PLN,
- spadek wartości należności o 38,5 mln PLN
- amortyzację majątku trwałego, jako kosztu bez wpływu środków pieniężnych – wzrost przepływów o 38,5 mln PLN.

Ujemna wartość przepływów środków pieniężnych w działalności finansowej (241,6 mln PLN) jest głównie efektem spłaty zadłużenia finansującego majątek obrotowy Grupy.

Dodatni strumień pieniężny z działalności operacyjnej zdołał pokryć ujemne salda pozostałych działalności, w rezultacie czego na dzień bilansowy Grupa wykazała wolne środki pieniężne w wysokości 139,2 mln PLN, tj. o 137,8 mln PLN wyższe niż na koniec 2013 roku.

Wartość majątku trwałego Grupy na koniec 2014 roku była niższa, w stosunku do wartości tego majątku na koniec 2013 roku, o 36,5 mln PLN. Zmiana ta jest konsekwencją bieżących odpisów amortyzacyjnych oraz dokonanego odpisu majątku trwałego spółki zależnej ZPT Elmilk sp. z o. o., w związku z decyzją o zamknięciu działalności produkcyjnej w tej spółce (zakład w Szczecinku).

Aktywa obrotowe Grupy na koniec roku 2014 osiągnęły wartość 603,9 mln PLN i były niższe, w relacji do końca roku 2013, o 96,2 mln PLN. Główne zmiany wartościowe w strukturze aktywów obrotowych dotyczą zapasów, których wartość uległa zmniejszeniu z 509,7 mln PLN do 331,3 mln PLN. Zmiany w wartości zapasów spowodowane są głównie obniżeniem stanu zapasów nasion rzepaku (-147,7 mln PLN), wynikających zarówno z mniejszej o ok. 30% ilości nasion oraz niższego kosztu nabycia (-12%).

Spadek zanotowały należności krótkoterminowe, z 138,9 mln PLN z końca roku 2013 do poziomu 92,8 mln PLN na koniec 2014 roku. Zmiana ta wynika przede wszystkim z wyższej wartości sprzedaży w ostatnich miesiącach roku porównawczego.

Wskaźnik rentowności aktywów Grupy w 2014 roku, w relacji do roku ubiegłego, wzrósł o 2,5 punktu procentowego, do poziomu 11,7%. Wskaźnik rentowności kapitału utrzymał się na tym samym poziomie, co w roku ubiegłym.

W sprawozdaniu finansowym Grupy za 2014 roku nie nastąpiły istotne zmiany w poszczególnych kategoriach wartości aktywów i pasywów, które wynikałyby ze zdarzeń innych jak opisane powyżej.

W najbliższym okresie Grupa nie przewiduje istotnych zmian w aktywach i pasywach, innych niż te, które wynikają z bieżącej działalności.

W 2014 roku Grupa terminowo regulowała własne zobowiązania i realizowała zamierzone przedsięwzięcia.

5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE GRUPY

(Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Grupy z innymi podmiotami oraz określenie głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza grupą kapitałową oraz opis metod ich finansowania)

Na dzień 31 grudnia 2014 roku głównym akcjonariuszem ZT Kruszwica pozostawał podmiot prawa holenderskiego - Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (dalej „KBBV”) z siedzibą w Rotterdamie, w Holandii. KBBV posiada bezpośrednio 14.763.313 akcji Spółki, co stanowi 64,22% jej kapitału zakładowego. Akcje te dają prawo do wykonywania 64,22% głosów na walnym zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu KBBV, jest firma Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A. jest firma Bunge Limited z siedzibą w Stanach Zjednoczonych (White Plains, w stanie Nowy Jork). Od 2001 roku akcje Bunge Limited są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Nowym Jorku.

Działalność Grupy Bunge obejmuje:

Grupa Bunge prowadzi działalność w ponad 40 krajach świata, zatrudniając 35 tysięcy pracowników. Zakres biznesu Grupy obejmuje m.in.

- zakup nasion oleistych i zbóż;
- przetwórstwo nasion oleistych w celu pozyskania oleju dla branży spożywczej i biopaliwowej oraz śruty dla branży paszowej;
- produkcję olejów konfekcjonowanych, majonezu, margaryn oraz innych produktów konsumenckich;
- produkcję pasz dla zwierząt;
- handel zbożem i nasionami oleistymi;
- przetwórstwo nasion pszenicy oraz kukurydzy dla przemysłu spożywczego i browarniczego;
- przetwórstwo trzciny cukrowej i biomasy na cele energetyczne; oraz
- sprzedaż nawozów dla producentów rolnych.

Na dzień 31 grudnia 2014r. kapitał zakładowy spółki zależnej Mauresa SKA wynosił 60.352.000 PLN i dzielił się na 1.207.040 udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy. Spółką dominującą wobec Mauresa SKA jest ZT Kruszwica, która posiada 100% akcji.

Na dzień 31 grudnia 2014r. kapitał zakładowy spółki zależnej Mauresa sp. z o.o. wynosił 5.000 PLN i dzielił się na 100 udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy. Spółką dominującą wobec Mauresa sp. z o.o. jest ZT Kruszwica, która posiada 100% udziałów.

Na dzień 31 grudnia 2014r. kapitał zakładowy spółki zależnej ZTK Property Management sp. z o.o. wynosił 100.000 PLN i dzielił się na 2.000 udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy. Spółką dominującą wobec ZTK Property Management jest ZT Kruszwica, która posiada 1.998 udziałów, co stanowi 99,999% w kapitale zakładowym. Pozostałe 2 udziały posiada Mauresa SKA, co stanowi 0,001% w kapitale zakładowym.

Szczegółowe informacje na temat transakcji Grupy z podmiotami powiązаныmi zostały szczegółowo opisane w Nocie Nr 36 w Sprawozdaniu Finansowym Grupy za rok 2014.

6. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ GRUPĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE

(Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółkę z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji)

W 2014 roku Grupa nie zawierała transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach, które odbiegałyby od rynkowych.

7. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI GRUPY

(Informacje o umowach znaczących dla działalności Grupy, w tym znanych Spółce umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (współnikami) oraz umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji)

Na potrzeby niniejszej sekcji, jako kryterium uznania umowy za znaczącą przyjęto :

- wartość powyżej 10% przychodów netto ze sprzedaży produktów i towarów w roku obrotowym 2013, tj. 259,0 mln PLN – dla umów handlowych (zakupu surowców, materiałów oraz sprzedaży produktów i towarów) zawieranych w ramach regularnej działalności Grupy;
- wartość powyżej 10% kapitałów własnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 - dla pozostałych typów umów. Kapitał własny Spółki dominującej na koniec grudnia 2013 roku wynosił 735,0 mln PLN.

W związku z powyższym, w 2014 roku Grupa zawarła następujące znaczące umowy:

Umowa pożyczki z dnia 7 lipca 2014 roku zawarta z Bunge Finance B.V, z siedzibą w Rotterdamie, Holandia. Szczegółowy opis umowy pożyczki zawarty został w pkt 8 niniejszego sprawozdania.

Umowy sprzedaży oraz warunkowa umowa sprzedaży zawarta przez jednostki zależne ZT „Kruszwica” S.A.

W dniu 9 października 2014 roku jednostki zależne ZT „Kruszwica” S.A., tj. Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna z siedzibą w Warszawie, („**Mauresa SKA**”), jako sprzedawca, oraz Burgos spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, („**Burgos**”), jako kupujący, zawarły umowę sprzedaży oraz warunkową umowę sprzedaży prawa użytkowania wieczystego nieruchomości („**Umowa**”).

Zgodnie z Umową, w zamian za zapłatę łącznej ceny w kwocie brutto 74.171.386,20 złotych, Mauresa SKA sprzedała na rzecz Burgos: (i) prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie, przy ul. Radzywińskiej 122/124, składającej się z działki nr 57, wraz z prawem własności posadowionych na niej budynków i urządzeń, stanowiących odrębny przedmiot własności, KW nr WA3M/00102542/4 („**Nieruchomość 1**”) oraz zobowiązała się sprzedać (ii) prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie, przy ul. Radzywińskiej 122/124, składającej się z działki Nr 70, KW nr WA3M/00173882/7 („**Nieruchomość 2**”); oraz (iii) prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie, przy ul. Radzywińskiej 122/124, składającej się z działki nr 71, KW nr WA3M/00143401/3 („**Nieruchomość 3**”). Sprzedaż Nieruchomości 2 i Nieruchomości 3 została dokonana pod warunkiem zawieszającym, że m.st. Warszawa nie wykona prawa pierwokupu przysługującego jej na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

W dniu 3 listopada 2014 r. Spółka dominująca powzięła informację, iż m.st. Warszawa złożyło oświadczenie o rezygnacji z wykonania prawa pierwokupu wobec Nieruchomości 2 i Nieruchomości 3.

Wobec powyższego, wszelkie warunki z Umowy zostały spełnione.

W dniu 6 listopada 2014 r., zgodnie z postanowieniami umowy sprzedaży oraz warunkowej umowy sprzedaży prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zawartej pomiędzy jednostkami zależnymi ZT „Kruszwica” S.A. - Mauresa SKA oraz Burgos, wobec spełnienia się wszelkich warunków z Umowy, Mauresa SKA i Burgos zawarły ostateczną umowę sprzedaży: (i) prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie, przy ul. Radzymińskiej 122/124, składającej się z działki Nr 70, KW nr WA3M/00173882/7 („Nieruchomość 2”); oraz (ii) prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w Warszawie, przy ul. Radzymińskiej 122/124, składającej się z działki nr 71, KW nr WA3M/00143401/3 („Nieruchomość 3”).

W dniu 17 grudnia 2014 r. pomiędzy jednostkami zależnymi ZT „Kruszwica” S.A. - Mauresa SKA oraz ZTK Property Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, („ZTK Property Management”), dawniej jako Burgos sp. z o.o., zawarta została umowa pożyczki, na podstawie której Mauresa SKA zobowiązała się udzielić ZTK Property Management pożyczki w kwocie 74.271.400,00 PLN.

W związku z tym, iż kwota pożyczki nie została przekazana przez Mauresa SKA na rzecz ZTK Property Management, w dniu 19 grudnia 2014 r. pomiędzy jednostkami zależnymi ZT „Kruszwica” S.A. - Mauresa SKA oraz ZTK Property Management, zawarta została umowa potrącenia wierzytelności. Strony umowy postanowiły o potrąceniu wierzytelności Mauresa SKA o zapłatę ceny sprzedaży nieruchomości oraz wierzytelności ZTK Property Management o wypłatę kwoty pożyczki z umowy z dnia 17 grudnia 2014r. W wyniku dokonanego potrącenia wierzytelności strony umowy umorzyły się nawzajem do wysokości 74.171.386,20 PLN.

8. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa nie miała zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek.

Na dzień bilansowy Spółka posiadała kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie o wartości 15 mln PLN. Oprocentowanie zostało ustalone w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę.

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych.

Nazwa banku	Siedziba	Kwota kredytu wg umowy			Zadłużenie na 31.12.2014
		dane w tys.	waluta	termin spłaty	tys. PLN
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	5 000	PLN	31.12.2014	0
ING Bank Śląski S.A.	Warszawa	10 000	PLN	17.08.2015	0
Razem		15 000	PLN		0

Średni koszt odsetkowy dla kredytów na rachunkach bieżącym Grupy w 2014 roku wynosił 3,91% w stosunku rocznym i był o 0,58 punktu procentowego niższy jak rok wcześniej, w konsekwencji spadku rynkowych stóp procentowych.

Umowa z Bunge Holdings Finance

W dniu 7 lipca 2014 r. zawarta została Umowa pożyczki krótkoterminowej („Revolving credit facility agreement”) pomiędzy Spółką dominującą (pożyczkobiorcą) i Bunge Finance B.V., z siedzibą w Rotterdamie, Holandia (pożyczkodawcą).

Umowa przewiduje maksymalny poziom zadłużenia o równowartości 350 mln USD, przy czym pożyczka może być udzielana w walutach: PLN, USD i EUR. Pożyczka jest oprocentowana na poziomie właściwej międzybankowej stopy procentowej, powiększonej o marżę. Termin umowy pożyczki uzgodniony został na okres do końca 2014 roku, przy czym Umowa będzie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą warunków umowy w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności umowy. Spółka dominująca korzysta z klauzuli automatycznego przedłużenia umowy. Zaciągnięcie pożyczki ma na celu sfinansowanie bieżącej działalności operacyjnej Spółki dominującej, głównie skupu nasion rzepaku, podstawowego surowca do produkcji olejów jadalnych.

Dotychczasowa umowa pożyczki z dnia 13 lipca 2010 roku pomiędzy Spółką dominującą a Bunge SAS została rozwiązana.

W 2014 roku oprocentowanie pożyczki oparte było głównie w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę. Średnie efektywne oprocentowanie pożyczki wynosi około 4,54% rocznie.

Wszelkie rozliczenia w ramach umowy pożyczki dokonywane są z częstotliwością dzienną. Salda zamknięcia głównych rachunków bankowych Spółki podlegają automatycznemu procesowi transferu na rachunek bankowy

Bunge Finance celem redukcji zadłużenia na koniec tego samego dnia. Służy to zmniejszeniu kosztów finansowych i pozwala w sposób bardziej efektywny korzystać z posiadanych zasobów pieniężnych. W przypadku nadwyżki wypłat nad wpływami debetowe saldo rachunków głównych Spółki dominującej staje się automatycznie kwotą ciągnięcia zwiększającego zaangażowanie Spółki dominującej z tytułu pożyczki.

Zobowiązania z tytułu pożyczek.

Pożyczkodawca	Siedziba	Kwota pożyczki wg umowy			Zadłużenie na 31.12.2014
		dane w tys.	waluta	termin spłaty	tys. PLN
Bunge Finance B.V.	Rotterdam, Holandia	350 000	USD lub ekwiwalent	01.03.2015	0
Razem		350 000	USD lub ekwiwalent		0

9. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH

(Informacje o udzielonych pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązanim Grupy, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności)

W 2014 roku Spółka dominująca udzieliła pożyczek następującym podmiotom powiązanim:

Mauresa spółka z o.o. spółka komandytowo-akcyjna (dalej: Mauresa SKA lub pożyczkobiorca), z siedzibą w Warszawie, (podmiot zależny od ZT „Kruszwica” S.A.). Spółka w dniu 23 stycznia 2014 roku udzieliła spółce Mauresa SKA pożyczki w wysokości stanowiącej równowartość w PLN nie wyższą niż 1,5 mln PLN. Pożyczkobiorca może dokonywać wypłat w PLN, USD i EUR. Wysokość oprocentowania za każdy miesiąc wynosi równowartość notowania w zależności od waluty pożyczki: Wibor/Libor/Eurolibor 1M plus 2,10% z pierwszego dnia każdego miesiąca. Pożyczkobiorca zobowiązany jest zwrócić pożyczkę Spółce w ciągu jednego miesiąca po wypowiedzeniu przez Spółkę.

Mauresa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dalej: Mauresa lub pożyczkobiorca), z siedzibą w Warszawie, (podmiot zależny od ZT „Kruszwica” S.A.). Spółka w dniu 23 stycznia 2014 roku udzieliła spółce Mauresa pożyczki w wysokości stanowiącej równowartość w PLN nie wyższą niż 10 tys. PLN. Pożyczkobiorca może dokonywać wypłat w PLN, USD i EUR. Wysokość oprocentowania za każdy miesiąc wynosi równowartość notowania w zależności od waluty pożyczki: Wibor/Libor/Eurolibor 1M plus 2,10% z pierwszego dnia każdego miesiąca. Pożyczkobiorca zobowiązany jest zwrócić pożyczkę Spółce w ciągu jednego miesiąca po wypowiedzeniu przez Spółkę.

Burgos spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, obecna nazwa spółki brzmi ZTK Property Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dalej: Burgos lub pożyczkobiorca), z siedzibą w Warszawie, (podmiot zależny od ZT „Kruszwica” S.A.). Spółka w dniu 12 listopada 2014 roku udzieliła spółce Burgos pożyczki w wysokości stanowiącej równowartość w PLN nie wyższą niż 1,4 mln PLN. Pożyczkobiorca może dokonywać wypłat w PLN, USD i EUR. Wysokość oprocentowania za każdy miesiąc wynosi równowartość notowania w zależności od waluty pożyczki: Wibor/Libor/Eurolibor 1M plus 2,10% z pierwszego dnia każdego miesiąca. Pożyczkobiorca zobowiązany jest zwrócić pożyczkę Spółce w ciągu jednego miesiąca po wypowiedzeniu przez Spółkę.

10. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANÝCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH

W 2014 roku na zlecenie Spółki dominującej banki współpracujące wystawiły następujące gwarancje bankowe:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji		Termin ważności
			Kwota	Waluta	
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	DDF/1709/2008	55 804,15	EUR	29.07.2015
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	DDF/12464/2014	782 250,00	PLN	20.05.2015
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Warszawa	GK13-1980009/1	264 207,00	PLN	31.07.2015

Gwarancja DDF/1709/2008 wystawiona została zamiast zwyczajowej kaucji na rzecz GTC Aeropark z siedzibą w Warszawie, który to podmiot jest Wynajmującym pomieszczenia biurowe dla Spółki.

Gwarancja DDF/12464/2014 i GK13-1980009/1 zostały wystawione na rzecz Agencji Rezerw Materiałowych, celem zabezpieczenia rezerw strategicznych oleju rzepakowego.

W 2014 roku Spółka dominująca nie udzieliła żadnych poręczeń na rzecz stron trzecich.

11. WPŁYWY Z EMISJI

(Opis wykorzystania przez Spółkę wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności)

W 2014 roku nie miała miejsca emisja akcji ZT Kruszwica.

12. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK

W 2014 roku Grupa nie publikowała żadnych prognoz finansowych.

13. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA

Czynniki ryzyka oraz zagrożenia zostały opisane w Sprawozdaniu Finansowym Grupy za rok 2014 w nocie nr 38.

14. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ

(Ocena dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Spółka podjęła lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom)

Źródła finansowania działalności Grupy

Źródło	2014-12-31		2013-12-31		Zmiana	
	tys. PLN	%	tys. PLN	%	tys. PLN	p.p.
Kapitały własne	796 197	83,38%	734 665	67,56%	61 475	-46,35%
Zobowiązania długoterminowe	7 707	0,81%	6 916	0,64%	791	-0,60%
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	0	0,00%	182 748	16,81%	-182 748	137,78%
Zobowiązania krótkoterminowe	150 971	15,81%	163 124	15,00%	-12 153	9,16%
R a z e m	954 875	100%	1 087 453	100%	-132 635	100%

W strukturze źródeł finansowania działalności Grupy w 2014 roku, w porównaniu do roku ubiegłego, umocniły swoją pozycję kapitały własne, które w 83% stanowiły źródło finansowania działalności Grupy (2013 rok: 68%). Udział kredytów i pożyczek natomiast uległ obniżeniu z 31% w 2013 roku do 0% w roku 2014. Zobowiązania krótkoterminowe jak i długoterminowe nie wykazały istotnych zmian w tym zakresie.

W ramach kredytów i pożyczek najważniejszym źródłem finansowania działalności Grupy były pożyczki od podmiotów powiązanych w ramach Grupy Bunge. W tym zakresie Grupa prowadzi w ostatnich latach stabilną politykę. Również w przyszłości przewiduje się, że pożyczki w ramach grupy Bunge będą stanowiły główne źródło zewnętrznego finansowania działalności Grupy.

Podobnie jak w latach ubiegłych, zawarta w bilansie Grupy wartość należności z tytułu dostaw nie obejmuje wierzytelności objętych faktoringiem pełnym (bez regresu ryzyka do zbywcy). Wartość tych wierzytelności na koniec 2014 roku wyniosła 121 mln PLN i była niższa, w stosunku do końca roku 2013, o 6 mln PLN. Dzięki faktoringowi, jako źródłu finansowania działalności, Grupa poprawia swoją płynność finansową oraz redukuje ryzyko kupieckie.

Grupa posiada pełną zdolność do wywiązywania się ze swoich zobowiązań. Wszelkie zobowiązania, zarówno w stosunku do dostawców, podmiotów powiązanych, banków jak i zobowiązania publiczno-prawne Grupa regulowała terminowo. Brak jest przesłanek, które mogłyby wskazywać na istnienie zagrożeń w tym zakresie.

15. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH

(Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności)

Kluczowym elementem strategii inwestycyjnej Grupy w roku 2014 była optymalizacja infrastruktury produkcyjnej w segmencie wyrobów konsumenckich oraz przerobu nasion. Realizowane projekty inwestycyjne były ukierunkowane głównie na utrzymanie i poprawę niezawodności technicznej oraz redukcję kosztów wytwarzania. Nieodłącznym celem inwestycji było też spełnienie nowych wymogów legislacyjnych oraz poprawa stanu bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska. W 2014 roku inwestycje w majątek trwały, z wyłączeniem inwestycji kapitałowych w Grupie, zamknęły się wartością 13,2 mln PLN.

Przedmiotem realizowanych inwestycji były m.in.:

- relokacja produkcji margaryn ze Szczecinka do pozostałych lokalizacji w Polsce, mająca na celu redukcję kosztów wytwarzania,
- modernizacja stacji transformatorowych oraz rozdzielni elektrycznych w zakładzie w Brzegu,
- wymiana wyeksploatowanych wentylatorowych chłodni wodnych w dziale Olejarni w Brzegu,
- wymiana zbiornika zrzutowego heksanu wraz z modernizacją części instalacji w zakładzie w Kobylnikach,
- modernizacja i wymiana wyeksploatowanego układu wody chłodniczej w dziale Rozlewni Oleju w Kobylnikach,
- zakup i instalacja linii pilotażowej do tłoczenia nasion na zimno w zakładzie w Brzegu,
- modernizacja systemu poboru wód chłodniczych i odprowadzenia ścieków w zakładzie w Brzegu,
- projekty dla poprawy warunków bezpieczeństwa pracy we wszystkich lokalizacjach Grupy.

W kolejnych latach Grupa planuje przede wszystkim inwestycje modernizacyjne i odtworzeniowe w ramach posiadanego rzeczowego majątku trwałego, bez udziału istotnych bezpośrednich inwestycji kapitałowych w innych podmiotach.

Plany inwestycyjne finansowane będą realizowane w pierwszej kolejności środkami własnymi (z zysków lat ubiegłych) oraz z dokonywanych odpisów umorzeniowych. Niezależnie od środków własnych, Grupa dysponuje możliwością pozyskiwania dodatkowych funduszy ze źródeł zewnętrznych w ramach niewykorzystanych limitów umów pożyczkowo-kredytowych. Jednakże, źródła te mogą stanowić wyłącznie doraźny sposób pokrywania wydatków inwestycyjnych. Strategią Grupy jest bowiem równoważenie bilansu poprzez pokrywanie długoterminowych aktywów adekwatną wielkością kapitałów własnych i/lub długoterminowych zobowiązań. Na chwilę obecną równowaga ta jest zachowana i nie istnieją jakiegokolwiek przesłanki, które mogłyby świadczyć o ewentualności jej istotnego naruszenia.

16. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2014 ROKU Z OKREŚLENIEM STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK

W strukturze przychodów ze sprzedaży produktów i towarów Grupy w 2014 roku nie odnotowano istotnych zmian w stosunku do roku ubiegłego. Wzrost wolumenów sprzedaży olejów luzem, śruty rzepakowej został zniwelowany spadkiem cen sprzedaży tych wyrobów. W rezultacie, wartość sprzedaży produktów była o 187 mln PLN niższa niż w roku poprzednim.

Czynnikiem istotnie wpływającym na wynik z działalności operacyjnej Grupy są zbiory nasion rzepaku w Polsce oraz krajach ościennych. Ilość zebranych plonów determinuje cenę zakupu surowca a tym samym ma znaczący wpływ na kształtowanie się poziomu realizowanej marży na sprzedaży, przede wszystkim wyrobów konsumenckich.

W roku 2014 zbiory nasion rzepaku w Polsce były rekordowo wysokie. Udało się zebrać około 3,0 mln ton (szacunek) nasion rzepaku (2013 rok: 2,7 mln ton). Wysokie zbiory nasion rzepaku jak i pozostałych głównych 10 roślin oleistych były tendencją ogólnosiwiatową.

W 2014 roku Grupa poniosła koszty restrukturyzacji, związane z zaprzestaniem kontynuowania działalności produkcyjnej w Szczecinku i Gdańsku, w łącznej wysokości 19,7 mln PLN.

Grupa nadal wykonuje postanowienia umów zawartych we wrześniu 2010 roku z Bunge Polska, na mocy których nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej (umowy konsolidacji sprzedaży) obu podmiotów w zakresie sprzedaży produktów konsumenckich. W 2012 roku Grupa przejęła wszystkie umowy sprzedaży produktów Bunge Polska, stając się tym samym jedynym dystrybutorem produktów tej spółki. Z tytułu umów konsolidacji sprzedaży z Bunge Polska Grupa odnotowała w 2014 roku wartość sprzedaży w wysokości 76 mln PLN (2013 rok: 83 mln PLN).

W prowadzonej działalności Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne, których celem jest zabezpieczenie dwóch kluczowych, z perspektywy biznesu, rodzajów ryzyka: kursu wymiany walut oraz wahań cen surowców na rynkach międzynarodowych. Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, stosowane są walutowe kontrakty terminowe typu Forward. Dla ograniczenia ryzyka zmiany cen surowców, tym samym zapewnienia realizacji planowanych marż, Grupa zawiera terminowe kontrakty towarowe zabezpieczające ww. ekspozycje.

Dzięki powyższym instrumentom Grupa niweluje wpływ wahań cen produktów i surowców oraz kursów walut na wynik finansowy.

Grupa nie odnotowała innych czynników i nietypowych zdarzeń, które miałyby istotny wpływ na osiągnięte przez nią wyniki finansowe w okresie sprawozdawczym 2014.

17. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GRUPY ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GRUPY

(Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju oraz opis perspektyw rozwoju działalności Grupy co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej)

Najbardziej istotne czynniki determinujące rozwój oraz wyniki finansowe Grupy to:

- koszt surowców – nasion rzepaku i olejów tropikalnych
- dostępność nasion rzepaku
- ceny sprzedaży oleju rzepakowego luzem
- kompensacja wzrostu cen surowca wyższymi cenami produktów finalnych
- ceny sprzedaży śrutu rzepakowego
- wolumen sprzedaży produkcji podstawowej
- kursy walut.

Ceny zakupu głównych surowców wykorzystywanych przez Grupę są cenami określanymi na światowych giełdach towarowych. W przypadku produktów masowych Grupy (oleje luzem i śruta rzepakowa) ich ceny sprzedaży są ściśle skorelowane z cenami surowców, co w efekcie pozwala w znacznym stopniu kompensować wzrosty cen tych surowców. W przypadku produktów konsumenckich i profesjonalnych wrażliwość ich cen sprzedaży na zmianę cen surowców na rynkach światowych jest zdecydowanie mniejsza. Skutkuje to opóźnieniem kompensaty wyższych kosztów surowca wyższymi cenami sprzedaży produktów finalnych. Spowodowane jest to ograniczoną zdolnością konsumentów dla akceptacji podwyżek cen detalicznych nabywanych przez nich produktów. W przypadku natomiast spadku cen surowca, co miało miejsce w roku 2014, Grupa ma możliwość zdyskontowania efektu mniejszej wrażliwości cen sprzedaży wyrobów na zmianę cen surowców.

Przewiduje się, że głównymi czynnikami determinującymi wyniki finansowe Grupy w kolejnych latach będą: cena oraz dostępność nasion rzepaku z przyszłych zbiorów oraz zmiany cen olejów tropikalnych.

Istotnym czynnikiem mającym istotny wpływ na kształtowanie się przyszłych wyników Spółki są kursy walutowe. Umacnianie lub osłabianie się złotego adekwatnie poprawia lub pogarsza konkurencyjność produktów własnych Grupy na rynkach zagranicznych. Ponieważ ceny głównych surowców ustalone są na globalnych rynkach towarowych, efekt jakichkolwiek zmian w cenach potęgowany jest dodatkowymi możliwymi wahaniami kursów walut. Założywszy, że zmiany w cenach produktów konfekcjonowanych oferowanych przez Spółkę na rynku krajowym nie ulegają dynamicznym i znacznym zmianom, brak możliwie szybkiej reakcji na bieżące wahania kursów walut i związane z tym korekty cen produktów finalnych stanowią dla Grupy istotne ryzyko

Ze względu na istotnie zmniejszające się w ostatnich dwóch latach zapotrzebowanie na zewnętrzne środki finansowe, coraz mniejsze znaczenie na wyniki finansowe Grupy mają elementy polityki monetarnej.

Grupa konsekwentnie dąży do minimalizacji własnego kapitału obrotowego, głównie w celu ograniczenia zapotrzebowania na zewnętrzne źródła finansowania a tym samym do poprawy wskaźników efektywności oraz dochodowości, a także do zmniejszenia ekspozycji na wahań stóp procentowych na rynku międzybankowym.

18. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM GRUPY

W dniu 2 czerwca 2014 roku miało miejsce połączenie ZT Kruszwica S.A. z ZPT Elmilk sp. z o.o., w trybie art. 492 § 1 pkt 1) Kodeksu spółek handlowych (łączenie przez przejęcie), poprzez przeniesienie całego majątku ZPT Elmilk na ZT Kruszwica, bez podwyższenia kapitału zakładowego ZT Kruszwica.

Połączenie uzasadnione było zamiarem uproszczenia struktury organizacyjnej Grupy Bunge, do której należy ZT Kruszwica S.A., w Polsce. Proces w perspektywie średnio- i długookresowej umożliwi realizację celu jakim jest usprawnienie funkcjonowania ZT Kruszwica, zarówno od strony organizacyjnej jak i prawnej.

Wraz z połączeniem obydwu spółek Grupa zdecydowała o zaprzestaniu prowadzenia działalności produkcyjnej w zakładzie w Szczecinku i przeniesieniu produkcji, wraz z częścią majątku trwałego, do innych lokalizacji produkcyjnych Grupy.

W 2014 roku, wskutek braku ekonomicznego uzasadnienia do kontynuowania rafinacji oleju palmowego w zakładzie w Gdańsku, Grupa zdecydowała o zaprzestaniu kontynuowania działalności w tym zakładzie. W konsekwencji zakład w Gdańsku został zamknięty.

19. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY GRUPĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA GRUPY PRZEZ PRZEJĘCIE

Grupa nie zawarła z osobami zarządzającymi umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Grupy przez przejęcie.

20. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE GRUPĘ

(Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiovych opartych na kapitale Grupy, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących Grupę w przedsiębiorstwie Grupy, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku gdy Grupa jest jednostką dominującą lub znaczący inwestor - oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym - obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca ich zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym)

Wynagrodzenia, nagrody oraz inne korzyści otrzymane przez osoby zarządzające i nadzorujące Grupę zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym Grupy za 2014 rok w nocie nr 40.

21. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI GRUPY ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH GRUPY, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH EMITENTA

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Grupę, według stanu na dzień przekazania niniejszego sprawozdania do publicznej wiadomości, członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Emitenta nie posiadali akcji ZT Kruszwica oraz udziałów i akcji w jednostkach powiązanych z ZT Kruszwica.

22. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCIE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY

(Informacje o znanych Grupie umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym) w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy)

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Grupę, według stanu na dzień przekazania niniejszego sprawozdania, Grupie nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

23. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH

Grupa nie posiada programów akcji pracowniczych.

24. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SADEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

(Z uwzględnieniem informacji w zakresie: (i) postępowań dotyczące zobowiązań albo wierzytelności Grupy lub jednostki od niej zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy, (ii) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.)

W 2014 roku nie występowały tego typu postępowania.

25. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH

(Informacje o nabyciu udziałów (akcji) własnych, a w szczególności celu ich nabycia, liczbie i wartości nominalnej, ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cenie nabycia oraz cenie sprzedaży tych udziałów (akcji) w przypadku ich zbycia)

W 2014 roku Spółka dominująca nie nabywała akcji własnych.

26. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ GRUPĘ ZAKŁADACH

W 2014 roku Grupa prowadziła własną działalność w trzech lokalizacjach produkcyjnych na terenie kraju.

ZT Kruszwica prowadziły działalność w:

- zakładzie produkcyjnym w Kobylnikach, k/ Kruszwicy;
- zakładzie produkcyjnym w Gdańsku,
- zakładzie produkcyjnym w Brzegu.

Zakład Produkcyjny w Kobylnikach prowadził działalności w zakresie: przetwórstwa nasion rzepaku, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych, produkcji margaryn i tłuszczów profesjonalnych i komponentów margarynowych.

Zakład Produkcyjny w Gdańsku prowadził działalności w zakresie: rafinacji oleju palmowego oraz produkcji tłuszczów cukierniczych.

W 2014 roku, wskutek braku ekonomicznego uzasadnienia do kontynuowania rafinacji oleju palmowego w zakładzie w Gdańsku, Spółka zdecydowała o zaprzestaniu kontynuowania działalności w tym zakładzie. W konsekwencji zakład w Gdańsku został zamknięty.

Zakład Produkcyjny w Brzegu prowadził działalności w zakresie: przetwórstwa nasion rzepaku, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych i produkcji margaryn konsumenckich.

ZPT Elmilk sp. z o.o., do czasu połączenia z ZT Kruszwica w dniu 2 czerwca 2014 roku, prowadziły działalność w zakładzie produkcyjnym w Szczecinku w zakresie produkcji margaryn konsumenckich.

27. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ GRUPĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

(Informacje o instrumentach finansowych w zakresie:

- a) *ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest jednostka;*
- b) *przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń).*

Informacje o instrumentach finansowych w zakresie ryzyka oraz przyjętych przez Grupę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym zostały opisane w Notach Nr 36 i 37 Sprawozdania Finansowego Grupy za rok 2014.

28. CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY AKTYWÓW I PASYWÓW SKONSOLIDOWANEGO BILANSU, W TYM Z PUNKTU WIDZENIA PŁYNNOŚCI GRUPY

Struktura zarówno aktywów, jak i pasywów na koniec grudnia 2014 roku nie uległa istotnej zmianie w porównaniu do roku 2013. Na koniec 2014 roku suma bilansowa w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy, w stosunku do końca roku poprzedniego, uległa obniżeniu o 132.635 tys. PLN, tj. o 12%.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – Aktywa Grupy

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN '000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN '000	Udział w aktywach 2014 %	Udział w aktywach 2013 %	Zmiana PLN '000
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	207 534	273 682	21,7%	25,2%	-66 148
Rzeczowe aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	17 438	0	1,8%	0,0%	17 438
Nieruchomości inwestycyjne	15 847	1 020	1,7%	0,1%	14 827
Wartość firmy	83 793	83 793	8,8%	7,7%	0
Wartości niematerialne	22 146	26 327	2,3%	2,4%	-4 181
Długoterminowe aktywa finansowe	114	163	0,0%	0,0%	-49
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 401	1 485	0,4%	0,1%	1 916
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	675	894	0,1%	0,1%	-219
	350 948	387 364	36,8%	35,6%	-36 416
Aktywa obrotowe					
Zapasy	331 275	509 656	34,7%	46,9%	-178 381
Należności z tytułu dostaw i usług	92 762	138 857	9,7%	12,8%	-46 095
Należności pozostałe	29 348	24 551	3,1%	2,3%	4 797
Krótkoterminowe aktywa finansowe	10 514	23 868	1,1%	2,2%	-13 354
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	139 206	1 364	14,6%	0,1%	137 842
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	822	1 793	0,1%	0,2%	-971
	603 927	700 089	63,2%	64,4%	-96 162
Aktywa razem	954 875	1 087 453	100,0%	100,0%	-132 578

W strukturze aktywów Grupy zdecydowanie przeważają aktywa Jednostki dominującej.

Na koniec 2014 roku główną pozycją w aktywach Grupy stanowią zapasy (34,7%), w tym przede wszystkim nasiona rzepaku 237 mln PLN (na dzień 31.12.2013 r.: 385 mln PLN). Wysoki poziom zapasów nasion rzepaku, podstawowego surowca Grupy, jest efektem ich cyklu obrotowego. Grupa pozyskuje znaczną część nasion rzepaku podczas skupu, w okresie lipiec-sierpień. Poziom nasion rzepaku osiąga najwyższą wartość w skali roku na koniec trzeciego kwartału, po czym, w miarę ich zużycia w procesie produkcji, sukcesywnie maleje.

Kolejną istotną pozycją w aktywach Grupy są rzeczowe aktywa trwałe, których wartość uległa obniżeniu o 66.148 tys. PLN, głównie z powodu odpisów amortyzacyjnych oraz odpisu majątku trwałego spółki zależnej ZPT Elmilik sp. z o.o., w związku z decyzją o zamknięciu działalności produkcyjnej w tym zakładzie.

Spadek poziomu należności z tytułu dostaw i usług o 46.095 tys. PLN w stosunku do ubiegłego roku, spowodowany jest wyższą wartością sprzedaży w ostatnich miesiącach roku porównawczego.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2014 roku Grupa wykazała depozyt środków pieniężnych w wysokości 139.206 mln PLN, co stanowi wzrost o 137.842 tys. PLN w stosunku do końca 2013 roku.

W pozycji aktywa finansowe na koniec 2014 roku Grupa ujęła o 13.354 tys. PLN mniejszą niż w 2013 roku wartość aktywów z tytułu wyceny wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych. Grupa wykazała wyższe zobowiązania z tytułu wyceny wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość godziwa instrumentów pochodnych posiadanych przez Grupę wykazywała aktywa na kwotę 10.507 tys. PLN i zobowiązania o wartości 13.404 tys. PLN (31/12/2013: aktywa 23.862 tys. PLN, zobowiązania 10.955 tys. PLN).

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – Pasywa Grupy

	Koniec okresu 31/12/2014 PLN '000	Koniec okresu 31/12/2013 PLN '000	Udział w aktywach 2014 %	Udział w aktywach 2013 %	Zmiana PLN '000
Kapitał własny					
Kapitał podstawowy	185 076	185 076	19,38%	17,02%	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	245 401	245 401	25,70%	22,57%	0
Kapitał rezerwowy	220 090	172 966	23,05%	15,91%	47 124
Zyski zatrzymane	145 630	131 222	15,25%	12,07%	14 408
Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące	-	-	-	-	-
	796 197	734 665	83,38%	67,56%	61 532
Zobowiązania długoterminowe					
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 794	4 162	0,50%	0,38%	632
Pozostałe rezerwy	2 913	2 754	0,31%	0,25%	159
	7 707	6 916	0,81%	0,64%	791
Zobowiązania krótkoterminowe					
Rezerwy	1 654	1 018	0,17%	0,09%	636
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	0	182 748	0,00%	16,81%	-182 748
Zobowiązania finansowe	13 404	10 990	1,40%	1,01%	2 414
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	17 953	20 575	1,88%	1,89%	-2 622
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	114 386	118 393	11,98%	10,89%	-4 007
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 329	1 924	0,24%	0,18%	405
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	1 245	10 224	0,13%	0,94%	-8 979
	150 971	345 872	15,81%	31,81%	-194 901
Pasywa razem	954 875	1 087 453	100,00%	100,00%	-132 578

W strukturze pasywów Grupy zdecydowanie przeważają pasywa Jednostki dominującej.

Na koniec grudnia 2014 roku, udział zobowiązań długoterminowych Grupy utrzymał się na zbliżonym poziomie w stosunku do roku ubiegłego.

Zmniejszenie poziomu zobowiązań krótkoterminowych Grupy spowodowane było spadkiem zadłużenia Grupy o 194.901 tys. PLN.

Wzrost kapitału własnego Grupy jest głównie wynikiem wypracowanego zysku netto Grupy w wysokości 119.841 tys. PLN.

W pozycji zobowiązania finansowe na koniec 2014 roku Grupa ujęła o 2.414 tys. PLN wyższą niż w 2013 roku wartość zobowiązań z tytułu wyceny wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Grupa wykazała na koniec 2014 roku zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego o 405 tys. PLN wyższe niż na koniec okresu porównawczego, co jest pochodną wypracowanego w 2014 roku wyższego dochodu do opodatkowania.

29. WAŻNIEJSZE ZDARZENIA MAJĄCE ZNACZĄCY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORAZ WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA W ROKU

Zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy w roku 2014 zostały opisane w pkt 16 niniejszego Sprawozdania.

30. OPIS STRUKTURY GŁÓWNYCH LOKAT KAPITAŁOWYCH LUB GŁÓWNYCH INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH DOKONANYCH W RAMACH GRUPY

Grupa nie posiada lokat kapitałowych. Główną inwestycją kapitałową Grupy w 2014 roku był zakup udziałów w spółce ZTK Property Management sp. z o.o. Szczegółowy opis transakcji ujęty został w notcie nr 18 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za 2014 rok.

31. OPIS ORGANIZACJI KAPITAŁOWEJ EMITENTA ZE WSKAZANIEM JEDNOSTEK PODLEGAJĄCYCH KONSOLIDACJI ORAZ OPIS ZMIAN W ORGANIZACJI GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA WRAZ Z PODANIEM ICH PRZYCZYN

Szczegółowy opis organizacji Grupy ujęty został w notach nr 1, 18 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy za 2014 rok.

32. CHARAKTERYSTYKA POLITYKI W ZAKRESIE KIERUNKÓW ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA

Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy ujęta została w pkt 17 niniejszego Sprawozdania.

33. OPIS ISTOTNYCH POZYCJI POZABILANSOWYCH W UJĘCIU PODMIOTOWYM, PRZEDMIOTOWYM I WARTOŚCIOWYM

Istotne pozycje pozabilansowe nie wystąpiły.

34. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

- a) *Data zawarcia przez Spółkę umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okres, na jaki została zawarta ta umowa.*

Umowa o przegląd półrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 6 miesięcy, zakończony 30 czerwca 2014 roku, została zawarte z Deloitte Polska Sp. z o. o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, w dniu 21 lipca 2014 roku. Zakres przeglądu obejmuje sprawozdanie skonsolidowane sporządzone zgodnie z MSSF/MSR.

Umowa o badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2014 roku, została zawarte z Deloitte Polska Sp. z o. o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, w dniu 8 października 2014 roku. Zakres badania obejmuje pełne sprawozdanie jednostkowe i skonsolidowane, sporządzone zgodnie z MSSF/MSR.

Umowa o badanie pakietu konsolidacyjnego, sporządzonego zgodnie ze standardami rachunkowości obowiązującymi w Stanach Zjednoczonych (US GAAP) oraz zasadami obowiązującymi w Grupie Bunge, za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2014 roku, została zawarta z Deloitte Polska Sp. z o. o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, w dniu 8 października 2014 roku.

- b) *Łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz, jeżeli Grupa sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, z tytułu badania i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, dotyczącego danego roku obrotowego.*

Łączne należne wynagrodzenie za przegląd skonsolidowanego sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2014 roku zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 20.000 EUR.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz pakietu konsolidacyjnego za rok 2014, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 147.473 EUR.

Zgodnie z ww. umowami, Spółka zobowiązana jest ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony, tłumaczenie sprawozdań na język angielski, etc.

- c) *Pozostała łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z innych tytułów niż określone w lit. b, dotyczącego danego roku obrotowego.*

Łączne wynagrodzenie należne z innych tytułów niż określone w literze b, dotyczące 2014 roku, zostało ustalone w wysokości 7.000 PLN.

- d) *Informacje określone w lit. b i c dla poprzedniego roku obrotowego.*

Należne wynagrodzenie za przegląd skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółki dominującej za pierwsze półrocze 2013 roku zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 20.000 EUR.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółki dominującej, sprawozdania jednostkowego spółki zależnej oraz pakietu konsolidacyjnego spółki dominującej za rok 2013, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 150.575 EUR.

Zgodnie z zawartymi umowami, Spółka zobowiązana była ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony, tłumaczenie sprawozdań finansowych na język angielski, etc.

Łączne wynagrodzenie należne z innych tytułów niż określone w literze b, dotyczące 2013 roku, zostało ustalone w wysokości 7.000 PLN.

Sprawozdanie Zarządu zostało sporządzone w dniu 10 marca 2015 roku.

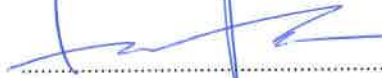
Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

.....

Wojciech Bauman – Członek Zarządu

.....

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

.....

Jacek Michalak – Członek Zarządu

.....

Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

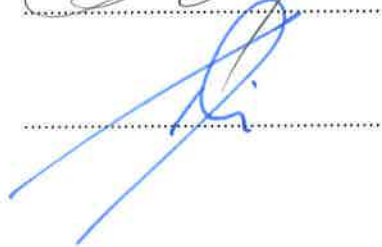
.....

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

.....

Tomasz Wika – Członek Zarządu

.....

Oświadczenie dotyczące stosowania przez Spółkę dominującą ZT „Kruszwica” S.A. zasad ładu korporacyjnego w 2014 roku

I. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Na podstawie § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 1/1110/2006 Rady Giełdy z dnia 4 stycznia 2006 r., ze zmianami, ZT „Kruszwica” S.A. w roku 2014 (dalej „Spółka dominująca”, „Emitent” lub „ZT Kruszwica”) powinna stosować zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie – „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW”, stanowiącym Załącznik do Uchwały Nr 19/1307/2012 Rady Giełdy z dnia 21 listopada 2012 r. (dalej „Dobre Praktyki”), dostępnym na stronie internetowej <http://www.corp-gov.gpw.pl>.

II. Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego, wraz ze wskazaniem tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

Spółka dominująca podtrzymuje swoje dotychczasowe deklaracje co do zakresu przestrzegania przez Spółkę zasad ładu korporacyjnego, zgodnie z którymi Spółka w 2014 roku przestrzegała wszystkich rekomendacji i zasad Dobrych Praktyk z wyłączeniem:

- w Zakresie Rekomendacji z Części I Dobrych Praktyk:

Rekomendacja 5

„Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009r. (2009/385/WE).”

Powyzsza rekomendacja nie byla w pelni stosowana przez ZT Kruszwica.

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej, zgodnie z § 17 ust. 2 Statutu, ustala Walne Zgromadzenie. W poprzedniej kadencji Rady Nadzorczej, uchwałą nr 36/2008 z dnia 28 maja 2008 r., Walne Zgromadzenie przyznało wynagrodzenie niezależnym Członkom Rady Nadzorczej. W obecnej kadencji,

wynagrodzenie to zostało – na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia nr 34/2013 z dnia 20 czerwca 2013 roku – przyznane jedynie niezależnym Członkom Rady Nadzorczej. Pozostali Członkowie Rady Nadzorczej pełnili i pełnią te funkcje bez wynagrodzenia.

Wynagrodzenia Członków Zarządu, zgodnie z art. § 12 Statutu, ustala natomiast przedstawiciel Rady Nadzorczej delegowany przez jej członków lub pełnomocnik powołany przez Walne Zgromadzenie. Należy jednak mieć na względzie, iż ZT Kruszwica wchodzi w skład Grupy Bunge, a jej podmiot dominujący ma swoją siedzibę w Stanach Zjednoczonych. ZT Kruszwica zobowiązana jest do przestrzegania wewnętrznych wytycznych określanych przez władze Grupy Bunge, które w sposób bezpośredni nawiązują do dobrych praktyk przyjętych przez spółki amerykańskie. W związku z tym, Spółka dominująca w ograniczonym zakresie stosuje się do zaleceń Komisji Europejskiej dotyczących polityki prowadzonej wobec członków Zarządu Spółki, w kwestiach takich jak struktura wynagrodzenia, programy motywacyjne i nagrody roczne, Spółka dominująca jest w tym zakresie związana wewnętrznymi regulacjami Grupy Bunge. Tym samym przestrzeganie przez nią w pełni tej rekomendacji jest ograniczone z powodu różnic pomiędzy systemami prawa, a także standardami obowiązującymi w Unii Europejskiej, a wewnętrznymi regulacjami przyjętymi przez Grupę Bunge.

Rekomendacja 9

„GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez spółki działalności gospodarczej.”

Powyższa rekomendacja nie była stosowana przez ZT Kruszwica w rozumieniu ilościowym, wśród Członków Zarządu i Rady Nadzorczej znajduje się bowiem jedna kobieta. Natomiast przy doborze osób piastujących funkcję członków Zarządu i Rady Nadzorczej, Spółka dominująca niezmiennie kieruje się najwyższymi standardami i w tym zakresie nie dokonuje różnicowania kandydatów ze względu na ich płeć ani inne cechy pozamerytoryczne. Podstawowym kryterium wyłaniania władz w Spółce dominującej są wysokie kompetencje, umiejętności oraz profesjonalizm kandydatów. Na uwagę zasługuje też fakt, iż jedno z najważniejszych stanowisk we władzach Spółki dominującej (funkcję zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej), zajmuje Pani Vesselina Shaleva.

Rekomendacja 12

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.”

Powyższa rekomendacja nie była stosowana przez ZT Kruszwica. W ocenie Zarządu, dotychczasowy przebieg Walnych Zgromadzeń ZT Kruszwica nie stwarzał takiej potrzeby. Walne Zgromadzenia odbywały się w Warszawie, w związku z czym udział w nich nie jest w żaden sposób utrudniony dla Akcjonariuszy zainteresowanych ich przebiegiem, wypowiedaniem się, czy też wykonywaniem prawa głosu (osobiście lub przez pełnomocnika). Spółka dominująca stoi ponadto na stanowisku, że pomimo

zaawansowanej techniki istnieje zawsze ryzyko, że z różnych przyczyn, w tym niezależnych od Spółki, Akcjonariuszy, czy też osób trzecich, nie zostanie zagwarantowane bezpieczeństwo techniczne oraz prawne dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, czy też wykonywania prawa głosu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, a ewentualne szkody wynikłe z jakichkolwiek zakłóceń w tym zakresie mogłyby spowodować nieuzasadniony wzrost kosztów prowadzonej przez Spółkę dominującą działalności.

- w Zakresie Zasad z Części II Dobrych Praktyk:

Zasada nr 1 pkt 7)

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej: (...) pytania akcjonariuszy dotyczące spraw objętych porządkiem obrad, zadawane przed i w trakcie Walnego Zgromadzenia, wraz z odpowiedziami na zadawane pytania”

Powyższa zasada nie jest stosowana przez ZT Kruszwica. Przebieg Walnych Zgromadzeń Spółki dominującej dokumentowany jest w protokołach sporządzanych przez notariusza. O umieszczeniu poszczególnych elementów w protokole decyduje przewodniczący Walnego Zgromadzenia, kierując się treścią przepisów prawa oraz dokumentów korporacyjnych Spółki dominującej. Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia, akcjonariusze mają prawo składać oświadczenia na piśmie, które są dołączane do protokołu. Protokoły Walnych Zgromadzeń Spółki dominującej, zgodnie z przepisami KSH, są dostępne do wglądu dla akcjonariuszy w siedzibie ZT „Kruszwica” S.A.

Zasada nr 1 pkt 9a)

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej: (...) zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo”

Z przyczyn wskazanych w poprzednich oświadczeniach dotyczących ładu korporacyjnego w odniesieniu do poprzedniego brzmienia Rekomendacji 1 akapit 2 tiret 3 Dobrych Praktyk, Spółka dominująca nie zamieszcza na swojej korporacyjnej stronie internetowej zapisów przebiegu obrad Walnych Zgromadzeń, w formie audio ani wideo. Spółka dominująca podtrzymuje wyrażane wcześniej stanowisko, zgodnie z którym dotychczasowy przebieg Walnych Zgromadzeń ZT Kruszwica nie stwarzał potrzeby rejestrowania przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia i upubliczniania go na stronie internetowej. Walne Zgromadzenia odbywały się w Warszawie, w związku z czym udział w nich nie był w żaden sposób utrudniony dla Akcjonariuszy zainteresowanych ich przebiegiem. Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami, Spółka dominująca utrzymywała szczegółowy zapis przebiegu obrad w formie protokołu notarialnego. Dodatkowo, publikowanie wymaganych raportów bieżących oraz udostępnianie odpowiednich informacji na stronie internetowej Spółki dominującej, zapewniało Akcjonariuszom wgląd do wszystkich istotnych informacji dotyczących Walnych Zgromadzeń. Takie zasady gwarantowały transparentność obrad Walnych Zgromadzeń, jak i chroniły Spółkę dominującą przed ewentualnymi roszczeniami Akcjonariuszy, którzy nie chcieliby aby ich wizerunek lub wypowiedź zostały upublicznione przez Spółkę dominującą.

Zasada nr 3

„Zarząd, przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązaniem zwraca się do rady nadzorczej o aprobatę tej transakcji/umowy. Powyższemu obowiązki nie podlegają transakcje typowe, zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotem zależnym, w którym spółka posiada większościowy udział kapitałowy. Na potrzeby niniejszego zbioru zasad przyjmuje się definicję podmiotu powiązanego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów wydanego na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539 z późn. zm.).”

Zasada ta jest stosowana przez ZT Kruszwica w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu (5 kategorii umów) ZT Kruszwica bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest podmiot powiązany z ZT Kruszwica, zaś poza zakresem określonym w §16 ust. 2 Statutu, Zarząd Emitenta z reguły nie występuje o zgodę Rady Nadzorczej na zawarcie umowy. Ponadto, zgodnie z §10 Regulaminu Zarządu Spółki dominującej, wskazane w tym postanowieniu transakcje z podmiotami powiązanymi (9 kategorii umów) są sprawami przekraczającymi zakres czynności Spółki dominującej i wymagają uchwały Zarządu.

- z Części III Dobrych Praktyk:

Zasada nr 9

„Zawarcie przez spółkę umowy/transakcji z podmiotem powiązaniem spełniającej warunki, o której mowa w części II pkt 3, wymaga aprobaty rady nadzorczej.”

Powyższa zasada jest stosowana w Spółce dominującej w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu ZT Kruszwica (5 kategorii umów) bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest podmiot powiązany z ZT Kruszwica. Poza zakresem transakcji określonych w § 16 ust. 2 Statutu Zarząd Emitenta z reguły nie występuje o Zgodę Rady Nadzorczej na zawarcie umowy.

W roku 2014 nie wystąpił żaden przypadek naruszenia przez Spółkę dominującą zasad/y ładu korporacyjnego, co do których Spółka dominująca zadeklarowała ich przestrzeganie.

- z Części IV Dobrych Praktyk:

Zasada nr 10

„Spółka powinna zapewnić akcjonariuszom możliwość udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- 1) transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,

2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad.”

Wyjaśnienia dotyczące niestosowania tej praktyki pokrywają się z udzielonymi przez Spółkę dominującą wyjaśnieniami dotyczącymi niestosowania poprzedniego brzmienia Rekomendacji 1 akapit 2 tiret 3 Dobrych Praktyk, a także obecnego brzmienia Rekomendacji 12 oraz Zasady nr 1 pkt 9a) Dobrych Praktyk.

III. Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Spółki dominującej jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Spółce dominującej i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych publikowanych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Za przygotowywanie sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki dominującej odpowiedzialny jest pion finansowy kierowany przez Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu. Na dzień sporządzania niniejszego raportu funkcję tę pełni Pan Jacek Michalak.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą ze stosowanej przez Spółkę dominującą miesięcznej sprawozdawczości finansowej i zarządczej. Proces sporządzania miesięcznych sprawozdań finansowych podlega wewnętrznym regulacjom mającym na celu zapewnienie poprawności oraz kompletności informacji. Zastosowany w Spółce dominującej model kontroli wewnętrznej obejmuje przeglądy:

- wyników działalności (monitoring) w odniesieniu do planów, budżetów lub informacji operacyjnych poszczególnych działów;
- sposobów przetwarzania informacji, a w szczególności zastosowanych kontroli aplikacyjnych gwarantujących dokładność, kompletność i ważność przetwarzanych danych transakcyjnych;
- w zakresie bezpieczeństwa fizycznego posiadanych przez Spółkę dominującą aktywów;
- podziału obowiązków celem ograniczenia potencjalnych błędów lub działań niepożądanych.

Wszystkie istotne dane cząstkowe mające wpływ na poszczególne części składowe sprawozdań finansowych podlegają kilkuetapowej weryfikacji. Czynności weryfikacyjne wykonywane są każdorazowo przez osoby niezależne od osób przygotowujących określone dane lub części sprawozdań finansowych. Wykonanie i efektywność wewnętrznych kontroli weryfikowana jest przez wyznaczonych pracowników i konsultantów zewnętrznych na zlecenie Zarządu Spółki dominującej.

Przygotowane sprawozdania analizowane są przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla działu finansowego pod przewodnictwem Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu, po zamknięciu księgowym każdego okresu sprawozdawczego (miesiąc kalendarzowy). Zidentyfikowane błędy korygowane są na bieżąco w księgach Spółki, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

Półroczne sprawozdania finansowe poddawane są przeglądowi przez audytora Spółki dominującej. Przeglądowi podlega w szczególności adekwatność danych finansowych oraz zakres koniecznych ujawnień. Wyniki przeglądu półrocznego oraz badania rocznego prezentowane są przez audytora kierownictwu działu finansowego Spółki dominującej na spotkaniach podsumowujących. Audytorzy przedkładają Zarządowi Spółki dominującej informacje o niedociągnięciach mechanizmów kontroli, stwierdzonych w trakcie badania sprawozdań finansowych. Wszelkie uzasadnione zalecenia wynikające z przeglądu procedur zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli wewnętrznej są stopniowo wdrażane.

Istnienie w ZT Kruszwica systemów kontroli wewnętrznej jest między innymi podyktowane faktem przynależności Spółki do Grupy Bunge, na czele której stoi spółka Bunge Ltd. notowana na giełdzie papierów wartościowych w Nowym Yorku. Podmioty publiczne notowane na rynku amerykańskim zobligowane są bowiem do stworzenia systemów kontroli wewnętrznej celem zapewnienia zgodności z wymaganiami Sarbanes-Oxley Act.

IV. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu

Na dzień 31 grudnia 2014 r. następujące podmioty posiadały co najmniej 5 % w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu ZT Kruszwica:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale zakładowym Spółki	Liczba głosów na WZ	% głosów na WZ
Koninklijke Bunge B.V. z siedzibą w Rotterdamie (dalej „KBBV”)	14.763.313	64,23	14.763.313	64,22
Windstorm Trading & Investments Limited z siedzibą w Thasou	5.805.485	25,26	5.805.485	25,26

Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Ltd., z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy Jork, w Stanach Zjednoczonych.

Powyższe opracowanie oparte jest na zawiadomieniach o stanie posiadania akcji Spółki dominującej oraz na informacjach pozyskanych z Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. w ramach procedury rejestracji akcjonariuszy przed Walnymi Zgromadzeniami. Zgodnie z najlepszą wiedzą Emitenta, opisane powyżej podmioty są jedynymi osobami, innymi niż członkowie organów zarządzających i nadzorczych Spółki dominującej, które w sposób bezpośredni lub pośredni mają udziały w kapitale Spółki dominującej lub prawa głosu podlegające zgłoszeniu na mocy prawa polskiego.

V. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

W ZT „Kruszwica” S.A. nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane, a jej Statut nie przyznaje akcjonariuszom żadnych uprawnień osobistych w rozumieniu art. 354 KSH. Statut przyznaje natomiast akcjonariuszom uprawnienia związane z posiadaniem przez nich określonego udziału w ogólnej liczbie głosów w Spółce. W szczególności, zgodnie z § 13 ust. 2 Statutu Spółki akcjonariuszom przysługuje prawo powołania członków Rady Nadzorczej na Walnym Zgromadzeniu, jak następuje:

- a) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 60% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 8 członków Rady Nadzorczej;
- b) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 17,5% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 2 członków Rady Nadzorczej;
- c) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 10% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 1 członka Rady Nadzorczej;
- d) w przypadku, w którym nie ma akcjonariuszy uprawnionych do powołania członków Rady Nadzorczej zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2 lit. (a) – (c) Statutu lub z jakiegokolwiek innego powodu pełen skład Rady Nadzorczej, który powinien zostać wybrany przez Walne Zgromadzenie zgodnie z postanowieniami § 13 Statutu, nie został wybrany, to Walne Zgromadzenie powołuje odpowiednią liczbę członków Rady Nadzorczej na podstawie uchwały podjętej zwykłą większością głosów.

VI. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Statut ZT „Kruszwica” S.A. nie przewiduje tego typu ograniczeń. Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (dalej „Ustawa o Ofercie”), w razie gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch

tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

VII. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta

Statut ZT „Kruszwica” S.A. nie przewiduje tego typu ograniczeń. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym z przywołanego powyżej Rozdziału 4 Ustawy o Ofercie, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

VIII. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 Statutu ZT „Kruszwica” S.A., Zarząd składa się z 4 do 9 osób powoływanych przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję trwającą dwa lata. Liczbę osób ustala Rada Nadzorcza. Stosownie do postanowień § 9 ust. 3 Statutu, członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza z własnej inicjatywy bądź na wniosek Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że: (i) przynajmniej 1 członek Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z nie więcej niż 4 osób lub (ii) przynajmniej 2 członków Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z więcej niż 4 osób, powinno zostać powołanych spośród kandydatów zaproponowanych przez członków Rady Nadzorczej, którzy zostali powołani przez akcjonariuszy zgodnie z § 13 ust. 2 lit. (b) Statutu (o ile doszło do powołania członków Rady Nadzorczej na podstawie § 13 ust. 2 Statutu).

Do zakresu działania Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej, Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Każdy członek Zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw Spółki i może bez uprzedniej uchwały Zarządu prowadzić sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności Spółki przy zachowaniu postanowień przepisów prawa, Statutu Spółki, uchwał i regulaminów organów Spółki oraz zasad ładu korporacyjnego, których Spółka dominująca zadeklarowała się przestrzegać. W przypadku sprawy przekraczającej zakres zwykłych czynności Spółki konieczna jest uchwała Zarządu (porównaj opis w sekcji XI. A poniżej). Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu. Każdy członek Zarządu może żądać rozstrzygnięcia w drodze uchwały jakiegokolwiek sprawy dotyczącej Spółki, choćby sprawa ta nie przekraczała zakresu zwykłych czynności. Zarząd może uchwalić regulamin organizacyjny Spółki określający szczegółową strukturę organizacyjną Spółki oraz inne sprawy organizacyjne Spółki. Członkowie Zarządu mogą pełnić funkcje dyrektorów pionów organizacyjnych, komórek funkcyjnych lub zajmować inne stanowiska w Spółce, na podstawie uchwał Zarządu. Prawo do podjęcia decyzji o umorzeniu akcji oraz podwyższeniu kapitału zakładowego wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

IX. Opis zasad zmiany Statutu Spółki

Zmiana następujących postanowień Statutu: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów. Zmiana wszelkich postanowień Statutu Spółki (w tym wskazanych w zdaniu poprzedzającym) wymaga podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki

X. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

A. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki. Obydwa te dokumenty są dostępne na stronie internetowej Spółki (www.ztkruszwica.pl) w zakładce „Relacje inwestorskie”.

W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, biegły rewident, jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe Spółki dominującej, eksperci zaproszeni przez organ zwołujący Walne Zgromadzenie, notariusz sporządzający protokół Walnego Zgromadzenia, przedstawiciele mediów oraz inne osoby, za zgodą osoby otwierającej Walne Zgromadzenie lub przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie ze Statutem Spółki, uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają w szczególności :

- a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu Spółki, sprawozdania finansowego Spółki oraz sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- b) podział zysków lub pokrycie strat;
- c) zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- d) zmiana Statutu Spółki;
- e) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego, z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 455 § 3 KSH;
- f) użycie kapitału zapasowego i rezerwowego;
- g) umorzenie akcji;
- h) połączenie Spółki (z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 516 KSH), podział i przekształcenie Spółki;
- i) rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- j) emisja obligacji zamiennych na akcje i obligacji z prawem pierwszeństwa;

- k) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- l) wszelkie postanowienia, dotyczące roszczeń o naprawienie szkody, wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki. Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów. Zmiana następujących postanowień Statutu ZT Kruszwica: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

B. Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki. Należy zwrócić uwagę na uregulowane w § 13 ust. 2 Statutu uprawnienia do powoływania Członków Rady Nadzorczej przez akcjonariuszy posiadających określony udział w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu (por. sekcja V powyżej).

Zgodnie z § 18 ust. 3 i 4 Statutu, akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce przysługuje prawo do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, wraz uzasadnieniem.

Stosownie do postanowień § 19 ust. 3 Statutu Spółki, akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą:

- a) żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia i zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad;
- b) przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

XI. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działań organów zarządzających i nadzorujących oraz ich komitetów

A. Zarząd

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Pracami Zarządu kieruje prezes Zarządu w porozumieniu z wiceprezesem Zarządu, w szczególności opracowując projekt zadań planu pracy Zarządu oraz zwołując i przewodnicząc posiedzeniom Zarządu.

Tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu uchwalany przez Zarząd i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. Treść aktualnego Regulaminu Zarządu dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „Relacje inwestorskie”.

Uchwały Zarządu wymagają sprawy przekraczające zwykły zarząd. Zgodnie z § 10 Regulaminu Zarządu, sprawami przekraczającymi zakres zwykłych czynności są w szczególności:

- a) przyjęcie wieloletniego planu działalności Spółki
- b) przyjęcie rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy;
- c) przyjmowanie rocznego budżetu Spółki;
- d) reorganizacja wewnętrznej struktury przedsiębiorstwa Spółki;
- e) tworzenie lub przystępowanie przez Spółkę do spółki lub konsorcjum;
- f) wyrażenie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę akcji lub udziałów w spółkach albo na nabycie oddziałów spółek;
- g) ustanawianie prokurentów i pełnomocników Spółki; za wyjątkiem udzielania pełnomocnictw:
  - (i) do występowania przed sądami powszechnymi, Sądem Najwyższym oraz sądami administracyjnymi;
  - (ii) do występowania w innych sprawach określonych w uchwale Zarządu, zgodnie z którą Zarząd upoważnił 2 (dwóch) wskazanych członków Zarządu do udzielenia pełnomocnictw bez uzyskiwania dodatkowej, odrębnej uchwały Zarządu;
- h) zawieranie umów pożyczki i kredytowych jako pożyczkodawca/kredytodawca lub pożyczkobiorca/kredytobiorca (włączając zmiany do takich umów) oraz decyzje dotyczące rezygnacji z udzielonej pożyczki lub kredytu, przyspieszenia jej wymagalności lub spłaty;
- i) zgoda na nabycie lub zbycie nieruchomości bądź prawa wieczystego użytkowania nieruchomości bądź udziału w nieruchomości bądź udziału w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości;
- j) czynności związane z zakończeniem działalności oddziałów lub całej działalności Spółki,
- k) w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi, przyjęcie układu zbiorowego pracy, regulaminu pracy i regulaminu wynagradzania;

- l) wyrażenie zgody na zawieranie przez Spółkę spółek patentowych i umów licencyjnych, bądź długoterminowych umów kooperacyjnych, o wartości przekraczającej równowartość w polskich złotych 1.000.000 (jeden milion) Euro;
- m) zbycie lub nabycie majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość w złotych 100.000 (sto tysięcy) Euro;
- n) obciążanie majątku Spółki o wartości przekraczającej równowartość w polskich złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub udzielanie gwarancji na kwotę przewyższającą powyższą wartość, trwającą dłużej niż 12 (dwanaście) kolejnych miesięcy;
- o) pozostałe transakcje lub zawieranie pozostałych umów z podmiotami niepowiązanymi o wartości w okresie 1 (jednego) roku od daty podpisania umowy przekraczającej równowartość 1.000.000 (jeden milion) Euro;
- p) realizacja przez Spółkę następujących transakcji lub zawarcie następujących umów, gdy drugą stroną transakcji jest akcjonariusz Spółki, podmioty należące do tej samej grupy kapitałowej (w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości) co akcjonariusz lub podmioty powiązane z akcjonariuszem (dalej „**Podmioty Powiązane**”):
  - (i) umów świadczenia usług;
  - (ii) transakcji mających za przedmiot nieruchomości;
  - (iii) umów sprzedaży i licencji znaku towarowego;
  - (iv) umów ramowych dostawy towarów i usług, które nie wskazują ceny;
  - (v) umów ramowych o łącznej rocznej wartości przekraczającej 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania;
  - (vi) transakcji dotyczących zbywania i nabywania majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość w złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro, a w przypadku gdy łączna wartość transakcji dotyczących aktywów trwałych z podmiotami z grupy jednego akcjonariusza przekroczy w danym roku kalendarzowym równowartość 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro – każdej transakcji z podmiotami z Grupy tego akcjonariusza dotyczącej aktywów trwałych, bez względu na jej wartość;
  - (vii) umów dotyczących produkcji o łącznej wartości produktów gotowych przekraczającej 1.500.000 (jeden milion pięćset tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania;
  - (viii) umów sprzedaży i licencji dotyczących know-how, technologii i innych praw własności intelektualnej (poza znakami towarowymi) o wartości przekraczającej równowartość w złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro w odniesieniu do umowy, a w przypadku gdy łączna wartość takich umów przekroczy 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro w danym roku kalendarzowym – każdej takiej umowy, bez względu na jej wartość;
  - (ix) umów dotyczących zbywania i nabywania usług, które nie były planowane i na których zapotrzebowanie pojawi się w trakcie roku finansowego, jeżeli łączna wartość takich usług w roku kalendarzowym przekroczy ekwiwalent 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania

q) sprawy będące przedmiotem wniosku Zarządu do Walnego Zgromadzenia.

Do ważności uchwał Zarządu wymagane jest prawidłowe zawiadomienie o posiedzeniu wszystkich członków Zarządu oraz obecność na posiedzeniu co najmniej 2/3 jego członków. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu i są protokołowane. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu, a w razie jego nieobecności wiceprezesa Zarządu.

W sprawach niecierpiących zwłoki Zarząd może podejmować uchwały drogą korespondencyjną bez odbycia posiedzenia, o ile wszyscy członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o podejmowaniu i treści uchwały. Uchwały podejmowane w tym trybie są ważne, o ile w głosowaniu weźmie udział 2/3 członków Zarządu. Uchwały zapadają wówczas bezwzględną większością głosów oddanych.

Od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2014 r. w skład Zarządu wchodziły następujące osoby: pp. Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu, Marcin Brodowski, Piotr Piotrowski, Tomasz Wika, Wojciech Bauman, Dariusz Szymański, Jacek Michalak – Członkowie Zarządu. Wszystkie wyżej wymienione osoby zostały w dniu 20 czerwca 2013 r. powołane na kolejną kadencję na mocy uchwał Rady Nadzorczej nr 19-25/2013.

B. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza składa się z 9 do 11 członków. Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję trwającą pięć lat, zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Liczbę członków Rady Nadzorczej określa uchwałą Walne Zgromadzenie w sposób zapewniający akcjonariuszom możliwość korzystania z praw przyznanych na mocy § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Sposób wyboru członków Rady Nadzorczej, wskazany jest w § 13 ust. 2 Statutu Spółki, znajduje się w sekcji V powyżej

W myśl § 14 ust. 1 i 3 Statutu Spółki, Rada wybiera spośród swoich członków przewodniczącego Rady oraz jego zastępcę. Rada Nadzorcza może również odwołać z pełnionej funkcji przewodniczącego Rady i jego zastępcę.

Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór nad działalnością Spółki. Zgodnie z § 16 ust. 2 Statutu ZT Kruszwica, do kompetencji Rady Nadzorczej należą w szczególności:

- a) ocena sprawozdania finansowego Spółki;
- b) ocena sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- c) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdania finansowego Spółki i sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;

- d) zatwierdzanie rocznego budżetu przygotowanego przez Zarząd;
- e) wyrażenie zgody na utworzenie lub przystąpienie do spółki lub konsorcjum;
- f) wyrażenie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę akcji lub udziałów w spółkach albo na nabycie oddziałów spółek;
- g) wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości bądź prawa wieczystego użytkowania nieruchomości bądź udziału w nieruchomości bądź udziału w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości (w związku z czym w sprawach tych nie jest wymagana uchwała Walnego Zgromadzenia);
- h) wyrażenie zgody na zawieranie przez Spółkę spółek patentowych i umów licencyjnych, bądź długoterminowych umów kooperacyjnych, których wartość przenosi równowartość w złotych kwoty 1.000.000 EUR;
- i) wyrażenie zgody na obciążanie majątku Spółki o wartości przenoszącej równowartość w złotych kwotę 50.000 EUR lub na udzielanie gwarancji na kwotę przenoszącą powyższą wartość, trwającą dłużej niż dwanaście kolejnych miesięcy;
- j) ustalanie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej delegowanych do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu;
- k) zawieszanie w wykonywaniu czynności poszczególnych członków Zarządu lub całego Zarządu w przypadku zaistnienia ważnych przyczyn;
- l) delegowanie członka lub członków Rady Nadzorczej do tymczasowego pełnienia obowiązków członka Zarządu w przypadku, gdy poszczególny członek Zarządu lub cały Zarząd został zawieszony w pełnieniu czynności lub w przypadku zaistnienia innych przyczyn uniemożliwiających Zarządowi wykonywanie czynności;
- m) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu;
- n) wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki.

Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są bezwzględną większością głosów członków obecnych. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki osobiście, mogą jednak brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. W razie równej liczby głosów oddanych „za” i „przeciw” uchwale rozstrzyga głos przewodniczącego Rady Nadzorczej, a pod jego nieobecność głos zastępcy przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała jest ważna, jeżeli wszyscy członkowie zostali powiadomieni o treści projektu uchwały, a za uchwałą opowiedziała się bezwzględna większość członków Rady.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej. Treść obowiązującego Regulaminu Rady Nadzorczej dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „dla inwestorów”.

Od dnia 1 stycznia do dnia 22 lipca 2014 r. w skład Rady Nadzorczej wchodził: pp. Tommy Jensen – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Vesselina Shaleva – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Maurizio Terazzi, Jerzy Starak, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Gordon Hardie, Jordi Costa, Mariusz Szeliga – Członkowie Rady Nadzorczej.

11 czerwca 2014 roku Emitent otrzymał rezygnację Pana Jordi Costa, członka Rady Nadzorczej z pełnionych przez niego funkcji ze skutkiem na dzień odbycia Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (raport bieżący nr 18/2014 z dnia 12 czerwca 2014 r.). W związku z powyższym podczas Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w dniu 23 lipca 2014 roku uprawniony akcjonariusz Koninklijke Bunge B.V. powołał w skład Rady Nadzorczej p. Stefana Gierga.

W dniu 6 października 2014 roku Emitent otrzymał rezygnację pana Jerzego Staraka, członka Rady Nadzorczej z pełnionych przez niego funkcji ze skutkiem na dzień odbycia Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (raport bieżący nr 27/2014 z dnia 6 października 2014 r.). W związku z powyższym podczas Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki w dniu 6 listopada 2014 roku uprawniony akcjonariusz Windstorm Trading & Investments Limited powołał w skład Rady Nadzorczej p. Markusa Sieger

W związku z powyższym na dzień 31 grudnia 2014 r. w skład Rady Nadzorczej wchodził: pp. Tommy Jensen – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Vesselina Shaleva – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Maurizio Terazzi, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Gordon Hardie, Stefan Gierga, Markus Sieger i Mariusz Szeliga – Członkowie Rady Nadzorczej.

Pan Sławomir Ludwikowski i prof. Jerzy Rajski spełniają kryteria niezależności przewidziane w Dobrych Praktykach.

C. Komitet Audytu

Zgodnie z § 14 ust. 2 Regulaminu Rady Nadzorczej, funkcjonujący w Spółce od 5 grudnia 2009 roku Komitet Audytu składa się z 3 (trzech) członków, powoływanych i odwoływanych uchwałą Rady Nadzorczej spośród jej członków. Rada Nadzorcza w drodze uchwały wybiera przewodniczącego Komitetu Audytu. W myśl § 14 ust.3 Regulaminu Rady Nadzorczej, przy ustalaniu składu Komitetu Audytu należy brać pod uwagę, że przynajmniej 1 (jeden) jego członek powinien spełniać warunki niezależności i posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Zgodnie z § 14 ust.4 Regulaminu Rady Nadzorczej, do zadań Komitetu Audytu należy:

- a) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Spółki;
- b) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- c) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- d) monitorowanie niezależności podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;

- e) rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej Spółki;
- f) analiza pisemnych informacji otrzymywanych od podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o istotnych kwestiach dotyczących rewizji finansowej oraz przekazywanie Radzie Nadzorczej stanowiska w tej sprawie.

Od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2014 r. w skład Komitetu Audytu wchodził: pp. Sławomir Ludwikowski - Przewodniczący Komitetu Audytu oraz Maurizio Terazzi i Roman Górny – Członkowie Komitetu Audytu.

Kruszwica, dnia 10 marca 2015 roku

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

Jacek Michalak – Członek Zarządu

Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Dariusz Szymański – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

Handwritten signature of Wojciech Jachimczyk in blue ink, positioned above a dotted line.

Handwritten signature of Wojciech Bauman in blue ink, positioned above a dotted line.

Handwritten signature of Marcin Brodowski in blue ink, positioned above a dotted line.

Handwritten signature of Jacek Michalak in blue ink, positioned above a dotted line.

Handwritten signature of Piotr Piotrowski in blue ink, positioned above a dotted line.